

नेपाल बीमा प्राधिकरण

कुपण्डोल, ललितपुर

वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०७८/७९

आ.व. २०७८/७९ को
वार्षिक प्रतिवेदन

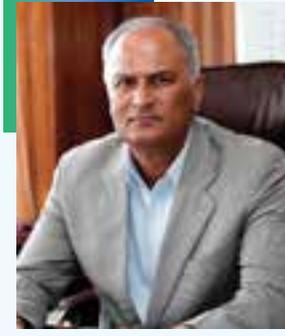
नेपाल बीमा प्राधिकरण
कुपण्डोल, ललितपुर

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७८/७९

प्रकाशक : नेपाल बीमा प्राधिकरण, कुपण्डोल, ललितपुर
संस्करण : २०७५
सम्पर्क नं. : ०१-५४२१०७५, ५४३८७४३
टोल फ्रि नं. : १६६०-०१-५६७८५
फ्याक्स : ०१-५४२०११५
इमेल : info@nia.gov.np
वेबसाइट : www.nia.gov.np

सञ्चालक समिति (आ.व. २०७८/७९)

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल
अध्यक्ष
नेपाल बीमा प्राधिकरण

श्री सुशील कोईराला
सदस्य
कानून, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय

श्री रितेश कुमार शाक्य
सदस्य
अर्थ मन्त्रालय

श्री सन्तोष रिजाल
सदस्य
प्रतिनिधि बीमित

श्री कपिल देव ओली
सदस्य
बीमा विज्ञ

हालको सञ्चालक समितिका सदस्यहरू

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल

अध्यक्ष

नेपाल बीमा प्राधिकरण

श्री मान बहादुर अर्याल

सदस्य

कानून, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय

श्री भूपाल बराल

सदस्य

अर्थ मन्त्रालय

श्री सन्तोष रिजाल

सदस्य

प्रतिनिधि बीमित

श्री कपिल देव ओली

सदस्य

बीमा विज्ञ

अध्यक्षको मन्तव्य

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को तत्कालिन बीमा समितिको वार्षिक प्रतिवेदन यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्ने अवसर पाएकोमा खुशी व्यक्त गर्दछु। यस प्रतिवेदनमा बीमकहरूको वित्तीय विवरणहरू सहित विगतको आर्थिक वर्षमा तत्कालिन समितिद्वारा सम्पादन गरिएका मुख्य कार्यहरूको समिक्षा प्रस्तुत गरिएको छ।

साबिकको समितिले बीमा ऐन, नियमको अधिनमा रहि बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू अनुरूप आफ्नो नियमनकारी भूमिका अवलम्बन गर्दै आईरहेको छ। समितिले बीमाको पहुँच सर्वसाधारणसम्म पुर्याउन बीमा प्रति सम्पूर्ण नागरिकहरूलाई जागरूक तथा सजग गराउन स्थानीय निकायहरू, विद्यालयहरू, बीमकका शाखा प्रमुखहरूसँग बीमा सम्बन्धी अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गर्दै आईरहेको छ। आ.व. २०७८/७९मा नेपाली बीमा बजारमा १९ वटा जीवन बीमकहरू, २० वटा निर्जीवन बीमकहरू र २ पुनर्बीमक गरी जम्मा ४१ वटा बीमा कम्पनीहरू रहेका थिए।

वित्तीय प्रणालीको एउटा प्रमुख अङ्गको रूपमा रहेको बीमा क्षेत्रले विगतका दिनहरूमा उल्लेखनिय प्रगति हासिल गर्न सफल भएको छ। आ.व. २०७८/७९ मा बीमा क्षेत्रको दायरामा वृद्धि भई करिब ४१ प्रतिशत जनसंख्या बीमा क्षेत्रले समेट्न सकेको छ। तत्कालिन बीमा समिति बीमितको हक हित संरक्षण तथा बीमा बजारमा हुन सक्ने नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न स्थलगत तथा गैहस्थलगत निरीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा अंगालेर अगाडि बढेको अवस्था थियो। बीमा क्षेत्रको सुदृढीकरणका लागि समितिबाट विभिन्न निर्देशिकाहरू परिमार्जन, संशोधन तथा नयाँ निर्देशनहरू समेत जारी गरिएको थियो। बीमा क्षेत्रमा भएका चुनौतिहरूलाई अवसरमा रूपान्तरण गरी आगामी दिनहरूमा बीमा सेवालाई ग्रामीण क्षेत्र तथा न्यून आय भएका विपन्न वर्ग समेतमा विस्तार गर्दै बीमालाई दैनिक जीवनको एउटा अंगको रूपमा बिकास गर्न प्राधिकरण सन्धै प्रतिबद्ध रहेको छ भन्ने कुरामा विश्वस्त गराउँदछु।

अन्त्यमा वार्षिक प्रतिवेदन लेखन तथा सम्पादन कार्यमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउनुहुने निर्देशक श्री सुशील देव सुवेदी, उप निर्देशक श्री विरोध वाग्ले, श्री प्रीति देव, श्री राम कोजू, तथ्याङ्क शास्त्री श्री बसन्त प्रसाद बोहरा तथा सहायक निर्देशक श्री सचिन राई प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै, बीमा क्षेत्रको समग्र सरोकारवालाहरू लगायत प्राधिकरणका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू प्रति आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा सबैको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु।

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल

अध्यक्ष

नेपाल बीमा प्राधिकरण

विषयसूची

भाग - १

परिचय

१.१ बीमा व्यवसायको विकास	१
१.२ साविक बीमा समितिको स्थापना र विकास	१
१.३ साविक बीमा समितिको गठन	२
१.४ तत्कालिन बीमा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार.....	३
१.५ नेपाल बीमा प्राधिकरण(साविकको बीमा समिति) द्वारा जारी भएका निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरू	३
१.६ चालू पन्ध्रौं योजनामा बीमा.....	४
१.७ अपेक्षित उपलब्धि.....	५
१.८ वार्षिक कार्यक्रम	६

भाग-२

विश्व अर्थतन्त्र

२.१ विश्व आर्थिक वृद्धिदर.....	७
२.२ दक्षिण एशियाली तथा चिनियाँ आर्थिक वृद्धिदर.....	८
२.३ विश्व बीमा बजार.....	९
२.४ विश्व जीवन बीमा बजार	११
२.५ विश्व निर्जीवन बीमा बजार.....	१३

भाग-३

नेपालको बीमा बजार

३.१ बीमकको संख्या.....	१६
३.२ बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी.....	१७
३.३ कूल गार्हस्थ उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात.....	१७
३.४ बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरूको संख्या	१८
३.५ बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सभ्यहरूको संख्या.....	१९

भाग-४

जीवन बीमा बजार

४.१ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष	२०
४.२ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको खुद नाफाको विवरण	२१
४.३ जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या.....	२१
४.४ जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी	२२
४.५ जीवन बीमा कम्पनीको स्वीकृत बीमालेखहरूको विवरण	२३
४.६ जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क.....	२४
४.७ जीवन बीमा दावी भुक्तानी.....	२६
४.८ जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण.....	२७
४.९ जीवन बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण.....	२८

भाग-५

निर्जीवन बीमा बजार

५.१ निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष.....	२९
५.२ निर्जीवन बीमा कम्पनीको खूद नाफा.....	३०
५.३ निर्जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या	३०
५.४ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी.....	३२
५.५ निर्जीवन बीमा कम्पनीको स्वीकृत बीमालेखहरूको विवरण	३३
५.६ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क	३४
५.७ निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी.....	३५
५.८ निर्जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण	३६
५.९ निर्जीवन बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण स्वीकृति	३७

भाग-६

पुनर्बीमा बजार

६.१ पुनर्बीमा व्यवसायको चुक्ता पूँजी तथा कोष.....	३८
६.२ पुनर्बीमा व्यवसायको लगानी.....	३८
६.३ पुनर्बीमा बजार.....	३९
६.४ जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क.....	४०
६.५ निर्जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क	४१

भाग-७

अन्य बीमा बजार

७.१ कृषि तथा पशुपन्छी बीमा	४२
७.२ स्वास्थ्य बीमा बजार.....	४३
७.३ लघु बीमा बजार	४४

तालिका सूचीहरू

१. आ.व. २०७८/७९ मा तत्कालिन बीमा समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकहरू	२
२. विश्व आर्थिक वृद्धिदर	७
३. नेपाल लगायत छिमेकी मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धि	८
४. विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी.....	९
५. विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी	११
६. विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी.....	१३
७. बीमकहरूको संख्यात्मक स्थिति.....	१६
८. जीवन दावी भुक्तानी-आ.व. २०७८/७९	२६
९. जीवन बीमा कम्पनीको सुपरिवेक्षण-आ.व. २०७८/७९	२७
१०. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ वित्तीय विवरणको अवस्था.....	२८
११. निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी विवरण-आ.व.२०७८/७९.....	३५
१२. निर्जीवन बीमा कम्पनीको सुपरिवेक्षण-आ.व. २०७८/७९.....	३६
१३. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७९/८० को वित्तीय विवरणको स्वीकृतिको अवस्था .	३७
१४. पुनर्बीमा कम्पनीहरूको बीमा व्यवसायको विवरण.....	३९
१५. आ.व.२०७८/७९ सम्ममा भएको कृषि तथा पशुपन्छी बीमा कारोबारको विवरण	४२
१६. आ.व.२०७८/७९ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्क.....	४३
१७. स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी तथ्याङ्क.....	४३
१८. (क) लघुबीमा विवरण आ.व. २०७८/७९	४४
१८. (ख) लघुबीमा विवरण आ.व. २०७८/७९	४४

लेखाचित्र सूचीहरु

१. विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी	१०
२. विश्व बीमा बजारको अंश, २०२१	१०
३. कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व बीमा बजारको योगदान, २०२१	११
४. विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी	१२
५. विश्व जीवन बीमा बजारको अंश, २०२१	१२
६. कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व जीवन बीमा बजारको योगदान, २०२१	१३
७. विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी.....	१४
८. विश्वको निर्जीवन बीमा बजारको अंश, २०२१	१४
९. कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व निर्जीवन बीमा बजारको योगदान, २०२१	१५
१०. नेपालको बीमा बजारका बीमकहरूको विवरण	१६
११. बीमकमा कार्यरत कर्मचारीको संख्या	१७
१२. कूल गार्हस्थ उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात	१८
१३. बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरूको संख्या	१८
१४. बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सभ्यहरूको संख्या	१९
१५. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुत्ता पूँजी तथा कोष.....	२०
१६. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको खुद नाफा	२१
१७. जीवन बीमालेख संख्याको विवरण.....	२२
१८. जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी	२२
१९. आ.व. २०७८/७९ मा जीवन बीमकहरूले गरेको लगानीको विस्तृत विवरण.....	२३
२०. आ.व. २०७८/७९ मा प्राधिकरण(साविकको बीमा समिति)बाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरु	२४
२१. जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको बीमाशुल्क	२५
२२. आ.व. २०७८/७९ को जीवन बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण	२५
२३. जीवन बीमा दावी भुक्तानी (खुद)	२६
२४. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुत्ता पूँजी तथा कोष	२९
२५. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको खुद नाफाको विवरण	३०
२६. निर्जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेखको संख्या.....	३१
२७. आ.व. २०७८/७९ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको बीमालेख संख्याको विस्तृत विवरण.....	३१
२८. निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी.....	३२
२९. आ.व. २०७८/७९ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानीको विस्तृत विवरण.....	३२
३०. आ.व. २०७८/७९ मा प्राधिकरण(साविकको बीमा समिति)बाट स्वीकृत भएका निर्जीवन बीमालेखहरु ...	३३
३१. निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्क	३४
३२. आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण	३४
३३. निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानी (खुद)	३५
३४. पुनर्बीमा व्यवसायको चुत्ता पूँजी तथा कोष	३८
३५. पुनर्बीमा व्यवसायको लगानी	३९
३६. पुनर्बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क	४०
३७. जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क	४१
३८. निर्जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क	४१

अनुसूचीहरू

१. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरू	४५
२. निर्जीवन तथा पुनर्बीमा बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरू	४६
३. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष	४७
४. नेपालमा जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आर्जन गरेको खुद नाफाको विवरण	४८
५. (क) जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी.....	४९
५. (ख) जीवन बीमा व्यवसायबाट आ.व. २०७८/७९ मा भएको क्षेत्रगत लगानी.....	५०
६. आ.व. २०७८/७९ मा समितिबाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरू.....	५१
७. आ.व. २०७८/७९ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्क	५२
८. आ.व. २०७८/७९ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानी विवरण	५३
९. जीवन बीमकहरूको प्रमुख सुचकाङ्कहरू - आ. व. २०७८/७९	५४
१०. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष	५५
११. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको खुद नाफाको विवरण	५६
१२. आ. व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमालेखको संख्या.....	५७
१३. (क) निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी.....	५८
१३. (ख) निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट आ.व. २०७८/७९ मा भएको क्षेत्रगत लगानी.....	५९
१४. आ.व. २०७८/७९ मा समितिबाट स्वीकृत भएका निर्जीवन बीमालेखहरू.....	६०
१५. आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्क	६१
१६. आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमकहरूको दावी विवरण	६२
१७. निर्जीवन बीमकहरूको प्रमुख सुचकाङ्कहरू - आ. व. २०७८/७९	६३
१८. जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमाशुल्क.....	६४
१९. निर्जीवन बीमकहरूको पुनर्बीमाशुल्क.....	६५
२०. कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखको तथ्याङ्क	६६
२१. कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखहरू - आ. व. २०७८/७९	६७
२२. बीमा समितिको आ. व. २०७८/७९ को वासलात.....	६८
२३. बीमा समितिको आ. व. २०७८/७९ को आय व्यय विवरण	६९
२४. बीमा समितिको आ. व. २०७८/७९ को नगद प्रवाह विवरण	७०

परिचय

१.१ बीमा व्यवसायको विकास

प्राचीन कालमा विश्वका धेरै स्थानमा अविकसित स्वरूपका थुप्रै बीमाका अभ्यासहरू हुने गरेका थिए। भारत, ग्रीस, चीन, इटाली जस्ता प्राचीन सभ्यताहरूमा आजकल बीमा भनिने क्षतिपूर्तिको प्रणाली प्रचलनमा थियो भन्ने कुरा इतिहासमा उल्लेख गरिएको छ। नेपालमा पनि बीमा लिच्छवीकाल देखि नै प्रचलनमा रहेको पाइन्छ। प्राचीन बीमाको एउटा उत्तम अभ्यास नेवारी समाजमा रहेको गुठी परम्परामा देख्न सकिन्छ। नेपाल एकिकरण पश्चात सार्वजनिक सम्पत्तिको वा सर्वसाधारणको सम्पत्ति क्षति भएको खण्डमा त्यस्तो क्षतिको अवस्था हेरी राज्यको तर्फबाट कुमारी चोक अड्डाले क्षतिपूर्ति बहन गर्ने गर्दथ्यो। वि.सं. १९९४ सालमा नेपाल बैंक लिमिटेडको स्थापना भएपछि पनि सबै प्रकारका बीमा भारतीय बीमा कम्पनीहरू मार्फत नै गर्ने गरिन्थ्यो। बैंकिङ प्रणालीमा आयात निर्यात हुने सामान तथा धितो राखेको वस्तुको सुरक्षा गर्नका लागि बीमा गर्नु अपरिहार्य थियो र त्यस्तो बीमाका लागि भारतीय बीमा कम्पनीहरूको भर पर्नु पर्थ्यो। त्यसैले नेपालमा पनि आफ्नै बीमा कम्पनीको आवश्यकता महसुस गरी वि.सं. २००४ सालमा नेपाल बैंक लिमिटेडको अग्रसरता र स्वामित्वमा पहिलो बीमा कम्पनीको रूपमा 'नेपाल माल चलानी तथा बीमा कम्पनी' स्थापना भयो। यस कम्पनी मार्फत नेपाली बस्तुहरूको बीमा नेपालमा नै गर्न चाहनेहरूका लागि बाटो खुल्ला भयो।

बीमाको महत्व र आवश्यकता बढ्दै जाँदा नेपाल सरकारले राज्यको आफ्नै बीमा कम्पनी आवश्यक भएको महसुस गर्यो। तसर्थ, वि.सं. २०२४ सालमा राष्ट्रिय बीमा संस्थान प्रा.लि. को स्थापना भयो। सो कम्पनीलाई वि.सं. २०२५ सालमा राष्ट्रिय बीमा संस्थान ऐन, २०२५ जारी गरी सरकारी कम्पनीका रूपमा राष्ट्रिय बीमा संस्थानका रूपमा परिवर्तन गरियो। निर्जीवन बीमा व्यवसाय मात्र गर्दै आएको यस कम्पनीले वि.सं. २०२९ सालबाट जीवन बीमा व्यवसाय पनि प्रारम्भ गर्यो। वि.सं. २०४४ सालमा नेपालमा पहिलोपल्ट निजी क्षेत्रको सक्रियतामा विदेशी लगानी सहितको संयुक्त लगानीको बीमा कम्पनीको स्थापना भयो। जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने उद्देश्यका साथ उक्त नेशनल लाइफ एण्ड जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएको थियो। हाल यो कम्पनी जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग अलग (दुई) कम्पनीमा विभाजन भैसकेको छ। वि.सं. २०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तन पश्चात बनेको सरकारले उदार अर्थनीति अवलम्बन गर्यो। जस अनुरूप सार्वजनिक उद्यमहरू निजीकरण गर्ने क्रमसँगै निजी क्षेत्रलाई अन्य उद्योग जस्तै बीमा उद्योगमा आकर्षित गर्ने नीति सरकारले लियो। तत्पश्चात नेपालमा निजी क्षेत्रको स्वामित्वमा बीमा कम्पनीहरू स्थापना गर्ने लहर नै चल्यो। त्यस अघि पाँच वटा रहेको बीमा कम्पनीको संख्या आ.व. २०७८।७९मा करिव आठ गुणाले वृद्धि भई एकचालिस पुगिसकेको छ।

१.२ साविक बीमा समितिको स्थापना र विकास

अर्थतन्त्रका विभिन्न क्षेत्रहरू मध्ये बीमा एउटा जटिल प्राविधिक विषय मात्र नभई जोखिम व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित भएको अत्यन्तै संवेदनशील विषय पनि हो। यस उद्योग अन्तर्गत कार्य गर्ने बीमा कम्पनी, बीमा सर्भेयर, बीमा अभिकर्ता आदिको उचित सुपरीवेक्षण तथा नियमन गरी समग्र बीमा उद्योगलाई मर्यादित र स्वच्छ बनाउनका लागि एउटा सक्षम नियमनकारी निकायको आवश्यकता परिपूर्ति गर्न वि.सं. २०२५ सालमा तत्कालीन श्री ५ को सरकार, अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गत एउटा शाखाका रूपमा तत्कालीन बीमा समितिको स्थापना भएको थियो, जसको स्वरूपमा करिव साढे दुई दशकसम्म

कुनै परिवर्तन भएन । सरकारको उदार आर्थिक नीतिको योजना अन्तर्गत निजी क्षेत्र समेतका थुप्रै बीमा कम्पनीहरू स्थापना भएको हुनाले सशक्त बीमा नियमनकारी निकायको आवश्यकता महसुस गरी बीमा ऐन, २०४९ जारी गरी सोही ऐन अन्तर्गत वि.सं. २०४९ साल देखि तत्कालीन बीमा समितिलाई एउटा स्वायत्त नियमनकारी निकायका रूपमा विकास गरियो ।

१.३ साविक बीमा समितिको गठन

बीमा प्रणाली तथा बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, विकसित, नियमित र नियन्त्रित बनाई त्यसको विकास गर्न, बीमा व्यवसायको स्वस्थ प्रतिस्पर्धाबाट सर्वसाधारणलाई गुणस्तरीय तथा भरपर्दो बीमा सेवा उपलब्ध गराउन एवं बीमा व्यवसायको प्रभावकारी रूपमा नियमन गरी बीमितको हक हित संरक्षण गर्नको लागि तत्कालिन बीमा समितिको स्थापना भएको थियो ।

साविक बीमा समितिको सञ्चालक समितिमा पाँच सदस्य रहने व्यवस्था थियो । समितिमा नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको वा तोकेको व्यक्ति अध्यक्ष, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सहसचिव, अर्थ मन्त्रालयका सहसचिव, बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति र बीमितहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको थियो । हाल बीमा प्राधिकरणको सञ्चालक समितिमा नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको वा तोकेको व्यक्ति अध्यक्ष, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सहसचिव, अर्थ मन्त्रालयका सहसचिव र जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति र निर्जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ । जीवन अथवा निर्जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका सदस्य नियुक्त गर्दा कम्तीमा एकजना महिला रहने व्यवस्था र प्राधिकरणले तोकिए बमोजिम अधिकृतस्तरको कर्मचारीले समितिको सचिवको रूपमा काम गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम प्राधिकरणको मुख्य प्रशासकीय अधिकारीको रूपमा प्राधिकरणको अध्यक्ष रहने व्यवस्था रहेको छ भने निजले प्राधिकरणको निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने, प्राधिकरणको काम कारवाहीको रेखदेख तथा नियन्त्रण गर्ने लगायत सम्पूर्ण अधिकार प्राप्त गरेको हुन्छ । साविक बीमा समितिको संचालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यहरूको विवरण निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १

आ.व. २०७८/७९ मा तत्कालिन बीमा समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकहरू

क्र. सं.	निकाय	नाम	पद	प्रतिनिधित्व गरेको अवधि	
				देखि	सम्म
१	नेपाल बीमा प्राधिकरण	श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल	अध्यक्ष	२०७७।१०।१९	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर
२	कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	श्री फणिन्द्र गौतम	सदस्य	२०७५।११।१०	२०७८।०५।२८
		श्री सुशील कोईराला	सदस्य	२०७८।०५।२९	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर
३	अर्थमन्त्रालय	श्री झक्क प्रसाद अर्याल	सदस्य	२०७६।०७।२६	२०७८।०७।०९
		श्री नारायण सापकोटा	सदस्य	२०७८।०७।१०	२०७८।०८।०७
		श्री शोभाकान्त पौडेल	सदस्य	२०७८।०८।०८	२०७८।११।०२
		श्री रितेश कुमार शाक्य	सदस्य	२०७८।११।०३	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर

४	प्रतिनिधि बीमित	श्री किरण कुमार श्रेष्ठ	सदस्य	२०७६।११।१८	२०७८।०९।०६
		श्री सन्तोष रिजाल	सदस्य	२०७८।०९।०७	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर
५	बीमा विज्ञ	श्री कपिल देव ओली	सदस्य	२०७७।०५।०३	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर

१.४ तत्कालि बीमा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम तत्कालि बीमा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको थियो:

- (क) बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, विकसित तथा नियन्त्रित गर्नको लागि नीति निर्धारण गर्न नेपाल सरकारलाई आवश्यक सुझाव दिने,
- (ख) बीमाबाट प्राप्त हुन आएको रकम लगानी गर्नको लागि नीति निर्धारण गरी प्राथमिकता क्षेत्र तोक्ने,
- (ग) बीमक, बीमा अभिकर्ता, सर्भेयर वा दलालको दर्ता र नवीकरण गर्ने तथा दर्ता खारेज गर्ने, गराउने,
- (घ) बीमक तथा बीमित बीचको वाद विवादमा मध्यस्थता गर्ने,
- (ङ) बीमा दायित्व निर्धारणका सम्बन्धमा बीमक विरुद्ध बीमितले दिएको उजूरी उपर निर्णय गर्ने,
- (च) बीमा व्यवसायका सम्बन्धमा बीमकलाई समय-समयमा आवश्यक निर्देशन दिने,
- (छ) बीमितको हित रक्षाको निम्ति आवश्यक आधार तर्जुमा गर्ने, र
- (ज) बीमा व्यवसायसंग सम्बन्धित अन्य आवश्यक कार्य गर्ने, गराउने ।

१.५ नेपाल बीमा प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) द्वारा जारी भएका निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरू

आ.व. २०७८/७९ मा जारी निर्देशिकाहरू

- Internal Audit Directive for Insurers, 2079 B.S.
- कृषि, पशुपन्छी तथा जडिबुटी बीमा निर्देशिका, २०७९
- बीमकको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका (तेस्रो संशोधन), २०७९
- बीमक दर्ता तथा व्यवसाय संचालन सम्बन्धी निर्देशिका (पहिलो संशोधन समेत), २०७३
- बीमक गाभ्ने, गाभिने तथा प्राप्ति सम्बन्धी निर्देशिका (प्रथम संशोधन सहित), २०७६
- बीमकको कार्यकारी प्रमुखको तलव, भत्ता तथा अन्य सुबिधा मार्गदर्शन (पहिलो संशोधन), २०७४
- Risk Based Capital and Solvency Directive, 2022 (2078)
- जलवायु जोखिम सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- दुर्घटना बीमा निर्देशिका, २०७८
- बीमकको पुनर्बीमा निर्देशिका, २०७८
- बीमा दावी भुक्तानी मार्गदर्शन (दोस्रो संशोधन), २०७८

प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) बाट आ.व. २०७८।७९ अघि जारी भई लागु अवस्थामा रहका निर्देशिका तथा मार्गदर्शनहरू

- पुनर्बीमा दलाल (ब्रोकर) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- संस्थागत बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- संस्थापक शेयर कारोबार सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७

- पुनर्बीमा व्यवसाय (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- निर्जीवन तथा पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- बीमकको सूचना प्रविधि मार्गदर्शन, २०७६
- Risk Management Guidelines for Insurance Company, २०७६
- शाखारहित घुम्ती बीमा सेवा सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७६
- बीमकले सहकार्यमा बीमा व्यवसाय सञ्चालन गर्दा अपनाउनुपर्ने नीतिगत मार्गदर्शन, २०७६
- सम्पत्ति बीमा निर्देशिका, २०७५
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी निर्देशन, २०७५
- मोटर बीमा दर सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३
- बीमकको आन्तरिक लेखा परीक्षण निर्देशिका, २०७२
- बीमकले सञ्चालन गर्ने बीमा अभिकर्ताको तालिम निर्देशिका, २०७२
- बीमा समिति तालिम कार्यविधि, २०७२
- बैंकर्स क्षतिपूर्ति निर्देशिका, २०७१

१.६ चालू पन्ध्रौं योजनामा बीमा

आ. व. २०७६/७७ देखि २०८०/८१ सम्म चालु रहने पन्ध्रौं योजनामा बीमा क्षेत्रको सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

• सोच

सुदृढ र विस्तारित बीमा सेवाबाट जोखिम न्यूनीकरण मार्फत उत्थानशील समाज र अर्थतन्त्र निर्माण ।

• लक्ष्य

अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन र अभ्यास अनुरूप बीमा सेवाको विकास एवम् विस्तार गरी आर्थिक, प्राकृतिक, सामाजिक एवम् अन्य कारणबाट उत्पन्न हुने जोखिमलाई बीमाको दायरामा ल्याई वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण गर्ने ।

• उद्देश्य

बीमा क्षेत्रलाई प्रभावकारी र दिगो बनाई दुर्गम तथा न्यून आय भएका वर्ग लगायत समाजका सबै तह र कारोबारमा बीमा सेवाको पहुँच पुर्याउनु ।

रणनीति तथा कार्यनीति

रणनीति	कार्यनीति
बीमा सेवालाई प्रभावकारी र प्रतिस्पर्धी बनाउन तथा बीमितको हक हित सुनिश्चित गर्नका लागि नीतिगत, कानूनी एवम् संस्थागत सुधार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> • बीमा सम्बन्धी विद्यमान कानूनलाई समय सापेक्ष परिमार्जन गरिनेछ । • विद्यमान अन्तर्राष्ट्रिय परिवेश अनुरूप बीमकहरूको जोखिम न्यूनीकरणका लागि जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण प्रणाली लागू गरिनेछ । • बीमा क्षेत्रको नियमनलाई सुपरीवेक्षण प्रभावकारी र व्यवसायिक बनाउन नियामक निकायको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । • संघीय संरचना बमोजिम नियामक तथा बीमा कम्पनीको पुर्नसंरचना तथा बिस्तार गरिनेछ । • पुनर्बीमाको संस्थागत क्षमता वृद्धि गरिनेछ ।
बीमा सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन, अभ्यास तथा मापदण्डको आधारमा बीमा सेवा प्रदान गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> • बीमक तथा बीमा मध्यस्थकर्ताहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बीमा सेवा प्रदान गरिनेछ । • मध्यस्थकर्ताको रूपमा रहेको तेश्रो पक्ष सहजकर्ता विकास सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गरी लागू गरिनेछ । • बाली तथा पशुपन्छी बीमा लगायतका मौसमी बीमालाई सबलिकृत गर्दै थप विस्तार गरिनेछ । निवृत्तिभरण योजना, सरकारी भवन एवम् सम्पत्तिको बीमा लगायतका बीमा सम्बन्धी अध्ययन गरी उपयुक्त व्यवस्था लागू गरिनेछ । • बीमा दावी प्रक्रिया सरलीकरण गर्न शीघ्र दावी भुक्तानी प्रणाली विकास गरिनेछ । • बीमकको लगानीयोग्य रकमलाई सुरक्षित तथा प्रतिफलमुखी क्षेत्रमा लगानी गर्ने बातावरण तयार गरिनेछ ।
बीमा सेवाको विस्तार गरी न्यून आय भएका वर्ग लगायत सम्पूर्ण नागरिक एवम् क्षेत्रमा बीमाको पहुँच पुर्याउनका लागि उपयुक्त संयन्त्रको विकास गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> • बीमाको पहुँच पुग्न नसकेका क्षेत्र लगायत प्रत्येक स्थानीय तहमा जीवन तथा निर्जीवन बीमा कम्पनीको शाखा कार्यालय विस्तारलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ । • स्थानीय तह तथा सामुदायिक संस्थासंगको सहकार्यमा दुर्गम तथा ग्रामीण क्षेत्रहरूमा बीमा सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि गरिनेछ । • स्वास्थ्य बीमालाई सबै जिल्लामा बिस्तार गरिनेछ । • दुर्गम, पिछडिएको क्षेत्र तथा न्यून आय भएका वर्गका लागि लक्षित गरी प्रोत्साहन सहितको लघु बीमा लागू गरिनेछ ।

१.७ अपेक्षित उपलब्धि

आगामी पन्ध्रौं योजनामा बीमा क्षेत्रको अपेक्षित उपलब्धिहरू निम्नानुसार हुने परिकल्पना गरिएको छः

- ◆ बीमा सम्बन्धी नियामक निकायको क्षमता अभिवृद्धि भएको हुने,
- ◆ न्यून आय भएका नागरिक, दुर्गम र पिछडिएका क्षेत्र लगायत हरेक स्थानीय तहसम्म बीमा सेवाको पहुँच विस्तार भएको हुने,
- ◆ जीवन बीमा र स्वास्थ्य बीमामा आबद्ध जनसंख्या ६० प्रतिशत पुगेको हुने,
- ◆ कृषि बीमाको पहुँच १० प्रतिशत कृषकमा पुगेको हुने ।

१.८ वार्षिक कार्यक्रम

आ.व. २०७८/७९ को वार्षिक कार्यक्रममा बीमा क्षेत्रको विकास तथा सम्बर्द्धन गर्नका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू स्वीकृत भएको थियो। कार्यक्रमको समिक्षा निम्न बमोजिम रहेको छः

- ◆ कागज धुल्याउने सम्बन्धी कार्यविधि तयार भएको,
- ◆ बीमकको आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्बन्धी निर्देशिका तयार भएको,
- ◆ बीमकको वित्तीय अवस्था प्रतिवेदन (Financial Condition Report) सम्बन्धी मार्गदर्शन ORSA Tool Kit को रूपमा तयार भएको,
- ◆ सम्पत्ति शुद्धिकरण निरीक्षण सम्बन्धी कार्यविधि परिमार्जन भएको,
- ◆ बीमा अभिकर्ता परीक्षा सम्बन्धि निर्देशिका तयार भएको,
- ◆ छ वटा कृषि बीमालेख तयार हुनुको साथै ६ वटा सम्सोधन समेत भएको,
- ◆ ७ वटा प्रदेश सरकारसँग अन्तरक्रिया तथा छलफल भएको,
- ◆ ६१ वटा स्थानीय सरकारसँग अन्तरक्रिया तथा छलफल भएको,
- ◆ ४ स्थानमा विद्यार्थीसँग अन्तरक्रिया तथा छलफल भएको,
- ◆ आर्थिक पत्रकार, उद्योग व्यवसायी, बीमकको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतहरू, बीमकको विभिन्न विभागका कर्मचारीहरू, अन्तरक्रिया तथा छलफल भएको,
- ◆ विद्यालय स्तरीय निबन्ध प्रतियोगिता भएको,
- ◆ बीमा सम्बन्धी बुकलेट, पम्प्लेट, ब्रोसर, पुस्तिका तयार भएको,
- ◆ रेडियो जिंगल, गीत, सचेतना मुलक भिडियो तयार गरी प्रसारण भएको,
- ◆ समितिको डिजिटल डिस्प्ले तयार गरी जडान भएको,
- ◆ अनलाइनमा विज्ञापन प्रकाशन भएको,
- ◆ बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन, एनएफअरएस, कानून, सम्पत्ति शुद्धिकरण, जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण, लघुबीमा, पुनर्बीमा, सर्भेयर, कृषि सम्बन्धी तालिम सञ्चालन भएको,
- ◆ भवन निर्माण कार्यलाई निरन्तरता,
- ◆ मानव संशाधन तथा पदपूर्ति, पेट्रोल तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी सफ्टवेयर तयार भएको,
- ◆ स्थलगत निरीक्षण सम्बन्धी कार्य भएको।

विश्व अर्थतन्त्र

२.१ विश्व आर्थिक वृद्धिदर

तालिका नं. २
विश्व आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

क्र.सं.	विवरण	२०२०	२०२१	२०२२*
१.	विश्व अर्थ तन्त्र	-३.००	६.००	३.२०
२.	विकसित अर्थतन्त्र	-४.४०	५.२०	२.४०
३.	उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	-१.९०	६.६०	३.७०
४.	उदीयमान तथा विकासशील एशिया	-०.६०	७.२०	४.४०
५.	मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुकहरू	-३.१०	४.१०	५.००
६.	उदीयमान तथा विकासशील युरोप	-१.७०	६.८०	०.००
७.	युरोपियन युनियनका मुलुकहरू	-५.६०	५.४०	३.२०
८.	कम आय विकासशील अर्थतन्त्र	१.१०	४.१०	४.८०

(श्रोत: अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अक्टोबर, २०२२), *प्रक्षेपण

सन् २०१९ को अन्त्य तिरबाट सुरु भएको कोभिड-१९ को प्रकोप विश्वभर फैलियो । कोभिड-१९को महामारीले आक्रान्त बनाएको अर्थतन्त्र २०२१ मा भने क्रमिक रूपमा सुधार हुदै गएको छ । कोभिड-१९ बिरुद्धको खोपको उलपब्धता र अधिकांश मुलुकले अवलम्बन गरेको सन्तुलित आर्थिक नीतिका कारण विश्व अर्थतन्त्र क्रमशः चलायमान हुँदै गएको देखिन्छ । सन् २०२० मा विश्व अर्थतन्त्र ३ प्रतिशतले खुम्चिएको थियो जुन यो वर्षमा ६ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ भने आउने वर्ष ३.२ प्रतिशत सकारात्मक रहने प्रक्षेपण रहेको छ । त्यसै गरी विश्वका विकसित अर्थतन्त्र भएका राष्ट्रहरूको आर्थिक वृद्धि पनि सन् २०२० को तुलनामा सन् २०२१ मा ५.२ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ भने सन् २०२२ मा यसको वृद्धि प्रतिशत २.४ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण गरिएको देखिन्छ । विश्वका उदियमान तथा विकासशील अर्थतन्त्रको वृद्धिदर सन् २०२० मा १.९ प्रतिशत ऋणात्मक थियो भने सन् २०२१ मा यस क्षेत्रको अर्थतन्त्र ६.६ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ । सन् २०२२ मा यसको वृद्धिदर ३.७ प्रतिशतमा हुने प्रक्षेपण गरिएको छ । त्यसै गरी उदियमान तथा विकासशील एशियाको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२० मा ०.६ प्रतिशतले खुम्चिएको थियो भने सन् २०२१ मा यस क्षेत्रको अर्थतन्त्र ७.२ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ भने २०२२ मा ४.४ प्रतिशत पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ । त्यसै गरी मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुकहरूमा आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२० मा ३.१ प्रतिशत ऋणात्मक थियो भने सन् २०२१ मा यसको दर ४.१ प्रतिशत सकारात्मक रहेको देखिन्छ भने २०२२ मा वृद्धि भई ५ प्रतिशतसम्म पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ । त्यसै गरी उदियमान तथा विकासशील युरोप मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२० मा ५.६ प्रतिशत ऋणात्मक रहेकोमा सन् २०२१ मा यस क्षेत्रको वृद्धिदर ६.८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने २०२२ मा यस क्षेत्रको अर्थतन्त्रमा कुनै परिवर्तन नहुने प्रक्षेपण गरेको देखिन्छ । त्यसै गरी युरोपियन युनियनका मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२० मा ५.६ प्रतिशत ऋणात्मक रहेकोमा सन् २०२१ मा यस क्षेत्रको अर्थतन्त्र ५.४

प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ भने २०२२ मा यसको वृद्धिदर ३.२ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण गरिएको छ । कम आय भएका विकासशील अर्थतन्त्रका मुलुकहरूको सन् २०२० मा १.१ प्रतिशत आर्थिक वृद्धिदर रहेको थियो भने सन् २०२१ मा यो ४.१ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी सन् २०२२ को लागि गरिएको प्रक्षेपणमा यसको वृद्धि दर ४.८ प्रतिशतसम्म पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ । समग्र विश्वको आर्थिक वृद्धिदरलाई माथि तालिका नं. २ मा देखाइएको छ ।

२.२ दक्षिण एशियाली तथा चिनियाँ आर्थिक वृद्धिदर

तालिका नं. ३

नेपाल लगायत छिमेकी मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धि (प्रतिशतमा)

क्र.सं.	विवरण	२०१७	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२*
१	बंगलादेश	६.६०	७.३०	७.९०	३.४०	६.९०	७.२०
२	भुटान	६.३०	३.८०	४.४०	-२.३०	-३.३०	४.००
३	भारत	६.८०	६.५०	३.७०	-६.६०	८.७०	६.८०
४	माल्दिभ्स	७.२०	८.१०	६.९०	-३३.५०	३७.००	८.७०
५	नेपाल	९.००	७.६०	६.७०	-२.४०	४.२०	४.२०
६	श्रीलंका	६.५०	२.३०	-०.२०	-३.५०	३.३०	-८.७०
७	पाकिस्तान	५.२०	५.५०	१.९०	-०.४०	१.५०	
८	अफगानिस्तान	२.३०	१.२०	३.९०	-२.४०	-	-
९	चीन	६.९०	६.८०	६.००	२.२०	८.१०	३.२०

(श्रोत: अन्तराष्ट्रिय मुद्रा कोष, अक्टोबर, २०२२) *प्रक्षेपण

सन् २०२० को तुलनामा सन् २०२१ मा दक्षिण एशियाली मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर सकारात्मक भएको देखिन्छ । सन् २०२० मा कोभिड-१९ को महामारीले पुरै विश्वलाई असर गर्दा दक्षिण एसियाली मुलुकहरू पनि अछुतो रहेनन् । सन् २०२० मा बंगलादेश बाहेक सम्पूर्ण दक्षिण एशियाली मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर ऋणात्मक रहेको देखिन्छ । त्यस्तै चिनको पनि सन् २०२० मा अर्थतन्त्र २.२ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ र सन् २०२१ मा पनि ८.१ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ र सन् २०२२ मा भने ३.२ प्रतिशतले मात्र बढ्ने प्रक्षेपण देखिन्छ । सन् २०२० मा सर्वाधिक (३३.५ %) ले माल्दिभ्सको अर्थतन्त्र खुम्चिएको देखिन्छ भने सन् २०२१ मा एकदमै राम्रो पुनरागमन गर्दै ३७ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धिदर हासिल गरेको देखिन्छ र आउने वर्ष सन् २०२२ मा पनि ८.७ प्रतिशतको वृद्धिदर कायम राख्ने प्रक्षेपण देखिन्छ । सन् २०२० मा बंगलादेश बाहेकका सम्पूर्ण दक्षिण एशियाली मुलुकहरू को आर्थिक वृद्धिदर ऋणात्मक देखिन्छ । कोभिड-१९को प्रकोपमा केही कमि आए सँगै दक्षिण एशियाली राष्ट्रहरूको अर्थतन्त्र चलायमान भई सुधार भएको देखिन्छ । नेपालको अर्थतन्त्र सन् २०२० मा २.४ प्रतिशत ऋणात्मक देखिन्छ भने सन् २०२१ मा ४.२ प्रतिशतले अर्थतन्त्र वृद्धि हुने देखिन्छ भने सन् २०२२ मा पनि ४.२ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण देखिन्छ । सन् २०२१ मा कोरोना बिरुद्धको खोप प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भई दक्षिण एशियाली राष्ट्रहरूको आर्थिक वृद्धिदर सकारात्मक भएको देखिन्छ । नेपाल लगायत छिमेकी मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदरलाई तालिका नं. ३ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ४
विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

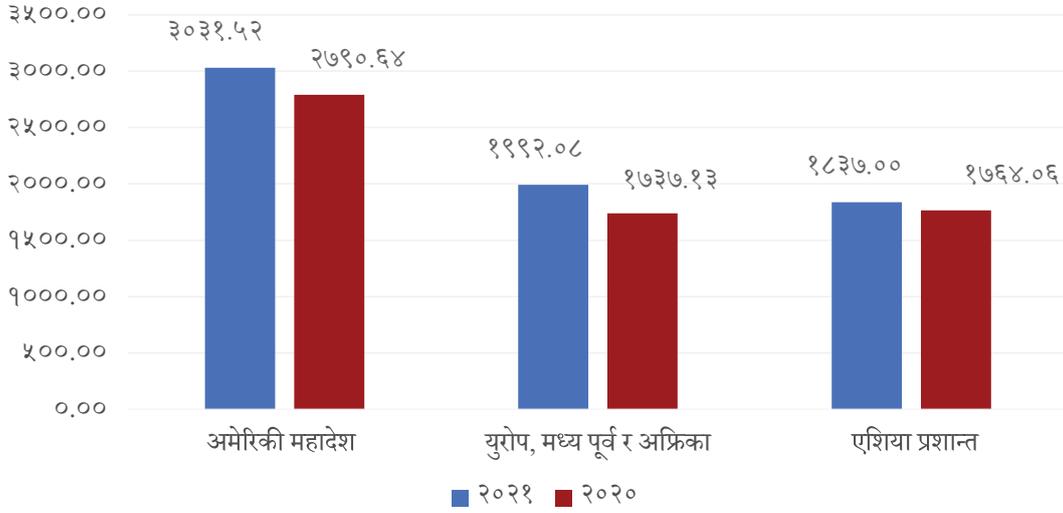
क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन	बीमाशुल्क संकलन	वृद्धि *	विश्व बीमा बजारको अंश	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्को अनुपात (%)
	२०२१	२०२०		२०२१	२०२१
अमेरिकी महादेश	३,०३१.५२	२,७९०.६४	३.३०	४४.२०	१०.००
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	१,९९२.०८	१,७३७.१३	६.४०	२९.००	५.४०
एशिया प्रशान्त	१,८३७.००	१,७६४.०६	०.७०	२६.८०	५.३०
विश्व	६,८६०.६०	६,२९१.८३	३.४०	१००.००	७.००

श्रोत: सिग्मा No. 4-2022, * मुद्रास्फिति समायोजित

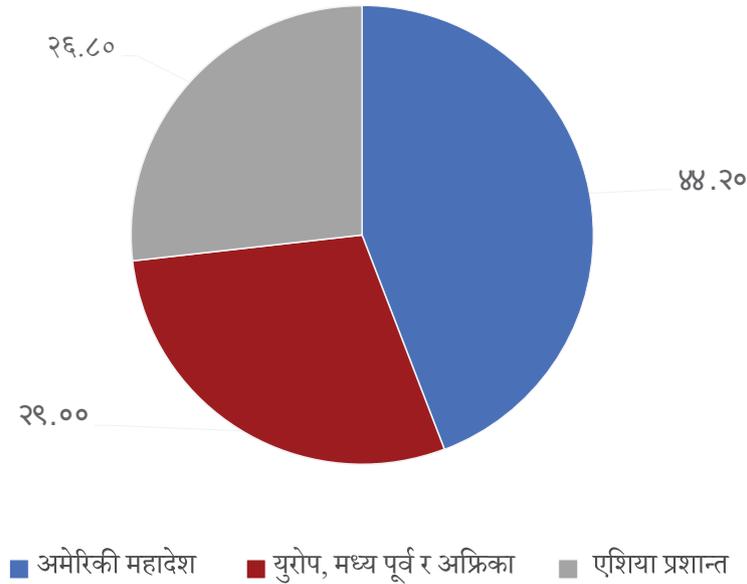
सन् २०२० को तुलनामा सन् २०२१ मा विश्व बीमा बजार सकारात्मक भएको देखिएको छ । सन् २०२० मा विश्वको बीमा बजारमा अमेरिकी डलर ६२ खर्ब ९१ अर्ब ८३ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जसमा अमेरिकी महादेशको अमेरिकी डलर २७ खर्ब ९० अर्ब ६४ करोड, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकाको अमेरिकी डलर १७ खर्ब ३७ अर्ब १३ करोड बराबरको तथा एशिया प्रशान्त क्षेत्रको अमेरिकी डलर १७ खर्ब ६४ अर्ब ६ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । सन् २०२१ मा विश्वको बीमा बजारमा अमेरिकी डलर ६८ खर्ब ६० अर्ब ६० करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जसमा अमेरिकी महादेशको अमेरिकी डलर ३० खर्ब ३१ अर्ब ५२ करोड, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकाको अमेरिकी डलर १९ खर्ब ९२ अर्ब ८ करोड बराबरको तथा एशिया प्रशान्त क्षेत्रको अमेरिकी डलर १८ खर्ब ३७ अर्ब बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । सन् २०२० को तुलनामा सन् २०२१ मा बीमाशुल्क संकलनको वृद्धिदर हेर्दा अमेरिकी महादेशको वार्षिक वृद्धिदर ३.३ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकाको ६.४० प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने एशिया प्रशान्त क्षेत्रको ०.७० प्रतिशत रहेको देखिन्छ । समग्र विश्व बीमा बजारको तथ्याङ्कलाई तालिका नं. ४ मा देखाइएको छ ।

लेखाचित्र नं : १
विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

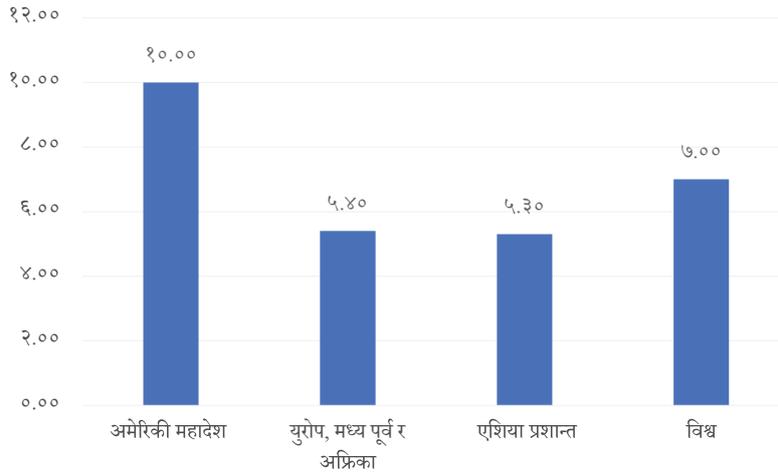
लेखाचित्र नं. २
विश्व बीमा बजारको अंश, २०२१

लेखाचित्र नं. २ अनुसार सन् २०२१ मा विश्व बीमा बजारमा अमेरिकी महादेशले ४४.२० प्रतिशत, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकाले २६.८० प्रतिशत र एशिया प्रशान्त क्षेत्रले २९.०० प्रतिशत अंश ओगटेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. ३

कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व बीमा बजारको योगदान, २०२१

लेखाचित्र नं. ३ अनुसार सन् २०२१ मा कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व बीमा क्षेत्र मध्ये अमेरिकी महादेशमा १०.०० प्रतिशत, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकामा ४.८० प्रतिशत र एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा ४.३० प्रतिशत योगदान गरेको देखिन्छ। यसरी कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल विश्व बीमाशुल्कको योगदान ७.०० प्रतिशत देखिन्छ।

२.४ विश्व जीवन बीमा बजार

तालिका नं. ५

विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

(अंक : अमेरिकी डलर अर्बमा)

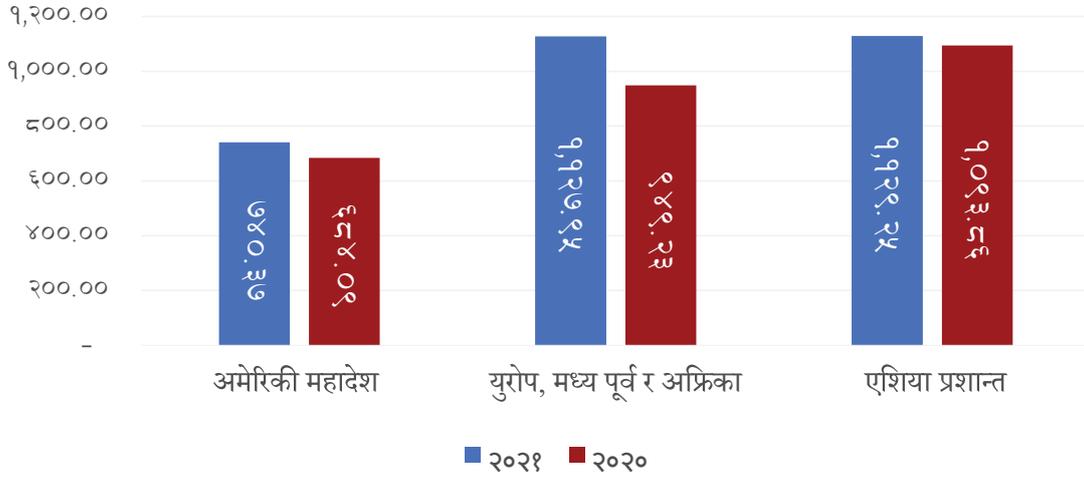
क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन	बीमाशुल्क संकलन	वृद्धि (प्रतिशतमा) *	विश्व बीमा बजारको अंश (प्रतिशतमा)	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल जीवन बीमाशुल्कको अनुपात (%)
	२०२१	२०२०		२०२१	२०२१
अमेरिकी महादेश	७४०.३७	६८४.०९	२.९०	२४.७०	२.४०
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	११२७.९५	९४९.२३	१०.१०	३७.६०	३.१०
एशिया प्रशान्त	११२९.२५	१०९३.८६	०.६०	३७.७०	३.२०
विश्व	२९९७.५७	२७२७.१८	४.५०	१००.००	३.००

श्रोत: सिम्मा नं. ४-२०२२, * मुद्रास्फिति समायोजित

विश्व जीवन बीमा बजारको बीमाशुल्क संकलन सन् २०२० को तुलनामा सन् २०२१ मा ४.५० प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ। सन् २०२० मा विश्वमा जीवन बीमाशुल्क वापत २७ खर्ब २७ अर्ब १८ करोड अमेरिकी डलर बराबरको जीवन बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ भने सन् २०२१ मा अमेरिकी डलर २९ खर्ब ९७ अर्ब ५७ करोड बराबरको संकलन भएको देखिन्छ। सन् २०२१ मा जीवन बीमाशुल्क तर्फ अमेरिकी महादेशमा ७ खर्ब ४० अर्ब ३७ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, भने सन् २०२० मा ६ खर्ब ८४ अर्ब ९ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन सन् २०२० को तुलनामा २.९० प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ। सन् २०२१ मा यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिका क्षेत्रमा ११ खर्ब २७ अर्ब अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ जुन २०२० को तुलनामा १०.१० प्रतिशतले बढेको देखिन्छ। त्यसै गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट सन् २०२० मा १० खर्ब ९३ अर्ब अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ भने सन् २०२१ मा ११ खर्ब २९ अर्ब अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन सन् २०२० को तुलनामा ०.६ प्रतिशतको वृद्धि हो।

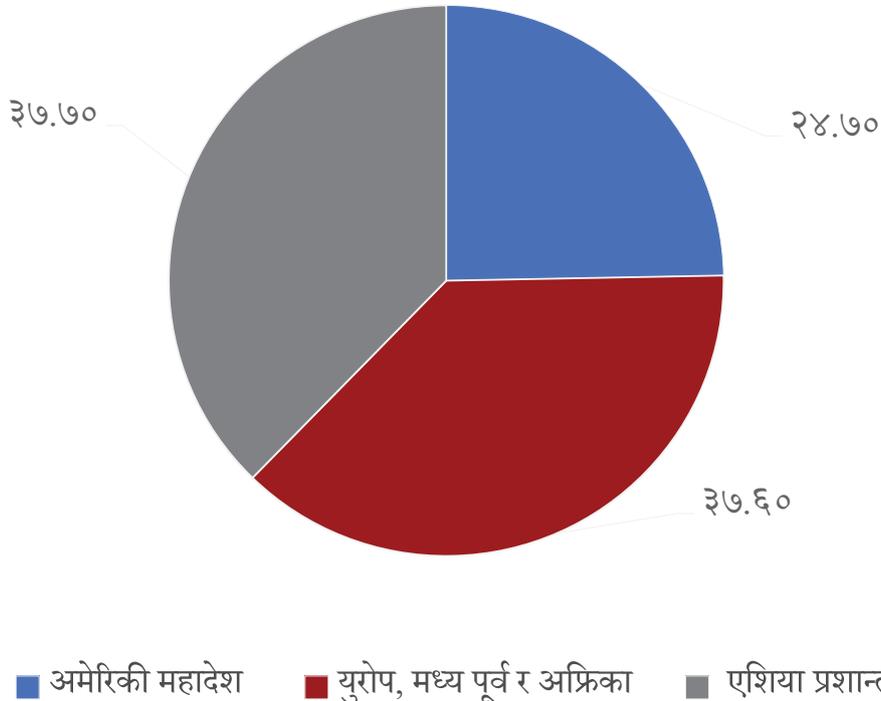
लेखाचित्र नं. ४
विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

लेखाचित्र नं. ५ अनुसार विश्व जीवन बीमा बजार मध्ये सन् २०२१ मा अमेरिकी महादेशले २४.७० प्रतिशत, यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाले ३७.७० प्रतिशत र एशिया प्रान्त क्षेत्रले ३७.६० प्रतिशत अंश ओगटेको देखिन्छ ।

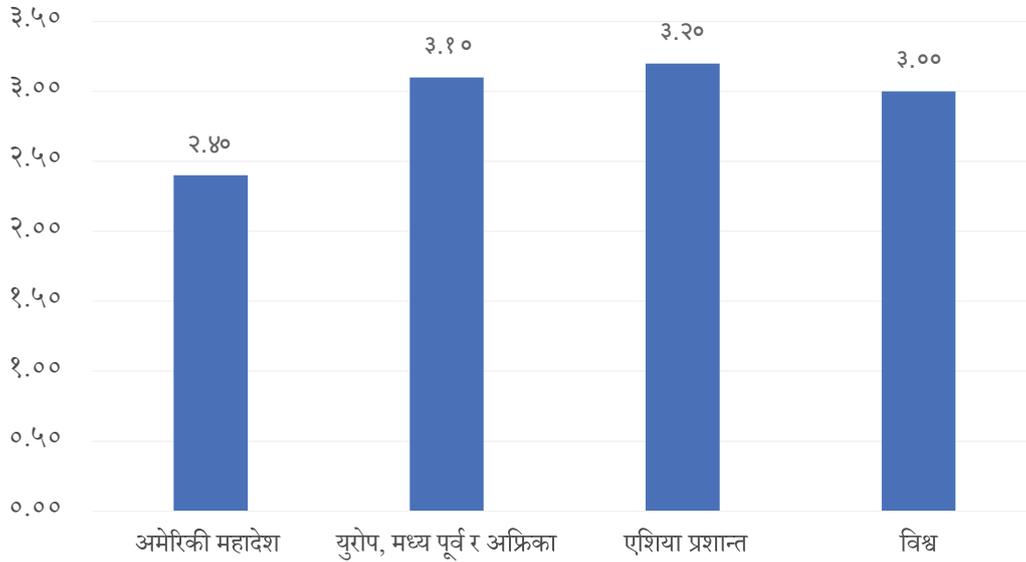
लेखाचित्र नं. ५
विश्व जीवन बीमा बजारको अंश, २०२१

त्यसै कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्वमा जीवन बीमा क्षेत्रले मध्ये अमेरिकी महादेशमा २.४० प्रतिशत, यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकामा ३.१० प्रतिशत र एशिया प्रान्त क्षेत्रमा ३.२० प्रतिशत योगदान गरेको देखिन्छ । यसरी कूल विश्व जीवन बीमाशुल्कको कूल विश्वको गार्हस्थ उत्पादनमा ३.०० प्रतिशत योगदान गरेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. ६

कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व जीवन बीमा बजारको योगदान, २०२१

२.५ विश्व निर्जीवन बीमा बजार

तालिका नं. ६

विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

(अंक : अमेरिकी डलर अर्बमा)

क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन	बीमाशुल्क संकलन	वृद्धि (प्रतिशतमा)*	विश्व बीमा बजारको अंश (प्रतिशतमा)	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल निर्जीवन बीमाशुल्कको अनुपात (%)
	२०२१	२०२०		२०२१	२०२१
अमेरिकी महादेश	२,२९१.१५	२,१०६.५५	३.५०	५९.३०	७.६०
युरोप, मध्य, पूर्व र अफ्रिका	८६४.१३	७८७.९१	१.९०	२२.४०	२.३०
एशिया प्रशान्त	७०७.७५	६७०.२०	०.८०	१८.३०	२.००
विश्व	३,८६३.०३	३,५६४.६६	१.५०	१००.००	३.९०

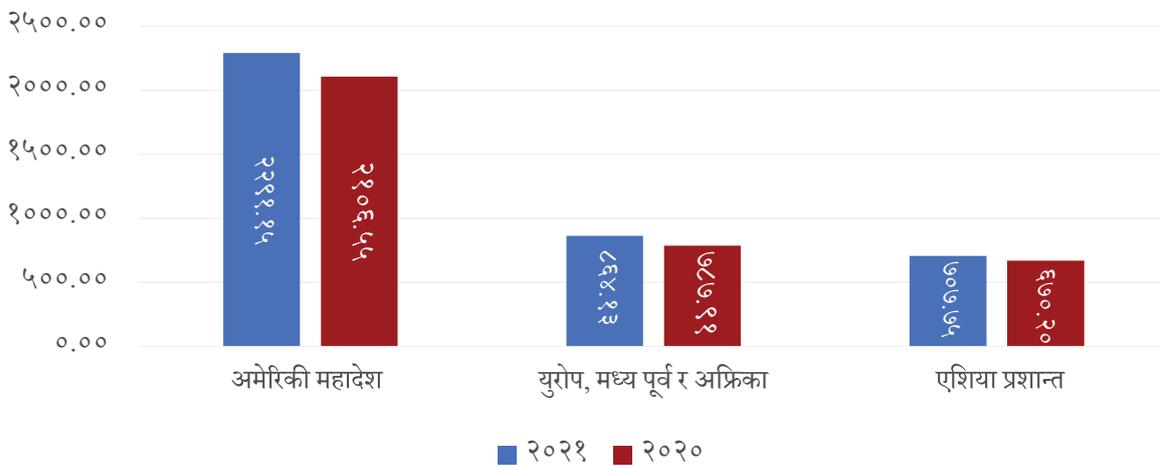
श्रोत: सिग्मा No 4-2022, * मुद्रास्फिति समायोजित

विश्वको निर्जीवन बीमा बजार सन् २०२० को तुलनामा सन् २०२१ मा सकारात्मक रूपमा वृद्धि भएको देखिन्छ। सन् २०२० मा निर्जीवन बीमामा ३५ खर्ब ६४ अर्ब ६६ करोड बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। जसमा अमेरिकी महादेशबाट २१ खर्ब ६ अर्ब ५५ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, त्यसै गरी यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाबाट ७ खर्ब ८७ अर्ब ९१ करोड अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। त्यसै

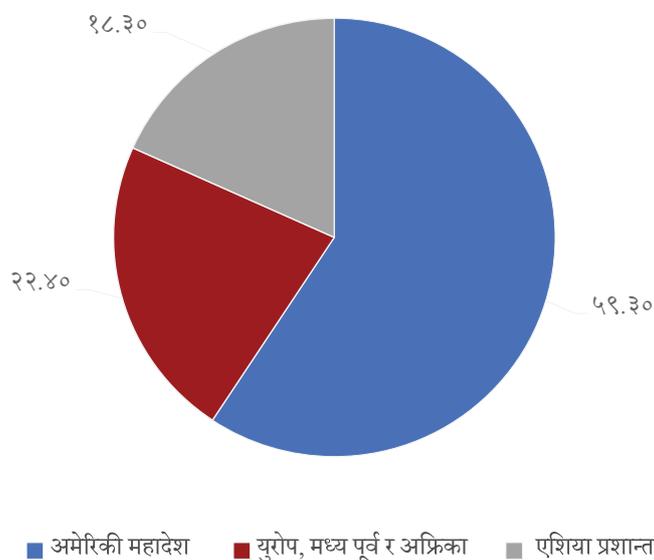
गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट ६ खर्ब ७० अर्ब २० करोड अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । सन् २०२१ मा विश्व निर्जीवन बीमा बजारबाट ३८ खर्ब ६३ अर्ब ३ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । जसमा अमेरिकी महादेशबाट २२ खर्ब ९१ अर्ब १५ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ जुन सन् २०२० को तुलनामा ३.५० प्रतिशतले वृद्धि रहेको देखिन्छ भने यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाबाट ८ खर्ब ६४ अर्ब १३ करोड अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन सन् २०२० को तुलनामा १.९० प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ । त्यसै गरी, एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट ७ खर्ब ७ अर्ब ७५ करोड अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन सन् २०२० को तुलनामा ०.८० प्रतिशतले वृद्धि रहेको देखिन्छ । विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क संकलनको विवरण तालिका नं. ६ मा देखाइएको छ ।

लेखाचित्र नं. ७
विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

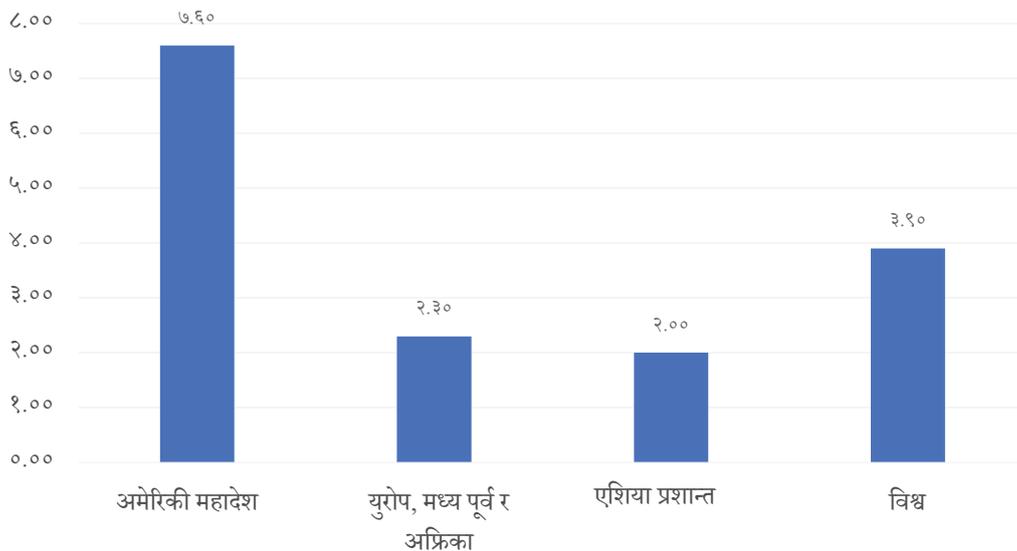

लेखाचित्र नं. ८
विश्वको निर्जीवन बीमा बजारको अंश, २०२१

लेखाचित्र नं. ८ अनुसार सन् २०२१ मा विश्वको निर्जीवन बीमा बजारमा सबभन्दा बढी हिस्सा अमेरिकी महादेशले ओगटेको देखिन्छ, जुन ५९.३० प्रतिशत रहेको छ भने २२.४० प्रतिशत हिस्सा यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाले र बाँकी रहेको १८.३० प्रतिशत हिस्सा एशिया प्रशान्त क्षेत्रले ओगटेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. ९
कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व निर्जीवन बीमा बजारको योगदान, २०२१

त्यसै गरी विश्वको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा निर्जीवन बीमा क्षेत्रको योगदान हेर्दा मध्ये अमेरिकी महादेशमा ७६.६० प्रतिशत, यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकामा २३.३० प्रतिशत र एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा २२.०० प्रतिशत देखिन्छ । यसरी कूल विश्व निर्जीवन बीमाशुल्कको कूल विश्वको गार्हस्थ उत्पादनमा ३९.९० प्रतिशत योगदान देखिन्छ ।

भाग- ३

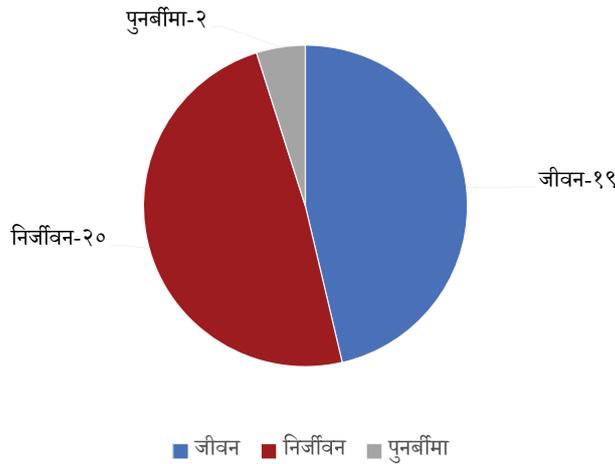
नेपालको बीमा बजार

३.१ बीमकको संख्या

वि.सं. २००४ सालबाट सुरुवात भएको नेपाली बीमा उद्योग चालू आ.व. सम्ममा आइपुग्दा यसको संख्या ठूलो भइसकेको छ । हाल नेपालमा १९ वटा जीवन, २० वटा निर्जीवन र २ वटा पुनर्बीमा गरी कूल ४१ वटा बीमा कम्पनीहरू सञ्चालनमा रहेका छन् (तालिका नं. ७) । जसमध्ये १ जीवन, १ निर्जीवन र १ पुनर्बीमा गरी कूल ३ प्रकारका बीमा व्यवसाय गर्ने बीमा कम्पनीहरू सरकारी स्वामित्वका रहेका छन् । विदेशी बीमकको शाखा कार्यालयहरूको संख्या ३ वटा रहेका छन् । जसमध्ये जीवन बीमा कम्पनी तर्फ १ र निर्जीवन बीमा कम्पनी तर्फ २ वटा सञ्चालनमा रहेका छन् । त्यसैगरी संयुक्त लगानीमा १ वटा जीवन र १ वटा निर्जीवन गरी कूल २ वटा कम्पनीहरू सञ्चालनमा रहेका छन् भने बाँकी १६ वटा जीवन बीमा कम्पनी तर्फ र १६ वटा निर्जीवन बीमा कम्पनी तर्फ र १ पुनर्बीमा बीमा कम्पनी गरी ३३ वटा बीमा कम्पनीहरू निजी क्षेत्रबाट संचालनमा रहेका छन् । (अनुसूची १ र २)

लेखाचित्र नं. १०

नेपालको बीमा बजारका बीमकहरूको विवरण

तालिका नं. ७

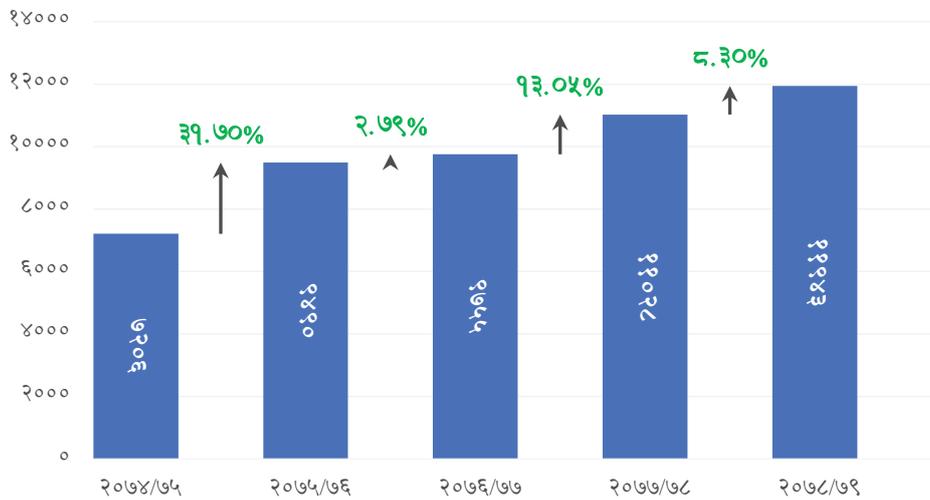
बीमकहरूको संख्यात्मक स्थिति

क्र.सं	स्वामित्व	बीमाको प्रकार			कूल
		जीवन	निर्जीवन	पुनर्बीमा	
१	सरकारी स्वामित्व	१	१	१	३
२	निजी क्षेत्र	१६	१६	१	३३
३	विदेशी शाखा	१	२	-	३
४	संयुक्त लगानी	१	१	-	२
कूल		१९	२०	२	४१

३.२ बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी

नेपालको बीमा क्षेत्रको बिस्तारसंगै बीमा क्षेत्रले प्रदान गर्दै आएको रोजगारीको संख्यामा निरन्तर रूपमा वृद्धि भइरहेको देखिन्छ। आ.व. २०७४/७५ मा बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारीको संख्यामा ७,२०६ देखिन्छ। त्यसैगरी आ.व. २०७५/७६ मा उक्त संख्यामा उल्लेखनीय रूपमा वृद्धि भई कर्मचारीको रोजगारी संख्या ९,४९० पुगेको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ३१.७० प्रतिशत वृद्धि हो। त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा बीमकमा कार्यरत कर्मचारीको संख्या केही मात्रामा बढेर ९,७५५ रहेको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा यसको वृद्धिदर २.७९ प्रतिशत भएको देखिन्छ। यसरी नै आ.व. २०७७/७८ मा १३.०५ प्रतिशतले वृद्धि भई कर्मचारी संख्या ११,०२८ पुगेको देखिन्छ। यसरी आ.व. २०७८/७९ मा यो संख्यामा ८.३० प्रतिशत वृद्धि भएर ११,९४३ पुगेको देखिन्छ। यसको प्रस्तुती लेखाचित्र नं. ११ मा गरिएको छ। (अनुसूची १ र २)

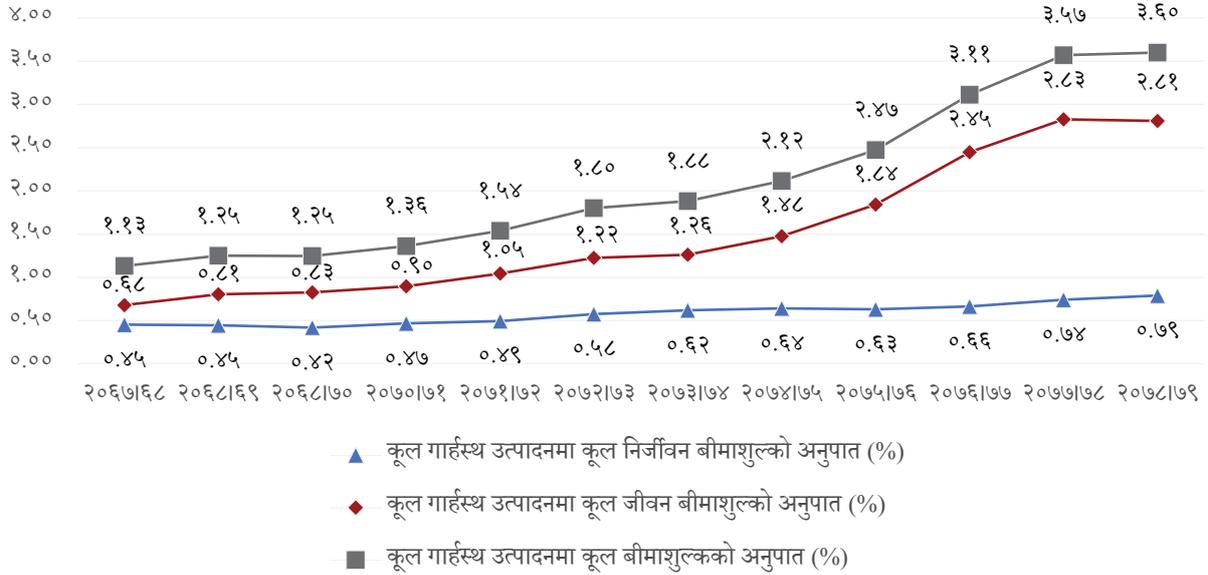
लेखाचित्र नं. ११
बीमकमा कार्यरत कर्मचारीको संख्या

३.३ कूल गार्हस्थ उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात

बीमा क्षेत्रको कूल गार्हस्थ उत्पादन (प्रचलित मूल्य) को आधारमा बीमाशुल्कको अनुपातमा क्रमिक रूपमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ। आ.व. २०६७/६८ मा कूल गार्हस्थ उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात १.१३ प्रतिशत मात्र रहेकोमा आ.व. २०७८/७९ सम्म आइपुग्दा उल्लेख्य वृद्धि भई कूल गार्हस्थ उत्पादनमा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि भई ३.६० प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०६७/६८ मा जीवन बीमाशुल्क को अनुपात ०.६८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ जुन २०७८/७९ सम्म आइपुग्दा बढेर २.८१ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०७७/७८ को तुलनामा भने जीवन बीमाशुल्कको अनुपातमा थोरै कमी आएको छ। आ.व. २०७७/७८ मा कूल गार्हस्थ उत्पादनमा जीवन बीमाशुल्कको अनुपात २.८३ देखिन्छ भने यस आ.व. मा घटेर सो अनुपात २.८१ देखिन्छ। त्यस्तै निर्जीवन बीमाशुल्कको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा अनुपात आ.व. २०६७/६८ मा ०.४५ बाट बढेर आ.व. २०७८/७९ मा ०.७९ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। प्रत्येक आ.व. मा कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल, निर्जीवन र जीवन बीमाशुल्कको अनुपातको विस्तृत विवरण लेखाचित्र नं. १२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

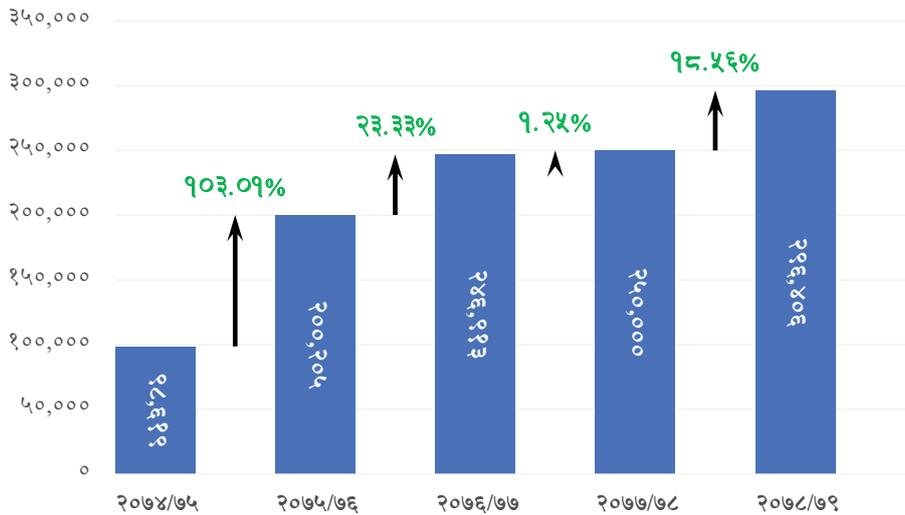
लेखाचित्र नं. १२
कूल गार्हस्थ उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको
** राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

३.४ बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरूको संख्या

लेखाचित्र नं. १३
बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरूको संख्या

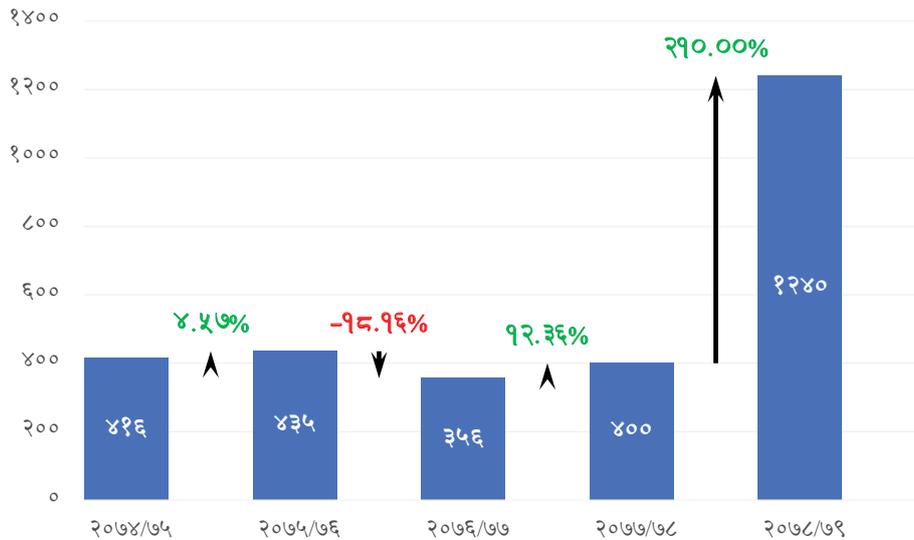
बीमा व्यवसायमा मुख्य औजारका रूपमा कार्यरत रहेका बीमा अभिकर्ताहरूको संख्यामा पछिल्ला पाँच आर्थिक वर्षहरूमा निरन्तर बढि रहेको देखिन्छ। आ.व. २०१७/१८ मा अभिकर्ताहरूको संख्या ९८,६१९ देखिन्छ भने आ.व. २०१८/१९ मा उक्त संख्या १०३.०९ प्रतिशतले वृद्धि भएर २,००,२०५ पुगेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०१९/२० मा

उक्त अभिकर्ताहरूको संख्यामा २३.३३ प्रतिशत वृद्धि भएर २,४६,९१३ पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७७/७८ मा उक्त अभिकर्ताहरूको संख्यामा १.२५ प्रतिशत वृद्धि भएर २,५०,००० संख्या पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७८/७९ मा उक्त संख्या १८.५६ प्रतिशतले वृद्धि भएर २,९६,४०६ को हाराहारिमा पुगेको देखिन्छ ।

३.५ बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सभ्येयहरूको संख्या

लेखाचित्र नं. १४

बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सभ्येयहरूको संख्या

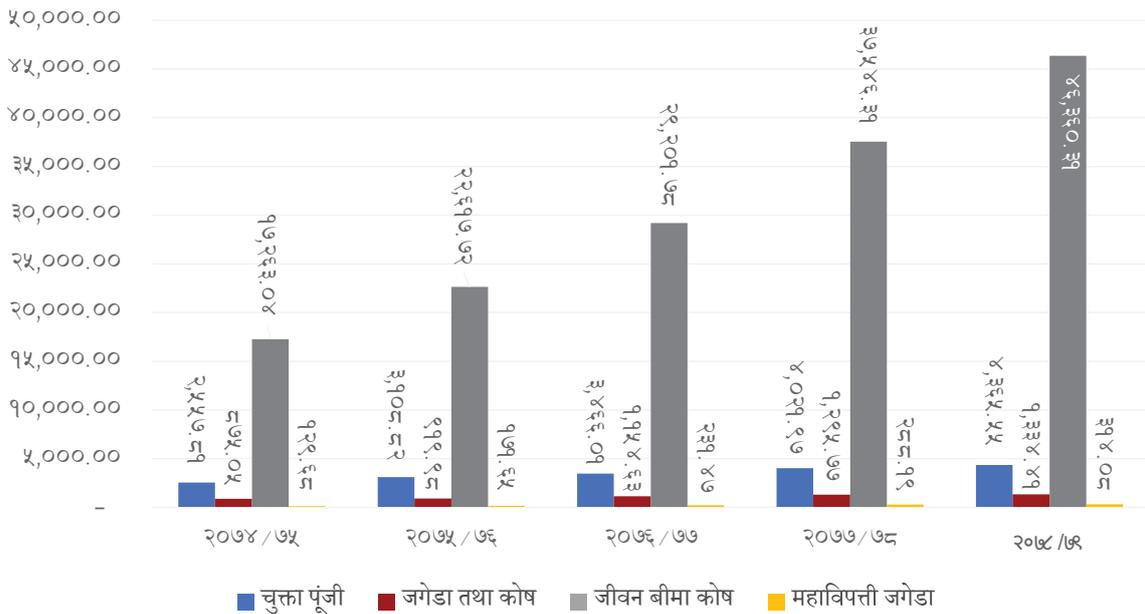
बीमा व्यवसायमा क्षति मूल्याङ्कन कर्ताको रूपमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेका बीमा सभ्येयहरूको संख्या आ.व. २०७४/७५ मा ४१६ रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा उक्त संख्यामा ४.५७ प्रतिशत वृद्धि भई ४३५ पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७६/७७ मा सभ्येयहरूको संख्यामा १८.९६ प्रतिशत ह्रास भएर जम्मा ३५६ पुगेको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७७/७८ मा कूल कार्यरत सभ्येयहरूको संख्या १२.३६ प्रतिशतले वृद्धि भएर ४०० रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा साबिकको बीमा समितीले धेरै सभ्येयहरूको तालिम र अनुमतिपत्र प्रदान गरेकोले सभ्येयहरूको संख्यामा उल्लेख्य वृद्धि (२१० प्रतिशत) भएर सभ्येयहरूको संख्या १,२४० पुगेको देखिन्छ ।

जीवन बीमा बजार

४.१ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

लेखाचित्र नं. १५
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु करोडमा)

* आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखा परिक्षण नभएको

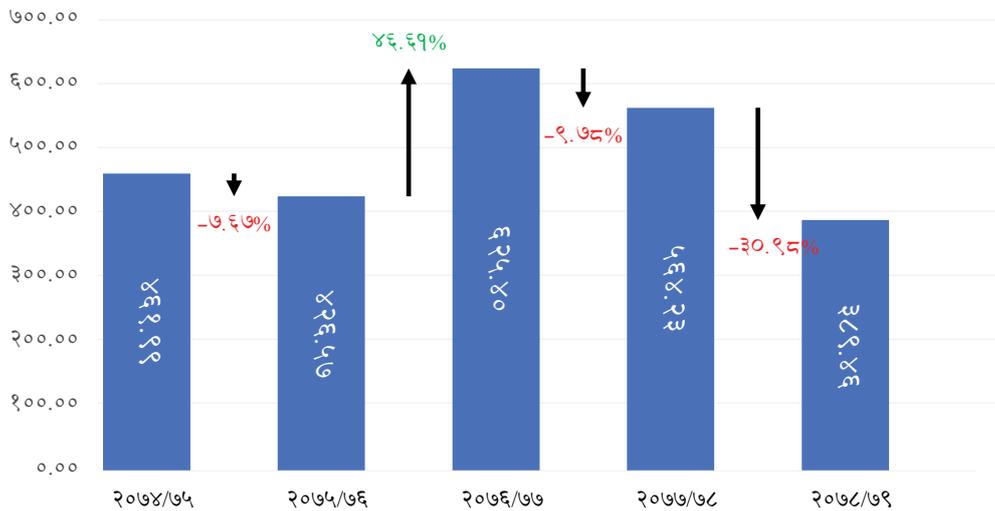
नेपाल बीमा प्राधिकरण साबिकको बीमा समितिले वि.सं. २०७८ सालको चैत्र महिनाको १० गते सम्पूर्ण जीवन बीमकहरूको चुक्ता पूँजी दुई अर्ब रूपैयाँबाट बढाएर पाँच अर्ब रूपैयाँ पुर्याएको छ । नयाँ चुक्ता पूँजी पुर्याउन प्राधिकरणले वि.सं. २०७९ साल चैत्रको मसान्तसम्म म्याद तोकेको छ । सबै जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट उक्त चुक्ता पूँजी पुर्याउन आ-आफ्नै रणनीति बनाएर अधि बढेका छन् । जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, जगेडा तथा जीवन बीमा कोष र महाविपत्ती जगेडामा क्रमशः वृद्धि हुँदै गईरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा उक्त रकम क्रमशः रु. २५ अर्ब ५७ करोड ८१ लाख, रु. ८ अर्ब ७५ करोड ५ लाख, रु. १ खर्ब ७२ अर्ब ६३ करोड ४ लाख र रु १ अर्ब २९ करोड ६८ लाख रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी २०७५/७६ मा उक्त रकम क्रमशः रु. ३१ अर्ब ८ करोड ८२ लाख, रु. ९ अर्ब १९ करोड ९८ लाख, रु. २ खर्ब २६ अर्ब १७ करोड ७२ लाख र रु १ अर्ब ७१ रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा सो रकम क्रमशः रु. ३४ अर्ब ६६ करोड १ लाख, रु. ११ अर्ब ५४ करोड ६३ लाख, रु. २ खर्ब ९२ अर्ब ०१ करोड ७८ लाख, र २ अर्ब ३१ करोड ४७ लाख पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त रकम क्रमशः रु ४० अर्ब २१ करोड ९७ लाख, रु. १२ अर्ब ९५ करोड ७७ लाख, रु. ३ अर्ब ७५ खर्ब ४६ करोड ३१ लाख, २ अर्ब ८८ करोड १९ लाख बराबर रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७८/७९ मा उक्त रकम क्रमशः रु ४३ अर्ब ६५ करोड ५५ लाख, रु. १३ अर्ब ३४ करोड ४१ लाख, रु. ४ खर्ब ६३ अर्ब ६० करोड ३१ लाख, ३ अर्ब १४ करोड ०८ लाख बराबर रहेको देखिन्छ । (अनुसूची ३)

४.२ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको खुद नाफाको विवरण

पछिल्लो पाँच आ.व.को तथ्याङ्क हेर्दा जीवन बीमा कम्पनीहरुले आर्जन गरेको खुद नाफा घट्ने क्रममा देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा जीवन बीमा कम्पनीहरुको खुद मुनाफा रकम रु. ४ अर्ब ६१ करोड ९९ लाख रुपैया बराबरको देखिन्छ भने आ.व. २०७५/७६ मा रु. ४ अर्ब २६ करोड ५७ लाख रुपैयाँ देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ७.६७ प्रतिशतका दरले कमी भएको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा रु. ६ अर्ब २५ करोड ४० लाख रुपैयाँ पुगेको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ४६.६१ प्रतिशतका दरले वृद्धि भएको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त खुद नाफामा ९.७८ प्रतिशतका दरले कमी भई रु. ५ अर्ब ६४ करोड २३ लाख रुपैयाँ पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा उक्त खुद नाफामा ३०.९८ प्रतिशतले कमी भई रु. ३ अर्ब ८९ करोड ४६ लाख रुपैयाँ पुगेको देखिन्छ । पछिल्लो पाँच वर्षमा जीवन बीमकहरुले आर्जन गरेको खुद नाफाको विवरण तल लेखाचित्र नं. १६ मा प्रस्तुत गरीएको छ । (अनुसूची ४)

लेखाचित्र नं. १६
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको खुद नाफा

(रु. करोडमा)

*आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखा परिक्षण नभएको

४.३ जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या

जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गर्ने वार्षिक बीमालेखको संख्या पछिल्लो आ.व.हरुमा बढ्दै गइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा जीवन बीमा कम्पनीहरुबाट जारी गरिएको बीमालेखको संख्या ५३ लाख ४१ हजार रहेको देखिन्छ भने आ.व. २०७५/७६ मा उक्त बीमालेखको संख्या आ.व. २०७४/७५ को तुलनामा ९.५२ प्रतिशतले वृद्धि भई ५८ लाख ४९ हजार पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा जीवन बीमा कम्पनीहरुले जारी गर्ने बीमालेखको संख्यामा ११.७५ प्रतिशतले कम भई ५१ लाख ६२ हजार पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा अघिल्लो आ.व.को तुलनामा ३९.०४ प्रतिशतले बढेर ७१ लाख ७७ हजार पुगेको देखिन्छ । आ.व. ७८/७९ मा उक्त बीमालेखको संख्यामा ७७.९० प्रतिशतले वृद्धि भई १ करोड २७ लाख ६९ हजार बीमालेख जारी भएको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं. १७ मा देखाइएको छ ।

लेखाचित्र नं. १७
जीवन बीमालेख संख्याको विवरण

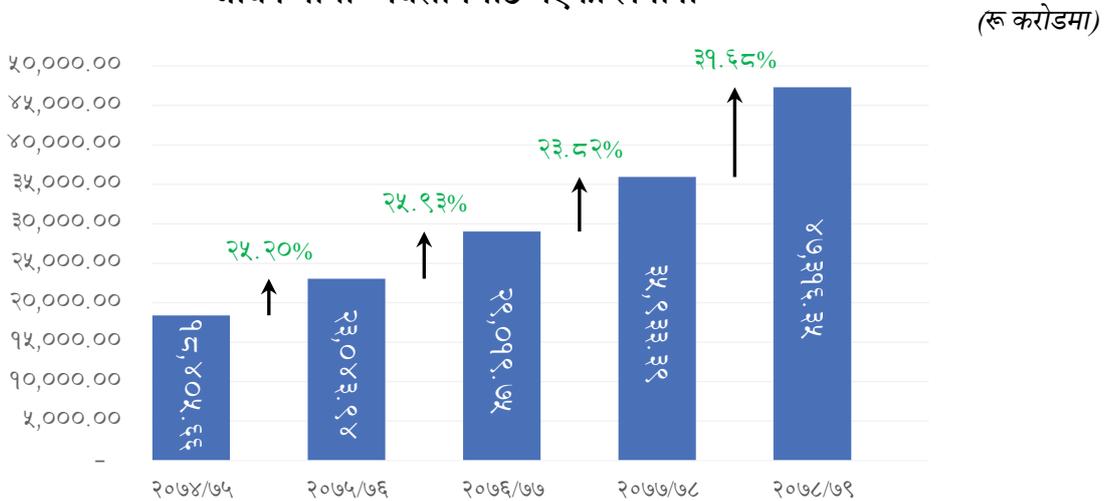

*सम्पूर्ण विवरण लेखापरिक्षण नभएको

४.४ जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी

जीवन बीमा व्यवसायबाट गरिएको लगानी निरन्तर रूपमा बढ्दै गइरहेको देखिन्छ। आ.व. २०७४/७५ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी रु. १ खर्ब ८४ अर्ब ५ करोड ६६ लाख पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७५/७६ मा उक्त लगानीमा २५.२० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २ खर्ब ३० अर्ब ४३ करोड ९४ लाख पुगेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी रु. २ खर्ब ९० अर्ब १९ करोड ७५ लाख पुगेको देखिन्छ, जुन अघिल्लो आ.व.को तुलनामा २५.९३ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ। आ.व. २०७७/७८ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट गरिएको लगानी २३.८२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३ खर्ब ५९ अर्ब ३३ करोड ३९ लाख पुगेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०७८/७९ मा उक्त लगानी रु. ४ खर्ब ७३ अर्ब १६ करोड ३५ लाख पुगेको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व.को तुलनामा ३१.६८ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ। यसको विवरण रेखा चित्र नं. १८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

लेखाचित्र नं. १८
जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी

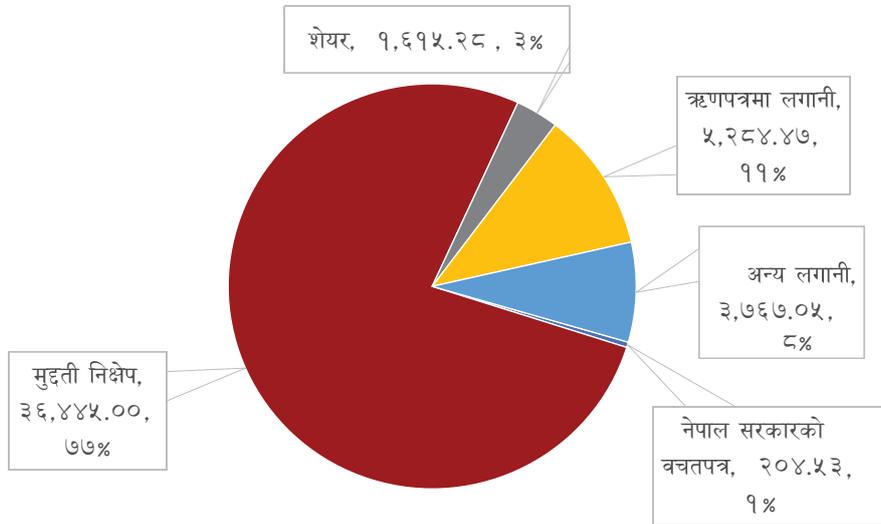
* आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखा परिक्षण नभएको

आ.व. २०७८/७९ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट गरिएको लगानी जम्मा रू. ४ खर्ब ७३ अर्ब १६ करोड रहेको देखिन्छ। जस मध्ये सबैभन्दा धेरै (करिब ७७ प्रतिशत) रू. ३ खर्ब ६४ अर्ब ४५ करोड बराबरको लगानी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती खातामा भएको देखिन्छ भने रू. ५२ अर्ब ८४ करोड बराबरको (करिब ११ प्रतिशत) लगानी अग्राधिकार शेयर र ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ। त्यसैगरी रू. १६ अर्ब १५ करोडको (करिब ३ प्रतिशत) लगानी साधारण शेयरमा भएको देखिन्छ। जम्मा लगानीमा न्यून (करिब १ प्रतिशत) रू. २ अर्ब ४ करोड बराबरको लगानी नेपाल सरकारको बचतपत्र तथा ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ भने बाँकी रहेको रू. ३७ अर्ब ६७ करोडको (करिब ८ प्रतिशत) लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ। यस आ.व.मा जीवन बीमकहरूले गरेको लगानीको क्षेत्रगत विवरण लेखाचित्र नं. १९ मा प्रस्तुत गरीएको छ। (अनुसूची ५(क) र ५(ख))

लेखाचित्र नं. १९

आ.व. २०७८/७९ मा जीवन बीमकहरूले गरेको लगानीको विस्तृत विवरण

(रू. करोडमा)

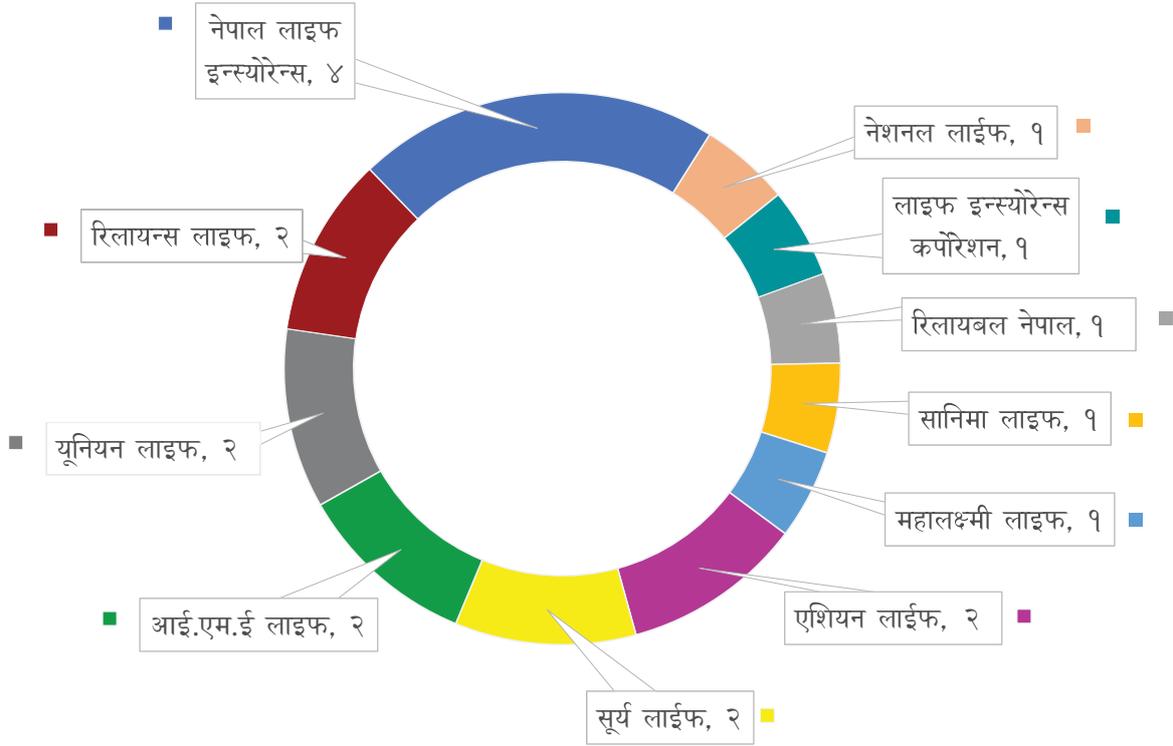

४.५ जीवन बीमा कम्पनीको स्वीकृत बीमालेखहरूको विवरण

जीवन बीमा व्यवसाय अन्तर्गतका बीमालेखहरू जारी गर्नु पूर्व जीवन बीमा कम्पनीहरूले प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)बाट स्वीकृति लिनुपर्ने प्रावधान रहेको छ। आ.व. २०७८/७९ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूले कूल १९ वटा बीमालेखहरू जारी गर्न प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) बाट स्वीकृति प्राप्त गरेको देखिन्छ। जस अन्तर्गत नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीले चारवटा, एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, सूर्य लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी र रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीले दुई-दुई किसिमका बीमालेखहरू प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)बाट स्वीकृती लिई जारी गरेको देखिन्छ भने नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (LIC) नेपाल, रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी र महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीले एक-एक किसिमका बीमालेखको लागि स्वीकृती पाएको देखिन्छ। (अनुसूची ६)

लेखाचित्र नं. २०

आ.व. २०७८/७९ मा प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)बाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरू

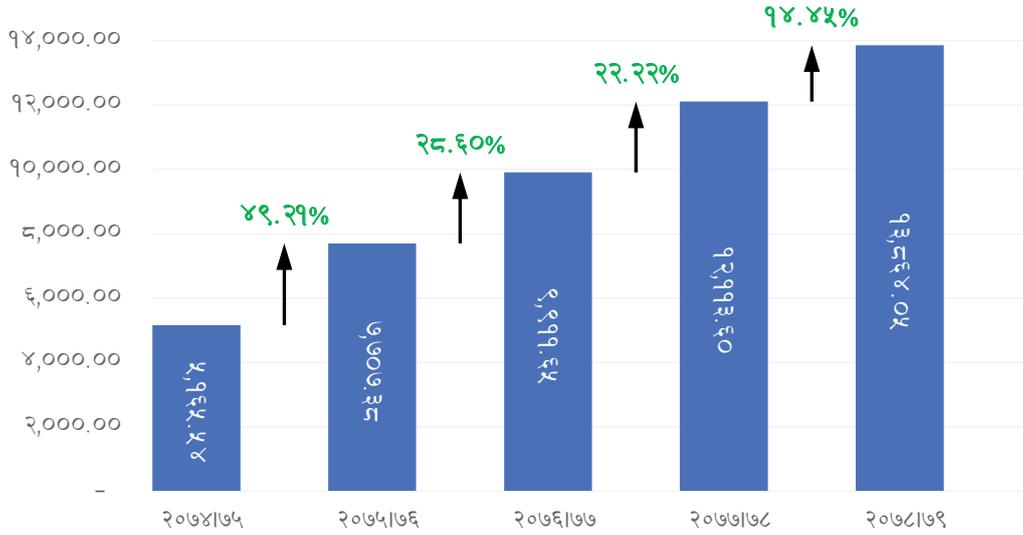
४.६ जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क

जीवन बीमा बजारको विस्तार जीवन बीमाशुल्क आर्जनको आधारमा चित्रण गर्न सकिन्छ । हालको जीवन बीमा बजारलाई आधार मान्ने हो भने यसको विस्तार क्रमिक रूपमा हुँदै गइरहेको देखिन्छ । विगत पाँच आ.व.को कूल बीमाशुल्क आर्जनको परिदृश्यलाई लेखाचित्र नं. २१ मा प्रस्तुत गरिएको छ । विगत आ.व.हरूको बीमाशुल्क आर्जनको अवस्था हेर्दा जीवन बीमा व्यवसाय तर्फ बीमाशुल्कको आर्जनको अवस्था वृद्धि हुँदै गइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा जीवन बीमाशुल्क रु.५१ अर्ब ६५ करोड ५४ लाख रहेको देखिन्छ भने आ.व. २०७५/७६ मा जीवन बीमाशुल्कमा ४९.२१ प्रतिशत वृद्धि भई रु.७७ अर्ब ७ करोड ३८ लाख रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी, आ.व. २०७६/७७ मा रु. ९९ अर्ब ११ करोड ६५ लाख बराबर बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ जुन आ.व २०७५/७६ को तुलनामा २८.६० प्रतिशतले वृद्धि हो । आ.व. २०७७/७८ मा पनि २२.२२ प्रतिशतले बढेर जीवन बीमा तर्फ रु. १ खर्ब २१ अर्ब १३ करोड ६० लाख बराबर बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा उक्त जीवन बीमाशुल्कमा १४.४५ प्रतिशत वृद्धि भई रु. १ खर्ब ३८ अर्ब ६४ करोड ५ लाख रहेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. २१

जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको बीमाशुल्क

(रु. करोडमा)

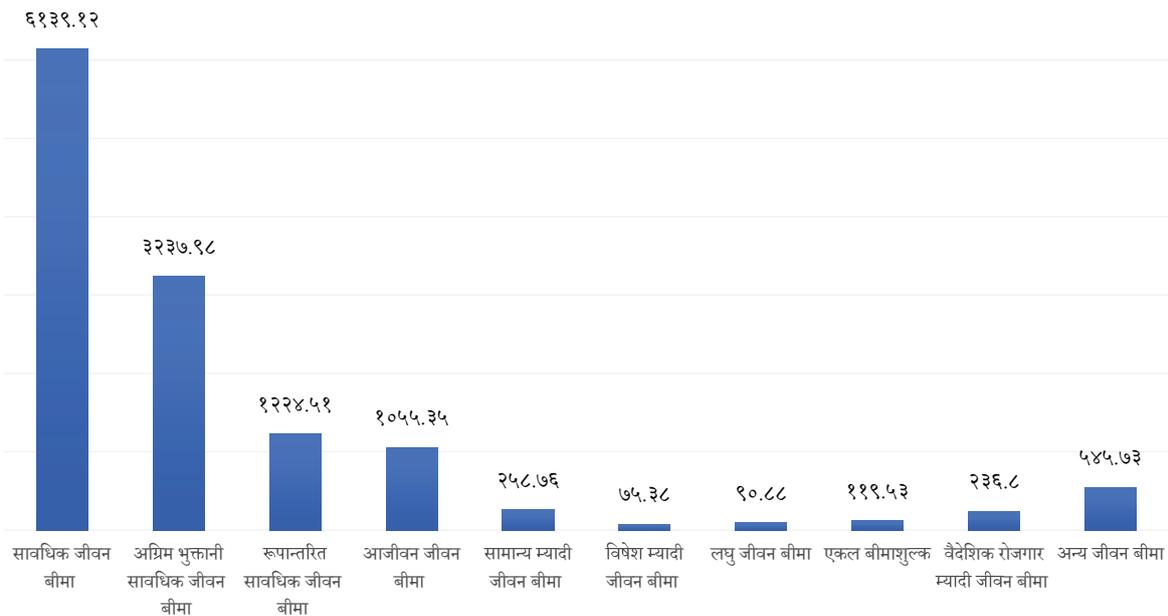
* आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखा परिक्षण नभएको

लेखाचित्र २२ अनुसार, आ.व. २०७८/७९ को जीवन बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण हेर्दा अधिकतम बीमाशुल्क सावधिक जीवन बीमा मार्फत आर्जन भएको देखिन्छ सबै भन्दा न्यून बीमाशुल्क विशेष म्यादी जीवन बीमाबाट भएको देखिन्छ। (अनुसूची ७)

लेखाचित्र नं. २२

आ.व. २०७८/७९ को जीवन बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण

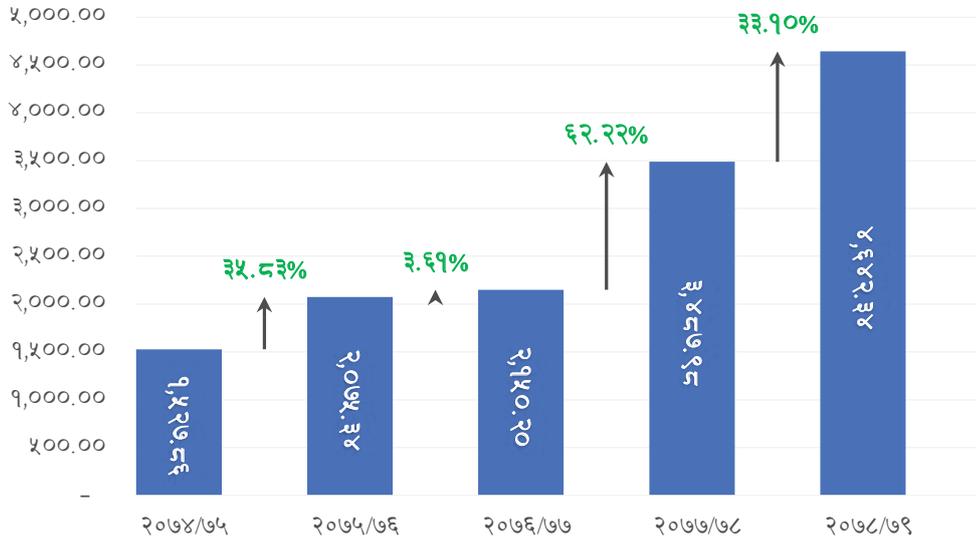
(रु. करोडमा)

४.७ जीवन बीमा दावी भुक्तानी

लेखाचित्र नं. २३ जीवन बीमा दावी भुक्तानी (खुद)

(रु. करोडमा)

* आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखा परिक्षण नभएको

बीमा दावी भुक्तानी बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू मध्ये क्षतिपूर्तिको सिद्धान्तसँग प्रत्यक्ष जोडिएको हुँदा बीमा दावी भुक्तानी बीमा व्यवसायको एक महत्वपूर्ण र अत्यन्त संवेदनशील विषय हो । समयमा नै गरिने उचित दावी भुक्तानीले बीमितहरूमा बीमा प्रतिको विश्वसनीयता कायम राख्न र बीमा कम्पनीहरूको दावी व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन समेत प्रभावकारी रहेको हुन्छ । जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट भएको दावी भुक्तानीको अवस्थालाई लेखाचित्र नं. २३ मा देखाइएको छ । आ.व. २०७४/७५ मा रु. १५ अर्ब २७ करोड ८६ लाख बराबरको खुद दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ भने आ.व. २०७५/७६ मा उक्त दावी भुक्तानी ३५.८३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २० अर्ब ७५ करोड ३४ लाख भएको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७६/७७ सम्म आइपुग्दा उक्त दावी भुक्तानी ३.६१ प्रतिशत ले वृद्धि भई रु. २१ अर्ब ५० करोड २० लाख बराबरको दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७७/७८ मा उक्त दावी भुक्तानी ६२.२२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३४ अर्ब ८७ करोड ९८ लाख भएको देखिन्छ भने आ.व. २०७८/७९ मा उक्त दावी भुक्तानीमा ३३.१० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४६ अर्ब ४२ करोड ३४ लाख भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. ८

जीवन दावी भुक्तानी - आ.व. २०७८/७९

(रु. करोडमा)

कूल		खुद		दावी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दावी संख्या
दावी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दावी	दावी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दावी		
५,०२०.३२	३८०.१८	४,६४२.३४	३५१.४८	२,४०,९६८	६२,८०६

आ.व. २०७८/७९ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानीको विस्तृत विवरण हेर्दा कूल दावी भुक्तानी रु. ५० अर्ब २० करोड रहेको देखिन्छ जसमा भुक्तानी हुन बाँकी रहेको दावी भने रु. ३ अर्ब ८० करोड रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी खुद दावी भुक्तानी रु. ४६ अर्ब ४२ करोड रहेकोमा, भुक्तानी हुन बाँकी रहेको खुद दावी भने रु. ३ अर्ब ५१ करोड रहेको देखिन्छ । संख्यात्मक रूपमा दावी भुक्तानीको संख्या २ लाख ४० हजार ९ सय ६८ देखिन्छ भने दावी भुक्तानी हुन बाँकी रहेको संख्या ६२ हजार ८ सय ६ रहेको देखिन्छ । (अनुसूची ८)

४.८ जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण

बीमा क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा विकसित गर्न प्राधिकरण(साविकको बीमा समिति)बाट नियमित तथा आकस्मिक रूपमा बीमा कम्पनीहरूको सुपरीवेक्षण गर्ने गरिएको छ । प्राधिकरण(साविकको बीमा समिति)ले अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यलाई स्थलगत र गैह्रस्थलगत गरी दुई किसिममा वर्गीकरण गरी बीमा कम्पनीहरूको सुपरीवेक्षण गर्ने गरेको छ । जीवन बीमा व्यवसायमा हुन सक्ने सम्भावित जोखिम तथा कमी कमजोरीहरूलाई समयमा नै पहिचान गरी त्यसको समाधानका लागि आवश्यक निर्देशन दिनु अनुगमन तथा सुपरीवेक्षणको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । समयावधि र लगानीका हिसावले पनि निर्जीवन बीमा व्यवसायको तुलनामा जीवन बीमा व्यवसायमा दीर्घकालीन जोखिम बढी हुने हुँदा बीमा ऐन, बीमा नियमावली, प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)बाट जारी निर्देशिका, परिपत्र र बीमाको सर्वमान्य सिद्धान्तका अभ्यासहरूको परिपालनाको सम्बन्धमा नियमित अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गर्ने गरिएको छ । आ.व. २०७८/७९ मा नियमित तथा आकस्मिक स्थलगत निरीक्षणको विवरण तल तालिका नं. ९ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ९

जीवन बीमा कम्पनीको सुपरिवेक्षण - आ.व. २०७८/७९

क्र.सं.	बीमक	स्थलगत निरीक्षण	आकस्मिक स्थलगत निरीक्षण
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	✓	
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	✓	
५	मेट लाईफ (एलिको)	✓	
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	

४.९ जीवन बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण

बीमा कम्पनीहरूको समग्र वित्तीय तथा व्यवसायको अवस्था बीमकको वित्तीय विवरणले चित्रण गर्ने हुँदा बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरणको शुद्धता तथा यथार्थता धेरै महत्वपूर्ण रूपमा रहेको हुन्छ । बीमा ऐन तथा बीमा नियमावली बमोजिम सबै बीमा कम्पनीहरूले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिना भित्र कम्पनीको वित्तीय विवरण प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)मा स्वीकृतिको लागि पेश गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । कम्पनीको वित्तीय विवरण स्वीकृत नभएमा कम्पनीले साधारणसभा गर्न नपाउनुका साथै बोनस बितरण समेत गर्न नसक्ने प्रावधान रहेको छ । प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)मा प्राप्त भएका वित्तीय विवरणहरूको अध्ययन तथा विश्लेषणबाट बीमा कम्पनीलाई आवश्यक निर्देशनहरू समेत दिने गरिन्छ । जीवन बीमा कम्पनीहरूको स्वीकृत भएको वित्तीय विवरण देहाय अनुरूप रहेका छन् :

तालिका नं. १०

जीवन बीमा ब्यबसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ वित्तीय विवरणको अवस्था

क्र.सं.	बीमक	स्वीकृत भएको	पेश भए/नभएको
१	श्री राष्ट्रिय बीमा संस्थान *		पेश नभएको
२	श्री नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि	२०८०।०१।१७	पेश भएको
३	श्री नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश नभएको
४	श्री लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि.	२०८०।०६।२२	२०८०।०५।३१
५	श्री मेट लाइफ (ALICO)	२०७९।१२।०१	२०७९।०९।२९
६	श्री एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९।१२।१५	२०७९।११।३०
७	श्री गुराँस लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश नभएको
८	श्री सुर्यज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०।०१।०५	२०७९।१२।०२
९	श्री प्राइम लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश भएको
१०	श्री आइएमई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९।११।१०	२०७९।१०।२६
११	श्री युनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश भएको
१२	श्री सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९।१२।०६	२०७९।११।१७
१३	श्री रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको
१४	श्री रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०।०२।१०	पेश भएको
१५	श्री सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९।१२।२७	२०७९।१२।०६
१६	श्री सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको
१७	श्री प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको
१८	श्री महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको

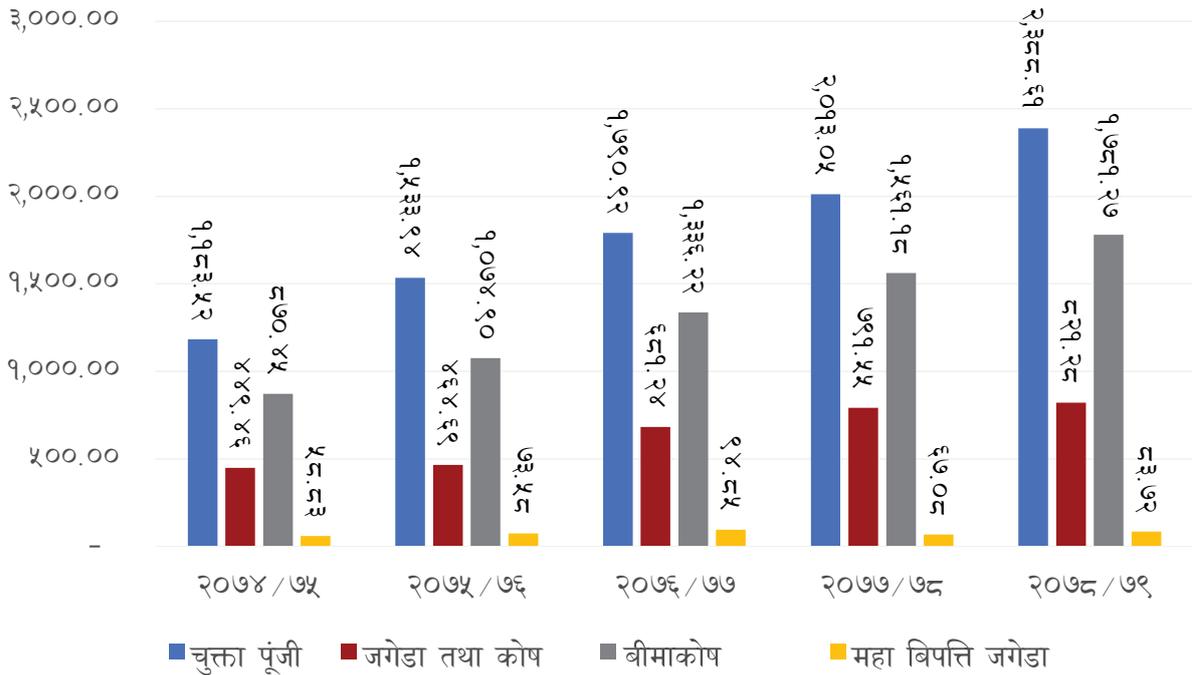
* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा बजार

५.१ निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

लेखाचित्र नं २४
निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु. करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

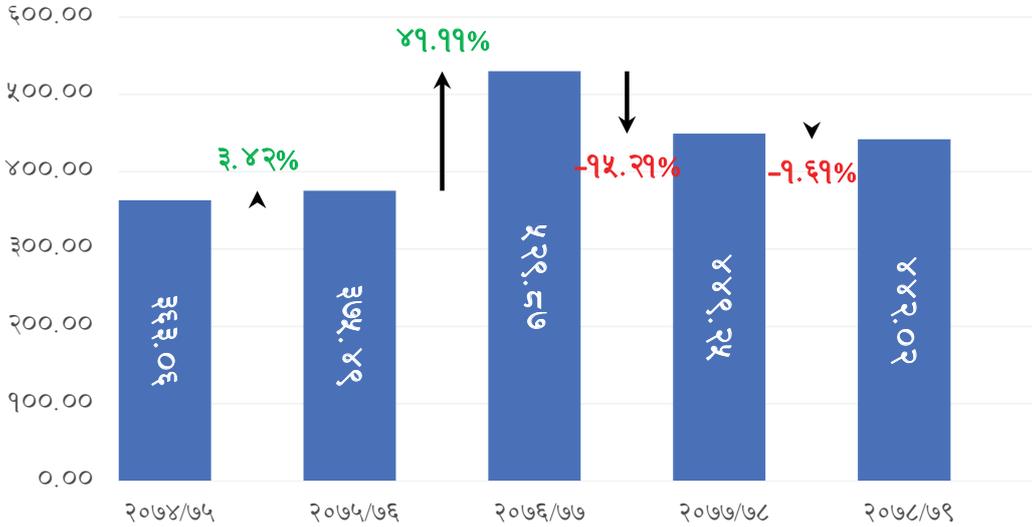
प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)बाट निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको लागि चुक्ता पूँजी कम्तिमा २ अर्ब पचास करोड रूपैयाँ कायम गरेको छ । निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, बीमा कोष र अन्य जगडा तथा कोषहरू क्रमशः वृद्धि हुँदै गईरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा चुक्ता पूँजी, जगोडा तथा कोष, बीमा कोष र महाविपत्ति कोषमा क्रमशः रु. ११ अर्ब ८३ करोड, रु. ४ अर्ब ४९ करोड, रु. ८ अर्ब ७० करोड र रु. ५८ करोड रहेको थियो भने आ.व. २०७५/७६ मा उक्त कोषहरूको रकम बढेर क्रमशः रु. १५ अर्ब ३३ करोड, रु. ४ अर्ब ६४ करोड, रु. १० अर्ब ७४ करोड र रु. ७३ करोड भएको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७६/७७ मा उक्त कोषहरूमा रकम रु. १७ अर्ब ९० करोड, रु. ६ अर्ब ८१ करोड, रु. १३ अर्ब ३६ करोड र रु. ९५ करोड भएको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा समेत उक्त रकम वृद्धि भएर क्रमशः रु. २० अर्ब १३ करोड, रु. ७ अर्ब ९१ करोड, १५ अर्ब ६१ करोड र रु. ६७ करोड पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, जगोडा तथा कोष, बीमा कोष र महाविपत्ति कोषको रकममा वृद्धि भई क्रमशः रु. २३ अर्ब ८८ करोड, रु. ८ अर्ब २१ करोड, १७ अर्ब ८१ करोड र रु. ८३ करोड पुगेको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं २४ मा देखाइएको छ । (अनुसूची १०)

५.२ निर्जीवन बीमा कम्पनीको खुद नाफा

लेखाचित्र नं २५

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको खुद नाफाको विवरण

(रु.करोडमा)

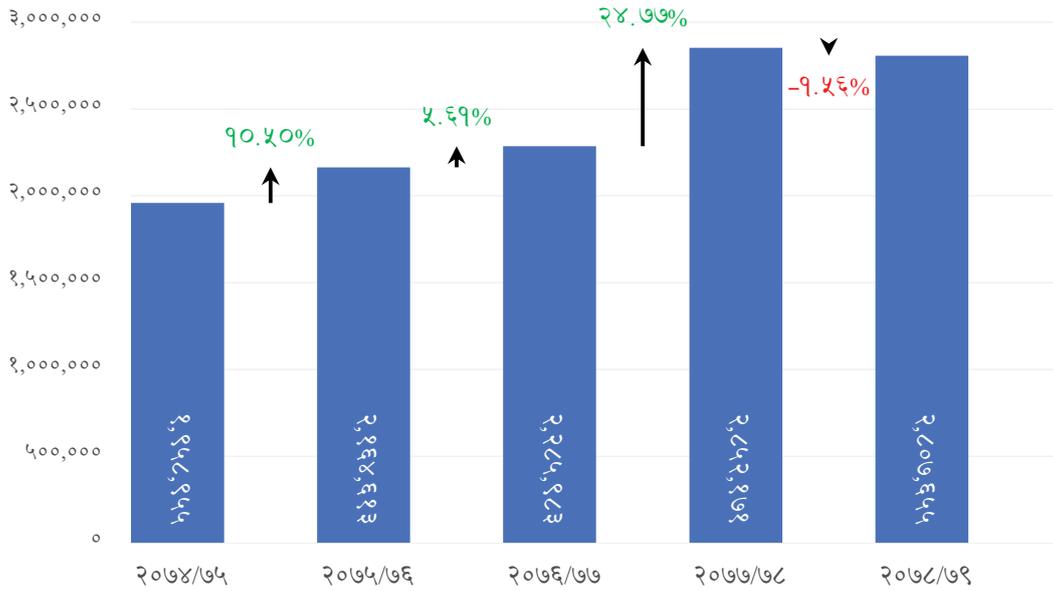
* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको पछिल्ला वर्षको खुद नाफाको विवरण हेर्दा पछिल्ला दुई आ.व.मा केहि गिरावट भएको देखिन्छ। आ.व. २०७४/७५ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको नाफा रु. ३ अर्ब ६३ करोड रूपैया पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७५/७६ मा उक्त नफामा ३.४२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३ अर्ब ७५ करोड भएको देखिन्छ। त्यसैगरी आ.व. २०७६/७७ मा अघिल्लो आ.व.को तुलनामा बीमा कम्पनीको नाफामा ४१.११ प्रतिशतका दरले वृद्धि भई रु. ५ अर्ब २९ करोड रूपैया पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०७६/७७ मा उक्त नाफामा १५.२१ प्रतिशतले कमी हुन गई रु. ४ अर्ब ४९ करोड रहेको देखिन्छ र आ.व. २०७८/७९ मा पनि यो क्रम जारी रही निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको नाफामा १.६१ प्रतिशतले कमी भई रु.४ अर्ब ४२ करोड पुगेको देखिन्छ, जसको विवरण लेखाचित्र नं २५ मा प्रस्तुत गरिएको छ। (अनुसूची ११)

५.३ निर्जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले वार्षिक रूपमा जारी गर्ने बीमालेख संख्याको तथ्याङ्क हेर्दा बीमालेखको संख्या लगातार बढ्दै गइरहेको देखिन्छ। आ.व. २०७४/७५ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट जारी बीमालेखको संख्या १९ लाख ५८ हजार बराबर रहेको देखिन्छ भने आ.व. २०७५/७६ मा अघिल्लो वर्षको तुलनामा १०.५० प्रतिशतले वृद्धि भई बीमालेखको संख्या २१ लाख ६४ हजार पुगेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा उक्त बीमालेखको संख्यामा ५.६१ प्रतिशतले वृद्धि भई २२ लाख ८५ हजार पुगेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट २८ लाख ५२ हजार बराबरको संख्यामा बीमालेख जारी भएको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व.को तुलनामा २४.७७ प्रतिशत वृद्धि रहेको छ। यसैगरी आ.व. २०७८/७९ मा उक्त बीमालेखको संख्यामा भने १.५६ प्रतिशतले कमी भई २८ लाख ७ हजार पुगेको देखिन्छ जसको विवरण लेखाचित्र नं २६ मा देखाइएको छ।

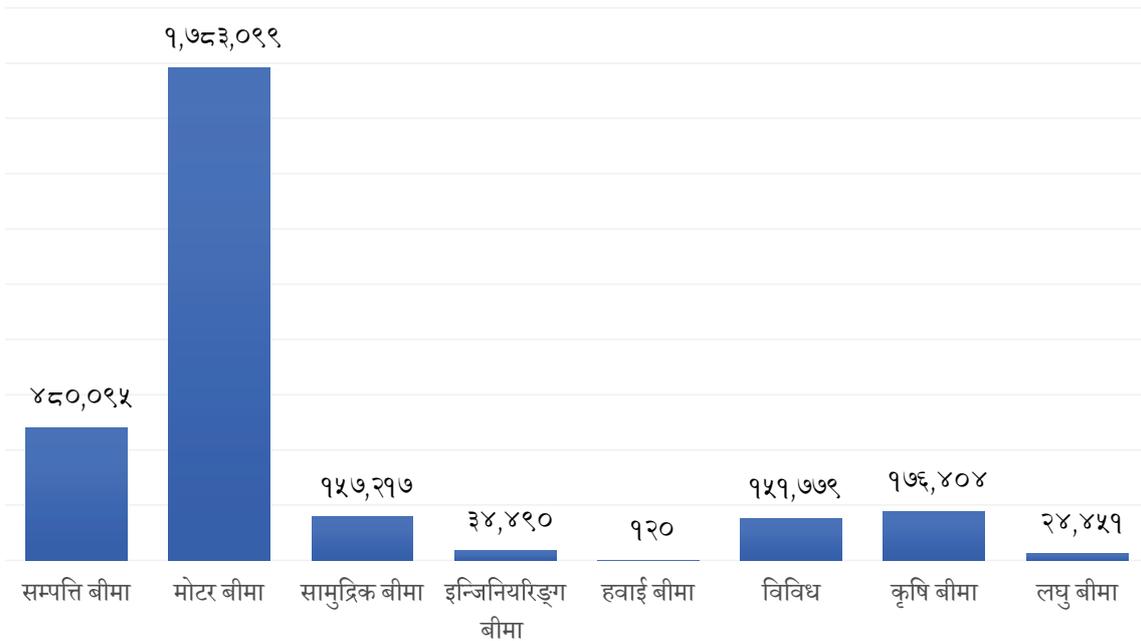
लेखाचित्र नं २६
निर्जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेखको संख्या

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

आ.व २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट जारी गरिएको बीमालेखहरू मध्ये संख्यात्मक रूपमा सबै भन्दा बढी मोटर बीमालेख जारी भएको देखिन्छ भने सबै भन्दा कम संख्यामा हवाई बीमालेख जारी भएको देखिन्छ । निर्जीवन बीमकहरूले आ.व. २०७८/७९ मा जारी गरेको विभिन्न बीमालेखहरूको संख्यात्मक विवरण लेखाचित्र नं. २७ मा देखाइएको छ । (अनुसूची १२)

लेखाचित्र नं २७
आ.व. २०७८/७९ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको बीमालेख संख्याको विस्तृत विवरण

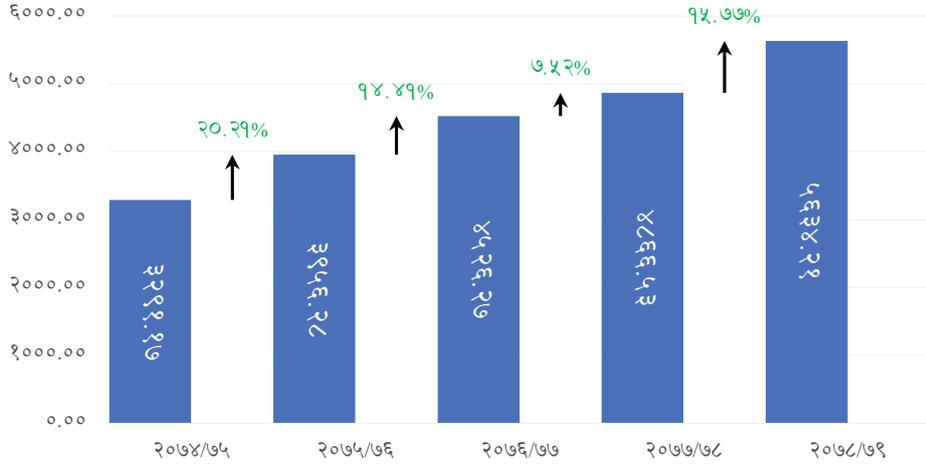

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

५.४ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी

लेखाचित्र नं २८
निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी

(रु. करोडमा)

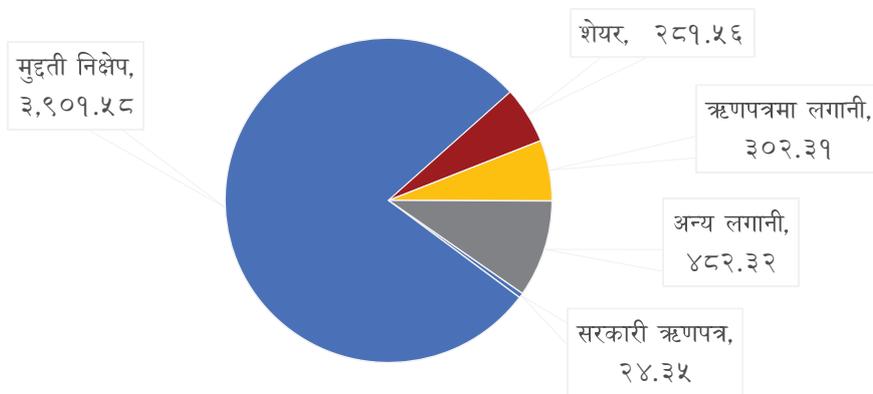
* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट भएको लगानीको पछिल्लो पाँच वर्षको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने यो क्रम लगातार बढ्दै गइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी रु. ३२ अर्ब ९१ करोड रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा उक्त लगानी रकम २०.२९ प्रतिशले वृद्धि भई रु. ३९ अर्ब ५६ करोड पुगेको देखिन्छ भने । त्यसैगरी आ.व. २०७६/७७ मा उक्त लगानी रकम रु. ४५ अर्ब २६ करोड पुगेको देखिन्छ जुन अघिल्लो वर्षको तुलनामा १४.४९ प्रतिशले वृद्धि भएको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानीमा ७.५२ प्रतिशले वृद्धि भई रु. ४८ अर्ब ६६ करोड पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानीमा १५.७७ प्रतिशले वृद्धि भई रु. ५६ अर्ब ३४ करोड पुगेको देखिन्छ जसको विवरण लेखाचित्र नं २८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

लेखाचित्र नं २९

आ.व. २०७८/७९ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानीको विस्तृत विवरण

(रु. करोडमा)

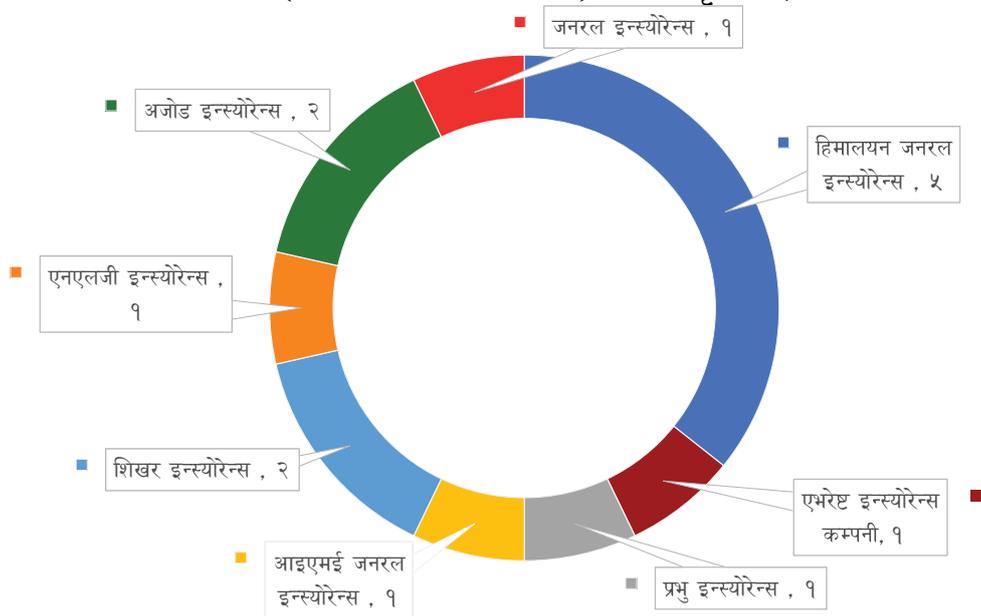
* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको क्षेत्रगत लगानी समावेश नभएको

आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट भएको जम्मा लगानी मध्ये रु. ४९ अर्ब ९७ करोड मध्ये रु. ३९ अर्ब ०१ करोड लगानी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती खातामा भएको देखिन्छ भने रु. ३ अर्ब २ करोड बराबरको लगानी ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ । त्यसैगरी रु. २ अर्ब ८१ करोड बराबरको लगानी कम्पनीहरूको साधारण शेयरमा, रु. ४ अर्ब ८२ करोड बराबरको लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ भने रु. २४ करोड बराबरको रकम नेपाल सरकारको बचतपत्र तथा ऋणपत्रमा लगानी गरेको देखिन्छ । जसको प्रस्तुति लेखाचित्र चित्र नं २९ मा गरिएको छ । (अनुसूची १३(क) र १३(ख))

५.५ निर्जीवन बीमा कम्पनीको स्वीकृत बीमालेखहरूको विवरण

लेखाचित्र नं ३०

आ.व. २०७८/७९ मा प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)बाट स्वीकृत भएका निर्जीवन बीमालेखहरू

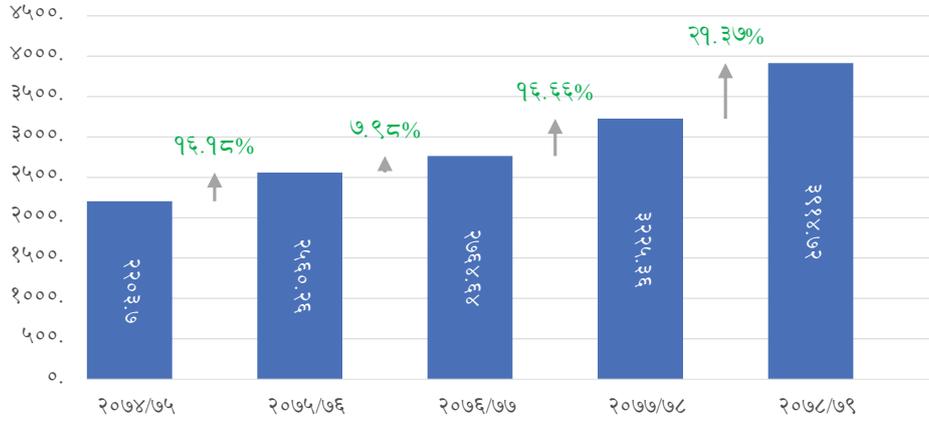

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले नयाँ बीमालेख जारी गर्ने क्रममा प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) बाट बीमालेख स्वीकृत गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले जम्मा १४ वटा बीमालेखहरू स्वीकृत गराएको देखिन्छ । जस मध्ये हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको ५ वटा, शिखर इन्स्योरेन्स र अजोड इन्स्योरेन्सको २ वटा र एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी, प्रभु इन्स्योरेन्स, आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स, एनएलजी इन्स्योरेन्स र जनरल इन्स्योरेन्सको एउटा एउटा बीमालेख स्वीकृत भएको देखिन्छ जसको विवरण लेखाचित्र ३० मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची १४)

५.६ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क
लेखाचित्र नं ३१

निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्क

(रु. करोडमा)

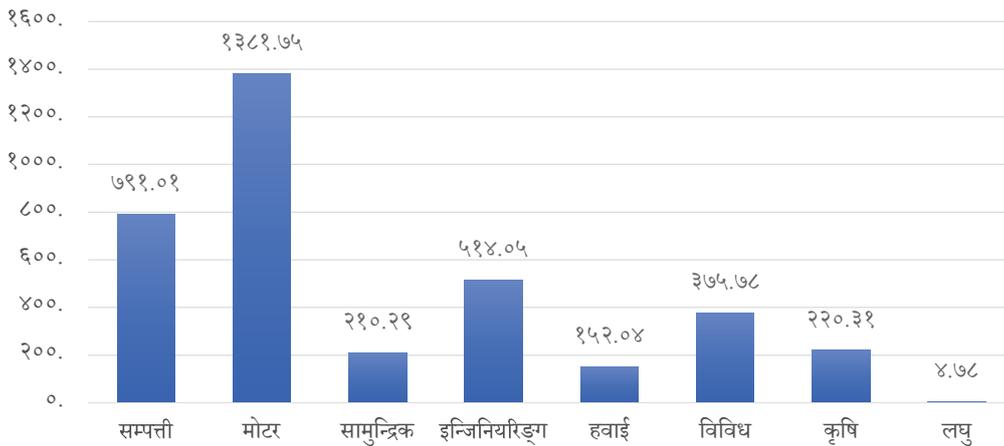
* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा व्यवसायको विगत पाँच आ.व.को बीमाशुल्क आर्जनलाई हेर्दा कूल बीमाशुल्क आर्जनमा क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा रु. २२ अर्ब ३ करोड बराबर बीमाशुल्क आर्जन भएकोमा आ.व. २०७५/७६ मा उक्त बीमाशुल्क रकममा वृद्धि भई रु. २५ अर्ब ६० करोड पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा सो रकममा ७.९८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २७ अर्ब ६४ करोड पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७७/७८ मा उक्त बीमाशुल्क आर्जन १६.६ प्रतिशत वृद्धि भई रु. ३२ अर्ब २५ करोड रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा २१.३७ प्रतिशत वृद्धि भई निर्जीवन बीमाशुल्क रु. ३९ अर्ब १४ करोड संकलन भएको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं ३२

आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण

(रु. करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको पोर्टफोलियोगत बीमाशुल्क समावेश नभएको

लेखाचित्र नं ३४ अनुसार आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट संकलन भएको बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण हेर्ने हो भने, मोटर बीमाबाट अधिकतम बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ भने सबै भन्दा न्यून बीमाशुल्क आर्जन लघु बीमाबाट भएको देखिन्छ । (अनुसूची १५)

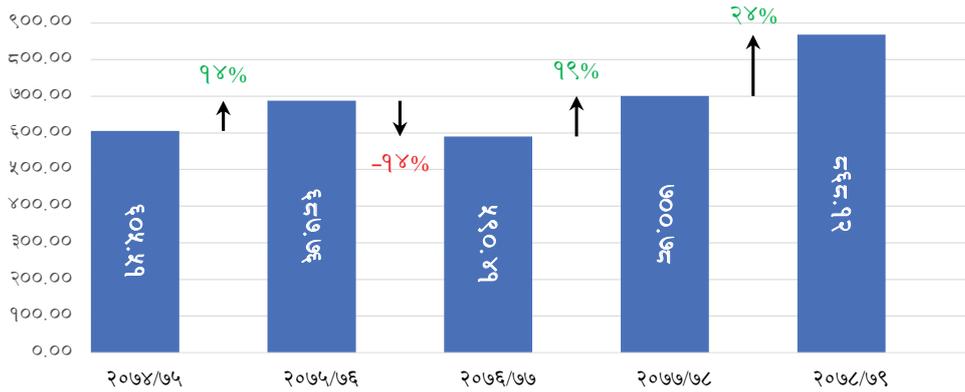
५.७ निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी

बीमा दावी भुक्तानी बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू मध्ये क्षतिपूर्तिको सिद्धान्तसँग प्रत्यक्ष जोडिएको हुँदा बीमा दावी भुक्तानी बीमा व्यवसायको एक महत्वपूर्ण र अत्यन्त संवेदनशील विषय हो। समयमा नै गरिने उचित दावी भुक्तानीले बीमितहरूमा बीमा प्रतिको विश्वसनीयता कायम राख्न र बीमा कम्पनीहरूको दावी व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन समेत प्रभावकारी हुन्छ। निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको दावी भुक्तानीको अवस्थालाई लेखाचित्र नं. ३३ मा देखाइएको छ।

लेखाचित्र नं ३३

निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानी (खुद)

(रु. करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा तर्फ आ.व. २०७४/७५ मा रु. ६ अर्ब ५ करोड बराबरको खुद दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ। आ.व. २०७५/७६ मा उक्त दावी भुक्तानी १४ प्रतिशतले वृद्धि भएर रु. ६ अर्ब ८७ करोड पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०७६/७७ मा भने पछिल्लो आ.व. को तुलनामा १४ प्रतिशतले कम भएर रु. ५ अर्ब ९० करोड पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०७७/७८ मा पुनः १७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७ अर्ब बराबरको खुद दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ। आ.व. २०७८/७९ मा खुद दावी भुक्तानी २८ प्रतिशतले वृद्धि भएर रु. ८ अर्ब ६८ करोड पुगेको देखिन्छ।

तालिका नं. ११

निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी विवरण - आ.व. २०७८/७९

(रु. करोडमा)

कूल		खुद		दावी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दावी संख्या
दावी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दावी	दावी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दावी		
२,०८४.३२	२,८८५.७६	८६८.१२	१,०९५.१९	१४४,२५३	७०,९१३

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानीको विस्तृत विवरण हेर्दा कूल दावी भुक्तानी २० अर्ब ८४ करोड रहेको देखिन्छ जसमा भुक्तानी हुन बाँकी रहेको कूल दावी भने २८ अर्ब ८५ करोड रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी खुद दावी भुक्तानी ८ अर्ब ६८ करोड रहेकोमा, भुक्तानी हुन बाँकी रहेको खुद दावी भने १० अर्ब ९५ करोड रहेको देखिन्छ। संख्यात्मक रूपमा खुद दावी भुक्तानीको संख्या १ लाख ४४ हजार २५३ देखिन्छ भने दावी भुक्तानी हुन बाँकी रहेको संख्या ७० हजार ९१३ रहेको देखिन्छ। (अनुसूची १६)

५.८ निर्जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण

बीमा क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा विकसित गर्न प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) बाट नियमित तथा आकस्मिक रूपमा बीमा कम्पनीहरूको सुपरीवेक्षण कार्य गर्ने गरिएको छ । प्राधिकरणले अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यलाई स्थलगत र गैहस्थलगत गरी दुई किसिममा बर्गीकरण गरी बीमा कम्पनीहरूको सुपरीवेक्षण गर्ने गरिएको छ । निर्जीवन बीमा व्यवसायमा हुन सक्ने सम्भावित जोखिम तथा कमी कमजोरीहरूलाई समयमा नै पहिचान गरी त्यसको समाधानका लागि आवश्यक निर्देशन दिनु अनुगमन तथा सुपरीवेक्षणको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)बाट बीमा ऐन, बीमा नियमावली, प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)बाट जारी निर्देशिका, परिपत्र र बीमाको सर्वमान्य सिद्धान्तका अभ्यासहरूको परिपालनाको सम्बन्धमा नियमित अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गर्ने गरिएको छ । आ.व. २०७८/७९ मा आकस्मिक निरीक्षण कार्य र स्थलगत निरीक्षण कार्य देहाय बमोजिम सम्पन्न भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. १२

निर्जीवन बीमा कम्पनीको सुपरिवेक्षण - आ.व. २०७८/७९

क्र.सं.	बीमक	स्थलगत निरीक्षण	आकस्मिक स्थलगत निरीक्षण
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	✓	
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	✓	
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड		
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड		
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	✓	

५.९ निर्जीवन बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण स्वीकृति

बीमा कम्पनीहरूको समग्र वित्तीय तथा व्यवसायको अवस्था बीमकको वित्तीय विवरणले चित्रण गर्ने हुँदा बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरणको शुद्धता तथा यथार्थताको धेरै महत्वपूर्ण रूपमा रहेको हुन्छ। बीमा ऐन तथा बीमा नियमावली बमोजिम सबै बीमा कम्पनीहरूले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिना भित्र कम्पनीको वित्तीय विवरण प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) मा स्वीकृतिको लागि पेश गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ। कम्पनीको वित्तीय विवरण स्वीकृत नभएमा कम्पनीले साधारणसभा गर्न नपाउनुका साथै बोनस वितरण समेत गर्न नसक्ने प्रावधान रहेको छ। प्राधिकरणमा प्राप्त भएका वित्तीय विवरणहरूको अध्ययन तथा विश्लेषणबाट बीमा कम्पनीलाई आवश्यक निर्देशनहरू समेत दिने गरिन्छ। निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको वित्तीय विवरणको स्वीकृतिको अवस्था देहाय अनुरूप तालिका नं. १३ मा देखाइएको छ:

तालिका नं. १३

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ को वित्तीय विवरण स्वीकृतिको अवस्था

क्र.सं.	बीमकको नाम	स्वीकृत भएको	प्रकृत्यामा रहेको	पेश नभएको
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९।०९।१३		
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९।०९।२६		
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९।११।१५		
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८।११।०३		
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२०७९।०९।२२		
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२०७८।०९।२५		
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८।१२।२०		
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८।११।१५		
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८।१२।२९		
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८।११।२७		
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८।१२।१४		
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८।१२।१४		
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९।०४।३१		
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८।१२।०८		
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८।११।१६		
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८।१२।०८		
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड *	२०७२।७३ सम्म पेश भएको		पेश नभएको
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८।०९।०७		
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८।१०।११		
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	२०७९।०९।२८		
२१	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी	२०७९।०४।१९		
२२	श्री हिमालयन रिईन्स्योरेन्स लि.	२०७८।०६।१८		

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७२/७३ सम्म स्वीकृत

भाग-६

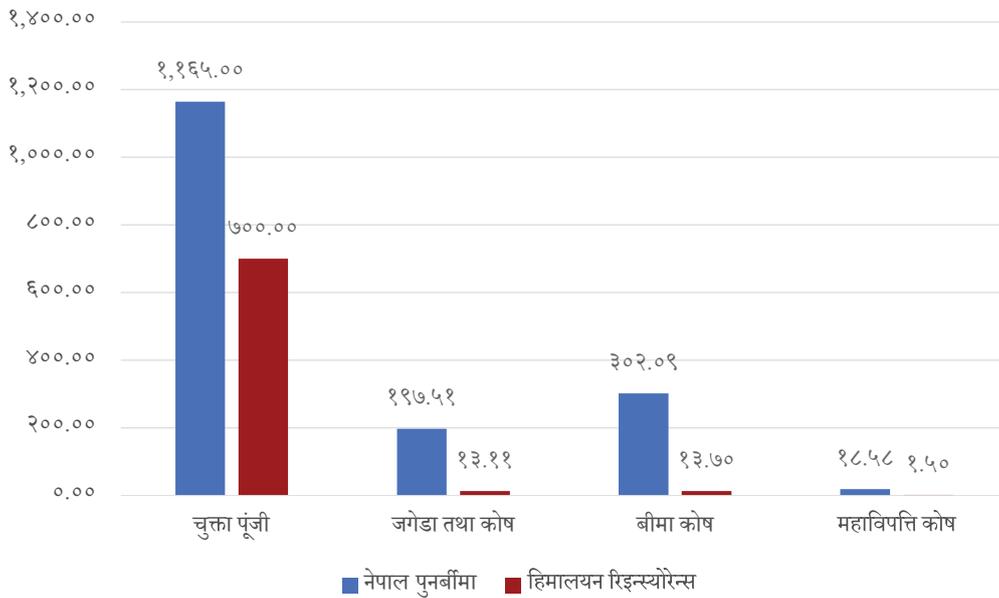
पुनर्बीमा बजार

६.१ पुनर्बीमा व्यवसायको चुक्ता पूँजी तथा कोष

लेखाचित्र नं ३४

पुनर्बीमा व्यवसायको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु करोडमा)

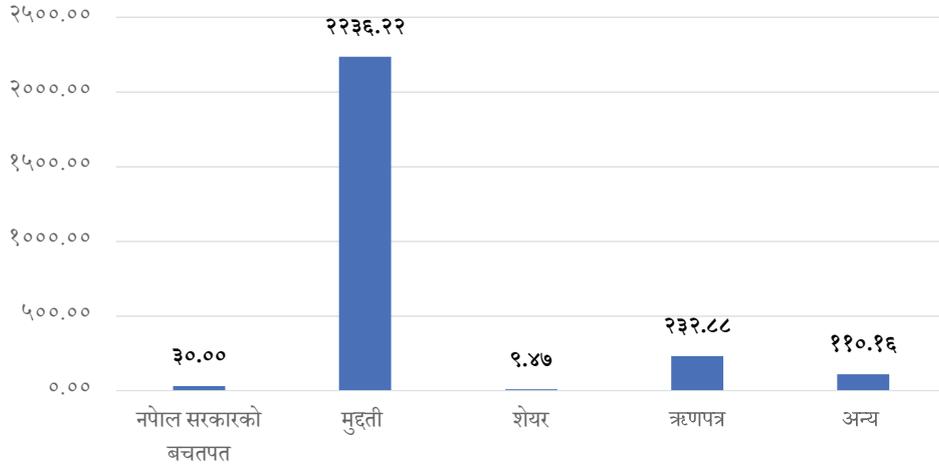
प्राधिकरणले पुनर्बीमा कम्पनीहरूको चुक्ता पूँजी कम्तिमा १० अर्ब रूपैयाँ कायम गरेको छ । आ.व. २०७८/७९ मा नेपाली बीमा बजारमा रहेका दुई पुनर्बीमा कम्पनीहरू नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लि.को चुक्ता पूँजी ११ अर्ब ६५ करोड र हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लि. को चुक्ता पूँजी ७ अर्ब रहेको देखिन्छ । हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लि.ले आ.व. २०७७/७८ मा पुनर्बीमा व्यवसायको ईजाजत पत्र प्राप्त गरी सो आ.व.को अन्तिम त्रैमासबाट व्यवसाय प्रारम्भ गरेको हो । आ.व. २०७८/७९ मा नेपाल पुनर्बीमा कम्पनीको चुक्ता पूँजी, जगेडा तथा कोष, बीमा कोष र महाविपत्ति कोष क्रमशः रु. ११ अर्ब ६५ करोड, रु. १ अर्ब ९७ करोड, रु. ३ अर्ब २ करोड र रु. १८ करोड रहेको र हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लि. को चुक्ता पूँजी, जगेडा तथा कोष, बीमा कोष र महाविपत्ति कोष क्रमशः रु. ७ अर्ब, रु. १३ करोड ११ लाख, रु. १३ करोड ७० लाख र रु. १ करोड ५० लाख रहेको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं ३४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

६.२ पुनर्बीमा व्यवसायको लगानी

आ.व. २०७८/७९ मा दुई पुनर्बीमा कम्पनीहरूको लगानीको विवरण हेर्दा सबैभन्दा धेरै रु. २२ अर्ब ३६ करोड बराबरको लगानी मुद्दतिमा भएको देखिन्छ भने रु. २ अर्ब ३२ करोड बराबरको लगानी ऋणपत्रमा, रु. ३० करोड बराबरको लगानी नेपाल सरकारको बचतपत्रमा, रु. ९ करोड ४७ लाख बराबरको लगानी शेयरमा र रु. १ अर्ब १० करोड बराबरको लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ । यसरी हेर्दा पुनर्बीमा व्यवसायबाट आ.व. २०७८/७९ मा कूल रु. २६ अर्ब १८ करोड लगानी भएको देखिन्छ । जसको प्रस्तुती लेखाचित्र नं ३५ मा गरिएको छ ।

लेखाचित्र नं. ३५
पुनर्बीमा व्यवसायको लगानी

(रु करोडमा)

६.३ पुनर्बीमा बजार

आ.व. २०७७/७८ र २०७८/७९ मा दुई पुनर्बीमा कम्पनीहरूलाई स्वदेश भित्रका बीमा कम्पनीहरूबाट प्राप्त भएका पुनर्बीमाशुल्कको विवरण तालिका नं. १४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १४
पुनर्बीमा कम्पनीहरूको बीमा व्यवसायको विवरण

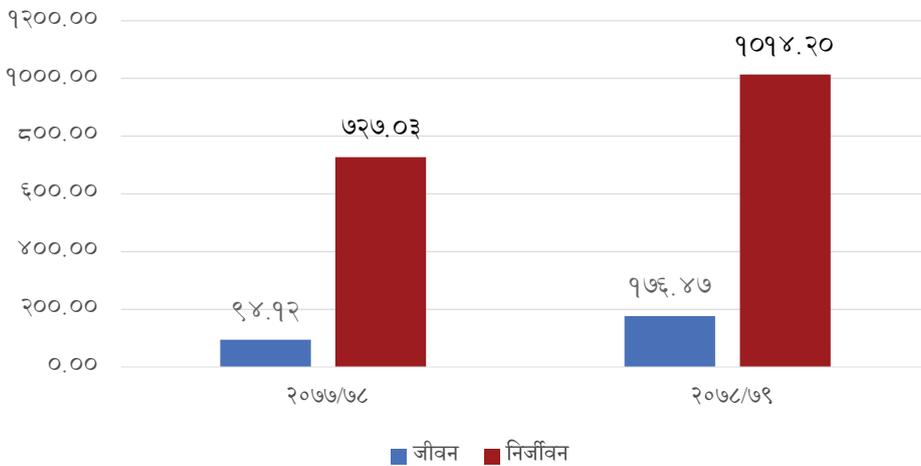
क्र. सं.	विवरण	आ.व. २०७७/७८	आ.व. २०७८/७९
	जीवन	बीमाशुल्क आय (रु.)	
१	CAT XL (MDP)	३,९५,८०००	३५,२३,६८०
२	वैदेशिक रोजगार बीमा (Foreign Employment Policies)	१४,११,४३,५१७	३८,०२,७६,०६१
३	साधारण जीवन बीमा पुनर्बीमा (Ordinary Life RI Policies)	७९,६०,९१,९१५	१,३८,०८,९७,८६३
	जम्मा जीवन	९४,११,९३,४३२	१,७६,४६,९७,६०५
	निर्जीवन		
१	कृषि बीमा (Agriculture)	१,५७,३५,०७,४२५	१,५६,६८,८२,६०२
२	प्रत्यक्ष हिस्सा (Direct Cession)	३,१०,६२,०३,४६७	४,१५२,६२३,८४६
३	आन्तरिक सम्झौता (Domestic Treaty)	१८,७५,९७,५८३	४२,२८,८१,६१८
४	स्थानीय फ्याकल्टेटिभ (Facultative Local)	४४,१२,४७,१८२	१,३५,३६,९७,९४९
५	हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य, तोडफोड तथा आतंकवाद (RSMDST)	१,४८,८५,६६,५८३	२,१२,६७,८९,१०७
६	हवाई बीमा (Aviation)	४६,७४,५७३	०
७	मोटर बीमा तेश्रो पक्ष (Motor TPL)	४६,८४,८०,९५३	५१,९१,४७,५४१
	जम्मा निर्जीवन	७,२७,०२,७७,७६७	१०,१४,२०,२२,६६३
	कुल जम्मा	८,२१,१४,७१,१९८	११,९०,६७,२०,२६७

आ.व. २०७७/७८ मा पुनर्बीमा कम्पनीहरूलाई जीवन बीमाबाट कूल रु. ९४ करोड ११ लाख बराबरको पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ भने आ.व. २०७८/७९ मा उक्त रकममा वृद्धि भई रु. १ अर्ब ७६ करोड ४६ लाख पुगेको देखिन्छ। जसमा आ.व. २०७८/७९ मा CAT XL न्यूनतम जम्मा प्रिमियम (Minimum Deposit Premium) बापत रु. ३५ लाख २३ हजार बराबरको पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ भने बैदेशिक रोजगार बीमाबाट रु. ३८ करोड ८ लाख बराबरको बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ। त्यसै गरी साधारण जीवन बीमा पुनर्बीमा अन्तर्गत रु. १ अर्ब ७६ करोड ४६ लाख बराबरको पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ।

आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमाको बिभिन्न पोर्टफोलियोबाट रु. ७ अर्ब २७ करोड बराबर पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ भने आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमाको बिभिन्न पोर्टफोलियोबाट कूल रु. १० अर्ब १४ करोड बराबरको पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ। जसमा कृषि क्षेत्रबाट रु. १ अर्ब ५६ करोड ६८ लाख बराबरको पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ, त्यसै गरी प्रत्यक्ष हिस्साबाट रु. ४ अर्ब १५ करोड, आन्तरिक सम्झौताबाट रु. ४२ करोड २८ लाख, स्थानीय फयाकल्टेटिभबाट रु. १ अर्ब ३५ करोड ३६ लाख बराबर पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ। त्यसै गरी हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य, तोडफोड तथा आतंकवादबाट (RSMDST) रु. २ अर्ब १२ करोड ६७ लाख बराबरको पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ भने हवाई बीमाबाट कुनै पनि पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त नभएको तथा मोटर बीमा तेश्रो पक्ष दायित्व अन्तर्गत रु. ५१ करोड ९१ लाख बराबरको पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ। आ.व. २०७८/७९ मा पुनर्बीमा कम्पनीहरूले जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमाबाट कूल रु. ११ अर्ब ९० करोड बराबरको पुनर्बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ।

लेखाचित्र नं. ३६
पुनर्बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क

(रकम रु. करोडमा)

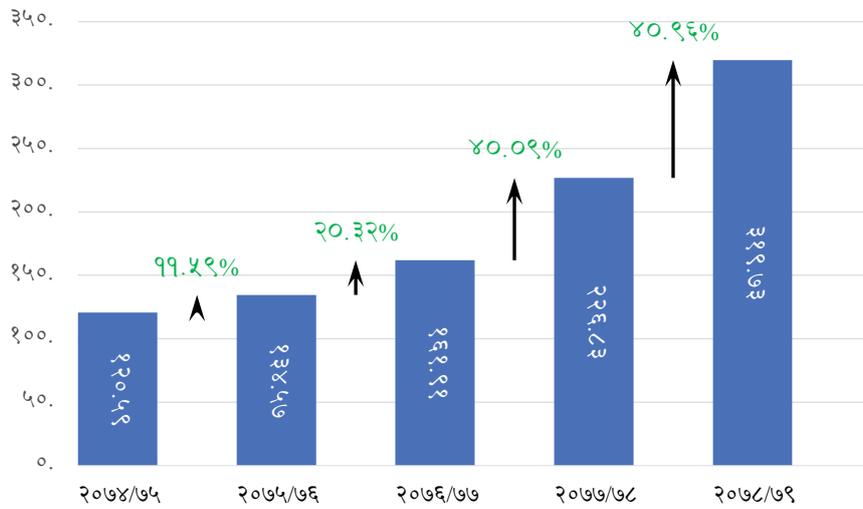

६.४ जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क

जीवन बीमा कम्पनीहरूको वार्षिक पुनर्बीमाशुल्कको तथ्याङ्क क्रमशः रूपमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ। आ.व. २०७४/७५ मा रु. १ अर्ब २० करोड ५१ लाख पुनर्बीमाशुल्क रहेकोमा आ.व. २०७५/७६ मा सो पुनर्बीमाशुल्क अघिल्लो वर्षको तुलनामा ११.५९% ले वृद्धि भई रु. १ अर्ब ३४ करोड ५७ लाख रहेको देखिन्छ। त्यसै गरी क्रमस आ.व. २०७६/७७ देखि आ.व. २०७८/७९ सम्म वार्षिक वृद्धि प्रतिशत क्रमसः २०.३२, ४०.०९ र ४०.९६ हुँदा जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमा बीमाशुल्क क्रमशः रु १ अर्ब ६१ करोड ९१ लाख, रु. २ अर्ब २६ करोड ८३ लाख र रु. ३ अर्ब १९ करोड ७३ लाख रहेको देखिन्छ जसको विवरण स्तम्भ चित्र नं ३७ मा प्रस्तुत गरिएको छ। (अनुसूची १८)

लेखाचित्र नं ३७
जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क

(रकम रु. करोडमा)

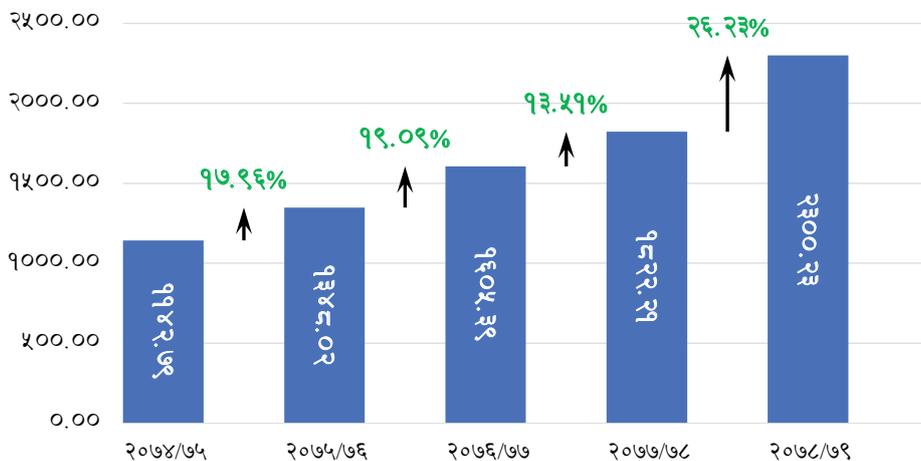

६.५ निर्जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको वार्षिक पुनर्बीमाशुल्कको तथ्याङ्क क्रमशः रूपमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा रु. ११ अर्ब ४२ करोड ७९ लाख पुनर्बीमाशुल्क रहेकोमा आ.व. २०७५/७६ मा सो पुनर्बीमाशुल्क अघिल्लो वर्षको तुलनामा १७.९६% ले वृद्धि भई रु. १३ अर्ब ४८ करोड २ लाख रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी क्रमशः आ.व. २०७६/७७ देखि आ.व. २०७८/७९ सम्म वार्षिक वृद्धि प्रतिशत क्रमशः १९.०९, १३.५१ र २६.२३ हुँदा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमा बीमाशुल्क क्रमशः रु. १६ अर्ब ५ करोड ३९ लाख, रु. १८ अर्ब २२ करोड २१ र रु. २३ अर्ब रहेको देखिन्छ जसको विवरण लेखाचित्र नं ३८ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची १९)

लेखाचित्र नं ३८
निर्जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क

(रु. करोडमा)

अन्य बीमा बजार

७.१ कृषि तथा पशुपन्छी बीमा

नेपाल बीमा प्राधिकरण (साबिक समिति) बाट वि.सं. २०६९ साल माघ १ गते बाट कृषि, पशु, पन्छी तथा अन्य गरी चार किसिमका बीमालेखहरू जारी गरि औपचारिक रूपमा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको शुरूवात गरिएको थियो । आ.व. २०७८/०७९ सम्ममा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत २१ वटा कृषिमा र ७ वटा पशुपन्छीमा गरी जम्मा २८ किसिमका बीमालेखहरू जारी भएको देखिन्छ । यसरी जारी भएका बीमालेखहरूमा पशुधन बीमालेख, पन्छी बीमालेख, माछा बीमालेख, तरकारी अन्तर्गत (उत्पादन तथा लागतमा आधारित ४९ थरीका बीमालेख), धान बाली बीमालेख, आलु बीमालेख, अष्ट्रिज बीमालेख, कालिज बीमालेख (अनुदानको व्यस्था नभएको), मौरी बीमालेख, च्याउखेती बीमालेख, उखु बीमालेख, केरा बीमालेख, मौसम सूचाङ्क बीमालेख (स्याउ), अलैंची खेती बीमालेख, घाँसे बाली, बेसार र अदुवा बीमालेख, कागती, जुनार बीमालेख, कफी बीमालेख तथा चिया बीमालेख जस्ता बीमालेखहरू रहेको देखिन्छ । (अनुसूची २१)

तालिका नं. १५

आ.व.२०७८/७९ सम्ममा भएको कृषि तथा पशुपन्छी बीमा कारोवारको विवरण

आ.व.	बीमाङ्क	वृद्धि
२०७३/७४	९,२४,५०,६१,८१५.३३	-
२०७४/७५	१३,२२,२५,८९,०२४.३	४३.०२
२०७५/७६	२२,०९,४८,७६,११४.६७	६७.१
२०७६/७७	२६,३८,०२,१९,५९८.७६	१९.४
२०७७/७८	४३,०८,६३,००,३४४.५	६३.३३
२०७७/७९	४२,५७,७४,६३,०९२.२२	-१.१८

कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको पछिल्लो पाँच वर्षको तथ्याङ्कको आधारमा हेर्ने हो भने यस आ.व. मा बाहेक प्रत्येक वर्ष कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको बीमाङ्क रकममा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि भएको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा जम्मा रु.९ अर्ब २५ करोड बराबरको बीमाङ्क रकम रहेकोमा आ.व. २०७४/७५ मा उक्त बीमाङ्क रकममा ४३.०२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १३ अर्ब २२ करोड रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७५/७६ मा उक्त बीमाङ्क रकममा ६७.१० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २२ अर्ब ९ करोड पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७६/७७ मा उक्त बीमाङ्क रकम १९.४० प्रतिशतले वृद्धि हुँदै सो रकम २६ अर्ब ३८ करोड पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त बीमाङ्क रकममा ६३.३३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४३ अर्ब ९ करोड बराबर बीमाङ्क रकम रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७८/७९ मा भने अघिल्लो आ.व.को तुलनामा १.१८ प्रतिशतले कम भएर बीमाङ्क रु. ४२ अर्ब ५७ करोड बराबरको देखिन्छ । नेपाल सरकारले आ.व. २०७८ असोज देखि कृषि तथा पशुपन्छी बीमालाई प्राथमिकतामा राख्दै बीमितलाई कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको बीमाशुल्कमा ८० प्रतिशतको अनुदान प्रदान गर्दै आएको छ । आ.व. २०७८/७९ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्थालाई तालिका नं. १५ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची २०)

तालिका नं. १६

आ.व. २०७८/७९ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्था

आ.व. २०७८/७९	
बीमाङ्क	४२,५७,७४,६३,०९२.२२
बीमाशुल्क	२,०६,२३,१२,८२१.१६
अनुदान रकम	१,५६,०२,५०,११५.६०
दावी भुक्तानी संख्या	४३,४९४.००
दावी रकम	३,२४,८१,१०,२६३.४५
बीमालेख संख्या	१,८७,९१५.००

आ.व. २०७८/७९ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा तर्फ जम्मा १ लाख ८७ हजार ९१५ वटा बीमालेख जारी भई रू. ४२ अर्ब ५७ करोड बराबर बीमाङ्क कायम गरी रू. २ अर्ब ६ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । जस मध्ये नेपाल सरकारद्वारा प्रदान गरिने ८० प्रतिशतका दरले हुन आउने अनुदान रकम भने रू. १ अर्ब ५६ करोड बराबर रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७८/७९ मा बीमकहरूबाट कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत रू. ३ अर्ब २४ करोड बराबरको रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

७.२ स्वास्थ्य बीमा बजार

बीमा व्यवसाय अन्तर्गत अन्य बीमा व्यवसाय जस्तै स्वास्थ्य बीमा पनि एउटा महत्वपूर्ण बीमा व्यवसायको रूपमा रहेको छ । आ.व. २०७६/७७ मा बीमकहरूले जारी गरेको स्वास्थ्य बीमालेखको संख्यामा १४,१०४ देखिन्छ भने आ.व. २०७७/७८ मा यो संख्यामा थोरै कमी भएर १२,६७६ देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७८/७९ मा पुनः वृद्धि भई जारी बीमालेखको संख्या १७,२३२ देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा स्वास्थ्य बीमा अन्तर्गत कूल बीमाशुल्क रू. १ अर्ब ७० करोड बराबर रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा उक्त बीमाशुल्क रकममा कमी भई रू. ९९ करोड २२ लाख पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७८/७९मा उक्त बीमाशुल्क संकलनमा निरन्तर रूपमा वृद्धि भई रू. १ अर्ब २१ करोड पुगेको देखिन्छ । बीमकहरूले गर्ने स्वास्थ्य बीमामा भएको दावी भुक्तानीको संख्या आ.व. २०७६/७७ मा १५,८४९ थियो भने आ.व. २०७७/७८ मा उक्त दावी भुक्तानीको संख्या २५,४१० पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७८/७९ मा उक्त दावी भुक्तानीको संख्यामा उल्लेख्य मात्रामा वृद्धि आई ४२,७८९ पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा कूल दावी भुक्तानी रू. ८४ करोड ७१ लाख बराबर रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा उक्त दावी भुक्तानी रकम रू. ९६ करोड ८१ लाख बराबर रहेकोमा आ.व. २०७८/७९ मा उक्त दावी भुक्तानीको रकम रू. १ अर्ब ४३ करोड पुगेको देखिन्छ । निर्जीवन बीमा कम्पनीद्वारा गरिने स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १७ तथा लेखाचित्र नं. ५४ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. १७

स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी तथ्याङ्क

(रकम रू. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
१	जारी गरिएको बीमालेख संख्या	१४,१०४.००	१२,६७६.००	१७,२३२.००
२	कूल बीमाशुल्क	१७०.९७	९९.२२	१२१.६५
३	खुद बीमाशुल्क	८७.१३	५५.३५	१०३.३८
४	दावी भुक्तानी संख्या	१५,८४९.००	२५,४१०.००	४२,७८९.००

५	कूल दावी भुक्तानी	८४.७१	९६.८१	१४३.९२
६	खुद दावी भुक्तानी	३५.८०	४१.५१	६३.६२

७.३ लघु बीमा बजार

तालिका नं १८ (क)
लघुबीमा विवरण आ.व. २०७८/७९

क्र. सं.	बीमालेखको प्रकार	बीमालेख संख्या	बीमाङ्क	बीमाशुल्क
१	जीवन	४१,१४,१९१	४१,९७,७८,१०,२७४	३,१३,७८,२०,०००
२	निर्जीवन	२४,५०३	१,२९,३३,५२,६३३	४,९९,६९,०००
३	पशु, पन्छी तथा माछा	३३,९४०	३,५३,२६,७४,४२४	१,५४,५४,३४,२५६
४	कृषि	१,४७१	२५,१०,२६,८३०	४,६०,५६,९४६
जम्मा लघुबीमा		४१,७४,१०५	४७,०५,४८,६४,१६१	४,७७,९२,८०,२०२

तालिका नं १८ (ख)
लघुबीमा विवरण आ.व. २०७८/७९

दावी संख्या	दावी रकम	दावी भुक्तानी संख्या	दावी भुक्तानी रकम
५,६९४	४५३,९१०,०९७	५,०९८	४०१,२६३,५५९

नेपाल सरकारद्वारा आ.व. २०७३/०७४ वार्षिक बजेट बक्तव्यमा बीमा कम्पनीहरूले आफ्नो बीमा सेवाको न्यूनतम दश प्रतिशत लघुबीमा अनिवार्य रूपमा प्रवाह गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । नेपाल बीमा प्राधिकरण (साबिक समिति) बाट न्यून आय तथा पिछडिएका वर्गको जीवन तथा सम्पत्तिको सुरक्षा गरी बीमाको दायरालाई फराकिलो बनाउने उद्देश्यले प्रथम पटक लघु बीमा निर्देशिका, २०७१ जारी भई २०७६ मा त्यस निर्देशिकालाई समय सापेक्ष रूपमा परिमार्जन गर्दै नयाँ निर्देशिका जारी गरिएको छ । लघुबीमा अन्तर्गत आ.व २०७८/७९ मा ४१ लाख ७४ हजार १०५ वटा बीमालेख जारी भएको देखिन्छ भने रु. ४७ अर्ब ५ करोड बराबरको बीमाङ्क रकम कायम भई रु. ४ अर्ब ७८ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । सोही अवधिमा ५ हजार ६९४ वटा दावी संख्या रहेको र उक्त दावी संख्या बापत हुन आउने रकम रु. ४५ करोड ३९ लाख रहेकोमा ५ हजार ९८ वटा बीमा दावी वापत रु. ४० करोड १२ लाख बराबरको दावी रकम भुक्तानी भएको देखिन्छ । जसको विवरण तालिका नं. १८ (क) र (ख) मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुसूची १
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरु

क्र. सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	२०७७/७८		२०७८/७९	
					शाखा	कर्मचारी संख्या	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	रामशाहपथ	सरकारी	०१/०९/२०२५	२३	१२४	२४	१२०
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लाजिम्पाट	निजी	२३/०९/२०४४	११०	३६२	११६	३९५
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	०४/०१/२०५८	२००	६३४	१९५	६७४
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	नक्साल	संयुक्त	२३/०४/२०५८	८१	२४२	७७	२३६
५	मेट लाईफ (एलिको)	पुल्चोक	विदेशी	१८/०४/२०५८	३३	१५४	३५	१७४
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	डिल्लीबजार	निजी	२१/१२/२०६४	१४९	४३५	१५१	४३७
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नक्साल	निजी	०६/१२/२०६४	१११	२७९	१४९	४०४
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	तीनकूने	निजी	१८/१२/२०६४	९३	२३६	९६	२३३
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	हान्तीसार	निजी	२२/०२/२०६५	१६२	३७८	१५५	३३२
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लैन्चौर	निजी	२०/०३/२०७४	१४२	२५१	१४९	२६५
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नयाँ बानेश्वर	निजी	२०/०३/२०७४	२०५	४१०	२०४	४४४
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	ज्ञानेश्वर	निजी	२०/०३/२०७४	१२१	३८६	१३०	४०१
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	१८/०४/२०७४	१९१	३३९	१९१	३६१
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नयाँ बानेश्वर	निजी	१८/०४/२०७४	१११	२३३	१२२	२४५
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	ज्ञानेश्वर	निजी	१८/०४/२०७४	८२	३२१	८२	३४०
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापाथली	निजी	०७/०५/२०७४	१२७	२६१	१४१	३३९
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	कमलादी	निजी	०७/०५/२०७४	११९	२२०	११८	२७२
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	०७/०५/२०७४	९९	२८०	१००	२९६
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	नक्साल	निजी	१०/०१/२०७५	६३	२२२	६७	२०१
जम्मा					२,२२२	५,७६७	२,३०२	६,१६९

अनुसूची २

निर्जीवन तथा पुनर्बीमा बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरु

क्र सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	२०७७/७८		२०७८/७९	
					शाखा	कर्मचारी संख्या	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	०६/०८/२००४	५०	२७४	५९	२९०
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कान्तिपथ	विदेशी	०५/३०/२०२४	१५	१००	१५	१०२
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	त्रिपुरेश्वर	विदेशी	०९/२३/२०४४	१३	७१	१३	६९
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	बबरमहल	निजी	०४/०६/२०५०	२७	१९५	३८	२२५
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	थापाथली	निजी	०६/०७/२०५०	३५	२५३	४६	२६७
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	नक्साल	निजी	०१/०८/२०५१	६९	३०२	६३	३१८
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	हात्तीसार	निजी	०२/१७/२०५१	३४	१९२	४०	२१५
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	अनामनगर	निजी	०२/१७/२०५३	७७	४०६	७५	४७७
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नक्साल	संयुक्त	०३/१२/२०५३	७७	३९६	८८	४३७
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	तीनकुने	निजी	०४/०४/२०५३	५४	२१२	५५	२२६
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नक्साल	निजी	१०/१०/२०५७	४५	२६७	४५	२६१
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	०१/२०/२०५९	३३	२०३	३७	२३९
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापाथली	निजी	०७/०२/२०६१	१०६	६१९	११०	६२०
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	बानेश्वर	निजी	०३/३१/२०६२	४९	२५५	५०	२८५
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	पानीपोखरी	निजी	०६/२३/२०६२	८१	३८५	८२	४१७
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बबरमहल	निजी	१२/२३/२०६२	८०	३२४	९४	४२५
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	रामशाहपथ	सरकारी	०३/१५/२०७०	२३	१५३	१९	९१
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	कमलादी	निजी	०२/२९/२०७५	२३	१४०	३२	२००
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	सुन्धारा	निजी	०२/२९/२०७५	४६	२६७	६२	३२३
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	नक्साल	निजी	०२/२९/२०७५	५०	१९५	४१	२०५
जम्मा					९८७	५,२०९	१,०६४	५,६९२
२१	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी	थापाथली	सरकारी	०७/२१/२०७१	१	४५	१	६५
२२	हिमालयन रिईन्स्योरेन्स लिमिटेड	महारजगंज	निजी	०३/३१/२०७८	१	७	१	१७
जम्मा					९८९	५,२६१	१,०६६	५,७७४

अनुसूची ३
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष (रु. करोडमा)

क्र. सं.	बीमकको नाम	२०७६।७७					२०७७।७८					२०७८।७९*					
		चुक्ता पूँजी	जगेडा कोष	जीवन बीमा कोष	महाविपत्ती जगेडा	चुक्ता पूँजी	जगेडा कोष	जीवन बीमा कोष	महाविपत्ती जगेडा	चुक्ता पूँजी	जगेडा कोष	जीवन बीमा कोष	महाविपत्ती जगेडा	चुक्ता पूँजी	जगेडा कोष	जीवन बीमा कोष	महाविपत्ती जगेडा
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान**	१८.१०	२८.५८	२६५.५३९	०.००	१८.१०	३४.२१	३२९.३६१	०.००	१८.१०	४१.३९	३७४१.९१	०.००	१८.१०	४१.३९	३७४१.९१	०.००
२	नेपाल लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	३०८.३६	१०७.८६	३३४६.३७	२८.९२	३३९.०९	१३४.६४	४२०४.१३	३५.७९	४०३.५२	१०५.६४	५०८०.४३	४३.१८	४०३.५२	१०५.६४	५०८०.४३	४३.१८
३	नेपाल लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	७२०.००	१२१.२७	८५६७.८०	६७.५७	८२०.८०	२९.०५	१०९६३.१५	८२.९२	८२०.८०	२८.८४	१३६७९.०६	७२.०३	८२०.८०	२८.८४	१३६७९.०६	७२.०३
४	लाईफ इन्स्योर्स कार्पोरेशन (नेपाल) लि.	२०१.००	११५.५२	६६८४.९७	३३.९४	२२१.१०	१६५.४१	७९६६.२६	४१.७१	२६५.३२	९७.६१	९३६३.०७	३६.०६	२६५.३२	९७.६१	९३६३.०७	३६.०६
५	मेट लाईफ (एलिको)	०.००	२४०.१७	१७६१.१२	२७.५३	०.००	२४०.३२	१८७१.०७	३१.०४	०.००	२६१.७४	२०१५.३२	३७.००	०.००	२६१.७४	२०१५.३२	३७.००
६	एशियन लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	२०१.०८	६०.४०	२०९०.१६	८.३३	२०१.०८	९१.४५	२६१३.४८	१२.००	२५३.९८	६९.०८	३१५९.८२	१५.२४	२५३.९८	६९.०८	३१५९.८२	१५.२४
७	सूर्या लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	२१५.५१	६८.८२	७३६६.६५	११.९३	२२६.२९	८३.५६	१०४३.८३	१४.७७	२५५.०३	७५.३३	१४०६.६६	१७.०५	२५५.०३	७५.३३	१४०६.६६	१७.०५
८	गुराँस लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	९३.८५	४२.८८	७४५.५५	५.४७	९९.७६	६०.२०	१०४८.८९	६.८२	९९.७६	६५.११	११९०.०६	९.१७	९९.७६	६५.११	११९०.०६	९.१७
९	प्राइम लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	२४१.७१	५२.९४	११३०.४९	१३.९१	२७७.९६	४६.७१	१४४७.६२	१७.४६	२७७.९६	५३.३०	१८५५.९३	१७.९८	२७७.९६	५३.३०	१८५५.९३	१७.९८
१०	आई.एम.ई लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लि.	१४०.००	३९.६६	१४६.३२	४.४१	१४०.००	६६.१०	२९३.३०	७.३४	१४०.००	९३.५९	४४७.९८	१०.४०	१४०.००	९३.५९	४४७.९८	१०.४०
११	यूनियन लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१५०.५०	६९.३८	४३३३.७७	७.७१	२१५.००	२४.८१	७५८.४६	२.७६	२३४.२९	०.५५	१११२.२१	२.७६	२३४.२९	०.५५	१११२.२१	२.७६
१२	ज्योती लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१५४.००	४९.११	१८१.७४	५.५९	२२०.००	७७.९८	३८३.४२	८.७९	२४२.००	९१.३६	६६१.२४	१२.७२	२४२.००	९१.३६	६६१.२४	१२.७२
१३	सन नेपाल लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लि.	१४०.००	२२.९७	१२३.५४	२.५५	१४०.००	३१.५६	२३०.११	३.५१	१६१.५३	४१.९२	३५१.१५	४.६६	१६१.५३	४१.९२	३५१.१५	४.६६
१४	रिलायन्स लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१४७.००	५.२४	१११.५५	१.८१	२१०.००	१३.९४	२५५.७७	२.७८	२१०.००	२१.५२	३७५.१७	३.६२	२१०.००	२१.५२	३७५.१७	३.६२
१५	रिलायन्स नेपाल लाईफ इन्स्योर्स लिमिटेड	१४०.००	२९.२३	१४९.७६	३.२५	१४०.००	५१.७३	२८५.२२	५.७५	१४०.००	७८.८३	४६३.८२	८.७६	१४०.००	७८.८३	४६३.८२	८.७६
१६	सिटिजन लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१७५.००	५४.२०	१६५.९५	५.९६	१७५.००	८१.६९	३५१.७०	९.०१	१७५.००	११३.७४	६०३.०८	१२.५८	१७५.००	११३.७४	६०३.०८	१२.५८
१७	सामिमा लाईफ इन्स्योर्स लिमिटेड	१४०.००	१४.९७	९०.९४	१.५१	१४०.००	१४.८४	२१५.९०	२.१०	२००.००	३९.१९	३३४.८८	४.१५	२००.००	३९.१९	३३४.८८	४.१५
१८	प्रभु लाईफ इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.००	२१.७३	१०६.१०	०.९३	२००.००	३९.३१	१९६.२९	२.५०	२१९.६०	२८.८१	३०५.७३	३.४२	२१९.६०	२८.८१	३०५.७३	३.४२
१९	महालक्ष्मी लाईफ इन्स्योर्स लिमिटेड	१४०.००	९.६८	८१.११	१.०८	१४०.००	७.२४	१३६.११	१.१४	१४०.००	२६.८७	२१२.८०	३.३२	१४०.००	२६.८७	२१२.८०	३.३२
	सबै बीमकहरूको जम्मा	३,४६६.०१	१,१५४.६३	२९,३०७.८८	२३२.४०	४,०२१.९७	१,२९५.७७	३७,५४६.३१	२८८.१९	४,३६५.५५	१,३३४.४१	४६,३६०.३१	३१४.०८	४,३६५.५५	१,३३४.४१	४६,३६०.३१	३१४.०८

*आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखापरिक्षण नभएको
 ** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची ४
नेपालमा जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुले आर्जन गरेको खुद नाफाको विवरण

(रु.करोडमा)

क्र.सं.	बीमकको नाम	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९*
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान**	०.६८	१.९७	५.७	५.९१	५.६३	७.१८
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४०.९२	४७.४२	३५.११	७०.७९	६८.६६	७३.९३
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१००.४६	१११.२८	११८.२	११९.३५	१५४.९९	-३५.२७
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	१३.५	१३४.५५	३१.०३	७२.०६	७७.७६	-८.७५
५	मेट लाईफ (एलिको)	४६.०४	५५.८३	५५.८२	६७.८४	३५.११	५९.६६
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५.१	-३.०९	२१.९४	२४.११	३६.६६	३२.४५
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३.६३	१८.६५	२८.९७	३३.५६	२८.३५	२२.७९
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७.३२	७.९	९.४६	११.२३	१३.४६	२३.४८
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३.५४	१८.७२	२२.०२	२७.८१	३५.४७	२२.०१
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.०८	११.५५	११.४३	१९.९३	२९.४	३०.५९
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.२५	७.६६	१३.८६	५४.३२	-४९.५२	-४.९८
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.९६	१२.३६	१८.६९	२३.८४	३२.०७	३९.३१
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.६०	८.८१	६.९१	९.२२	९.५५	११.५२
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	८.९३	२.६५	६.५४	९.७९	१२.२१
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.६१	२.८६	५.५	२३.६१	२५.०१	३०.१
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.२२	१०.२	२३.१८	२६.२२	३०.५५	३५.६१
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-०.२	-१.०३	६.९४	१२.४९	०.४५	१५.९१
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.१३	४.३१	८.३	१०.०३	२०.१८	१०.०२
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स नेपाल	०.००	३.०९८	०.८६	६.५५	०.६८	११.७
सबै जीवन बीमकहरु		२५५.८१	४६१.९९	४२६.५७	६२५.४	५६४.२३	३८९.४६
वृद्धि दर प्रतिशतमा			८०.६	-७.६७	४६.६१	-९.७८	-३०.९८

*आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखापरिक्षण नभएको

** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची ५ (क)
जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी (रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९*
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान*	१,०७२.४०	१,०७०.३४	१,३९८.०१	१,८६०.५०	२,४२६.६१	३,१५८.९३	३,७४३.८३
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,४२०.२९	१,६९६.१४	२,०९५.४५	२,६८०.८५	३,१८५.६६	३,९५३.६४	४,७१२.४७
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,९४५.२९	४,१०१.३९	४,९८०.१५	५,९३५.७०	७,६५१.१०	९,२२४.५४	१४,३००.८८
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	२,३६५.९४	३,०४६.११	३,७०६.१०	४,५८२.६८	५,५११.३८	६,४८९.७१	७,६३०.४२
५	मेट लाईफ (एलिको)	१,१८०.७७	१,३६९.९८	१,६५०.०३	१,८६३.९६	२,०८२.८३	२,२५९.३५	२,३६०.८७
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७३०.५५	९०३.८५	१,२५९.०४	१,६६७.०८	२,०१२.०८	२,४६०.०२	३,०१८.९३
७	सूर्य लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३१.९५	३२४.३६	४६६.२१	६४५.२१	९३१.४१	१,०९७.०७	१,४२८.६१
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२७०.५७	३६५.१०	४६७.७७	६४५.७०	८०४.९०	१,११०.२०	१,४२१.८६
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४५४.४१	५८१.९२	८६८.१९	१,०८२.१८	१,३२४.८२	१,५९७.४२	१,८९९.१६
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१३५.००	१७७.२१	२३०.८३	३०५.६०	३८७.६८	६०३.१९
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१५०.१५	१९३.८२	३५१.६३	५२८.९१	७८१.९८	१,२५३.३७
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१५४.००	१७३.७४	२३७.४१	३३५.४४	५८०.९२	८९६.४३
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१२५.००	१५६.८८	२०७.३५	२७०.०७	३६६.८०	५१८.०३
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१३९.००	१४८.९६	१७३.५७	२३८.७७	४२०.५७	५९२.४९
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	१११.००	१७३.१६	२६६.४४	३६२.१५	५१०.३२	७००.६१
१६	सिडिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	११२.००	२०५.२८	२६८.०१	३८०.३६	५७०.२१	८५७.१७
१७	साहिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	०.००	१३८.२०	१६९.३१	२२९.२३	३३६.०७	५३१.१७
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	४२.००	१४७.४८	१७५.५१	२२८.६८	३८९.७६	५३३.५३
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	०.००	८८.४०	१५७.४९	२०९.७५	२३८.२१	४१६.३३
	जम्मा	१०,६७२.१७	१४,४३५.३४	१८,४९४.०८	२३,२०१.४१	२९,०१९.७५	३५,९३३.४०	४७,३१६.३५
	वृद्धि दर	-	३५.२६	२७.५	२५.२	२५.९३	२३.८२	२३.८२

*आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखापरिक्षण नभएको
** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची ५(ख)

जीवन बीमा व्यवसायबाट आ.व. २०७८/७९ मा भएको क्षेत्रगत लगानी रु. करोडमा

क्र. स.	बीमकर्ताको नाम	नेपाल सरकारको बचतपत्र	मुदती निक्षेप				शेयर			ऋणपत्र						अन्य लगानी						जम्मा लगानी
			क वर्गको बैंकको मुदती निक्षेप	नेपाल पूर्वाधार बैंकको मुदती निक्षेप	ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुदती निक्षेप	ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुदती निक्षेप	जम्मा मुदती निक्षेप	सुचीकृत पब्लिक लि. कम्पनीको साधार शेयर	संस्थापक शेयर	जम्मा शेयर	बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अग्राधिकार शेयर र ऋणपत्र	सुचीकृत पब्लिक लि. कम्पनीको सुक्षित डिविन्चर	जम्मा ऋणपत्र	कृषि,पर्यटन र जलस्रोत लगायतका पुर्वाधार	म्युचअल फन्ड र नागरिक लगानी कोष	घर जगामा गरिएको लगानी	सुचीकृत नभएको पब्लिक लि. कम्पनी	अन्य लगानी	जम्मा अन्य लगानी			
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	२५.००	१,८३६.००	०.००	५२५.००	११८.००	२,४७९.००	१८.६६	२३५.६१	४९०.९०	०.००	४९०.९०	४९०.९०	१६.७४	०.००	६.७२	०.००	४१४.३२	३७४३.८२			
२	नेपाल लाइफ इ. क. लि.	०.००	३,५१३.५६	५.००	२२५.४५	१३.००	३,७५७.०१	३६.१९	१०१.९५	७६३.६३	०.००	७६३.६३	७६३.६३	१७.३६	०.००	०.००	०.००	५,३९९	४,७१२.४७			
३	नेपाल लाइफ इ. कम्पनी लि.	०.००	९,२२२.३१	०.००	१,३७६.५०	०.००	१०,६००.८१	२४.७१	१६७.१३	३४५.३०	०.००	३४५.३०	३४५.३०	१७.५३	०.००	०.१२	२७५१.३२	१४,३००.८८				
४	लाइफ इ. कम्पनि (नेपाल) लि.	१०.००	६,१५५.८८	०.००	२००.५३	२५.५०	६,३८१.९१	१३२.०८	१३८.५४	९५९.०७	०.००	९५९.०७	९५९.०७	८.५४	०.००	०.३७	०.००	८.८२	७,६३०.४२			
५	सेट लाइफ	१६८.५३	२,१६३.३६	०.००	१०.००	०.००	२,१७३.३६	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१९.०८	१९.०८	२,३६०.८७			
६	एशियन लाइफ इ. क. लि.	०.००	१,४७०.०१	०.००	२९५.९३	६३.८५	२,३२९.७९	७६.४५	८२.३१	४९६.५६	०.००	४९६.५६	४९६.५६	४.१६	०.००	०.१२	०.००	३३.८३	३,०१८.९३			
७	सुर्वा लाइफ इ. क. लि.	०.००	८७६.७५	५.००	१७६.२५	६५.३५	१,१२३.३५	३३.५७	३८.३६	२२१.५१	०.००	२२१.५१	२२१.५१	३.३१	०.००	०.१२	०.००	११.४३	१,४२८.६१			
८	सुर्वा लाइफ इ. क. लि.	०.००	९२९.५२	०.००	१०१.०६	३८.५०	१,०६९.०८	३.८०	३०.५६	१९६.५४	०.००	१९६.५४	१९६.५४	०.५०	०.००	०.३८	०.००	८.८८	१,३१८.८६			
९	प्रथम लाइफ इ. क. लि.	०.००	१,२९८.८८	५.००	१६३.७०	१८.५०	१,४८६.०८	९३.१८	७.१९	२६९.९७	०.००	२६९.९७	२६९.९७	११.७७	०.००	०.००	२४.२९	४२.७४	१,६९९.१६			
१०	शहामर्ह लाइफ इ. क. लि.	०.००	३२६.६०	०.००	११९.१५	१६.६०	४६२.३५	६.२४	६.८७	१२३.३०	०.००	१२३.३०	१२३.३०	४.३२	०.००	०.१२	०.००	४.४४	६०३.१९			
११	युनिभल लाइफ इ. क. लि.	०.००	५४७.७५	०.००	२१८.४०	४१.७५	८०७.९०	४४.५०	०.००	३६७.१९	०.००	३६७.१९	३६७.१९	७.१२	०.००	०.००	२५.६७	३२.७९	१,२५३.३७			
१२	ज्योती लाइफ इ. क. लि.	०.००	४५५.०२	५.००	२०६.६९	२३.१०	६८९.८१	६.५२	७.५०	१९२.४८	०.००	१९२.४८	१९२.४८	०.००	०.००	०.१२	०.००	०.१२	८६६.४३			
१३	सन नेपाल लाइफ इ. क. लि.	१.००	३२१.८०	५.००	५९.७५	०.५०	३८१.०५	३६.३१	०.००	७८.७०	०.००	७८.७०	७८.७०	०.००	०.००	०.००	१०.६२	१४९.७७	५१८.०३			
१४	रिलायन्स लाइफ इ. क. लि.	०.००	३३५.००	०.००	१११.९५	५.००	४५२.९५	०.५८	०.००	१३२.४८	०.००	१३२.४८	१३२.४८	२.४६	०.००	०.००	०.१२	७.५८	५६२.४९			
१५	रिलायन्स नेपाल ला. इ. क. लि.	०.००	२९८.६६	०.००	२११.६३	२५.१८	५३५.४७	९.२२	६.३०	१३७.३७	०.००	१३७.३७	१३७.३७	०.००	०.००	१.२५	०.००	१.२५	७००.६१			
१६	सिडिभन लाइफ इ. क. लि.	०.००	४४२.००	०.००	८१.७७	०.५०	५२४.२७	६.७३	०.००	३०२.४२	०.००	३०२.४२	३०२.४२	२.५४	०.००	०.००	९.३१	१३.७५	८५७.१७			
१७	सोनीस लाइफ इ. क. लि.	०.००	३३७.५८	०.००	७६.९५	८.००	४२२.५३	२.८९	०.००	१०४.६९	०.००	१०४.६९	१०४.६९	०.०२	०.००	०.००	१.१४	१.१६	५३१.१७			
१८	प्रभु लाइफ इ. क. लि.	०.००	३०६.१५	०.००	५१.१५	२७.२०	३८४.५०	४२.७९	५.७७	५९.५६	०.००	५९.५६	५९.५६	१.६३	०.००	०.००	४.२१	४६.७७	५३२.५३			
१९	सहायस्मी लाइफ इ. क. लि.	०.००	३२४.७८	०.००	३२.३५	३.८५	३६०.९८	५.१५	०.००	४९.६७	०.००	४९.६७	४९.६७	०.५२	०.००	०.००	०.५२	०.५२	४१६.३३			
	जम्मा	२०४.५३	३,१६८.११	२५.००	५,३४४.२१	१९,४३८.००	३६,४४५.००	८०८.५२	१,६१५.२८	३,०९७.४६	३,१८७.०१	५,२८४.५७	५,२८४.५७	९८.८५	२८७.७९	४२.७४	२८७.७९	३,७६०.५४	४७,३१६.३५			
	प्रतिशतमा	०.४३	६६.९६	०.०५	१.०४	७७.०२	१.७१	१.७१	३.४१	६.५५	४.६२	११.१७	४.६२	०.२१	०.०८	०.०९	६.०८	७.९६	१००.००			

* विवरण लेखा विवरणमा पर्छ

अनुसूची ६
आ.व. २०७८/७९ मा समितिबाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरू

क्र. सं.	बीमकको नाम	स्वीकृत बीमालेख	मिति	आवृत्ति
१	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	जीवन श्री सावधिक अमृत आजीवन बीमालेख	२०७८/०६/२५	१
२	लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन नेपाल लि.	बाल सम्बृद्धि (अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमालेख)	२०७८/०९/११	१
३	एशियन लाइफ इ.कं.लि.	बाल उच्च शिक्षा अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमालेख	२०७८/०४/०७	२
		बाल भविष्य प्लस जीवन बीमालेख	२०७८/०९/२१	
४	सूर्या लाइफ इ.कं.लि.	सूर्या ग्रामिण कर्जा बीमालेख संशोधन	२०७८/०८/१९	२
		सूर्या सुरक्षा कवच बीमालेख	२०७८/१०/२७	
५	आइएमई लाइफ इ.कं.लि.	सामाहिक सावधिक जीवन बीमालेख	२०७८/०९/१८	२
		बाल किरण जीवन बीमालेख	२०७८/११/०३	
६	युनियन लाइफ इ.कं.लि.	जीवन आवरण बीमा योजना	२०७८/१०/२१	२
		जीवन उत्थान बीमालेख	२०७८/१२/०७	
७	रिलायबल नेपाल ला.इ.कं.लि.	रिलायबल बाल सुलभ जीवन बीमा योजना	२०७८/१२/०८	१
८	रिलायन्स लाइफ इ.लि.	रिलायन्स वार्षिक धनवर्षा जीवन बीमा योजना	२०७८/०५/१८	२
		मेरो सुनिश्चित जीवन बीमा योजना	२०७९/०१/२७	
९	सानिमा लाइफ इ.लि.	सानिमा बाल श्री जीवन बीमा योजना	२०७९/०३/२३	१
१०	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कं. लि.	नौलो केटाकेटी जीवन बीमा योजना	२०७८/०४/०४	४
		I-Ensure म्यादी बीमालेख	२०७८/१०/०९	
		नेपाल लाइफ अनमोल जीवन बीमालेख	२०७८/११/०३	
		नेपाल लाइफ जीवन उदय एकल जीवन बीमा योजना	२०७९/०२/१०	
११	महालक्ष्मी लाइफ इ. लि.	बाल बचत बीमा (सावधिक जीवन बीमालेख) योजना	२०७८/०४/१४	१
जम्मा				१९

अनुसूची ७

आ.व. २०७८/७९ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्क

क्र.सं	कम्पनीको नाम	सावधिक जीवन बीमा	अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	रूपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	आजीवन जीवन बीमा	सामान्य म्यादी जीवन बीमा	विशेष म्यादी जीवन बीमा	लघु जीवन बीमा	एकल बीमा शुल्क	वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमा	अन्य जीवन बीमा	जम्मा
१	* राष्ट्रिय बीमा संस्थान	८०.९२	१.३२	०.००	३.५४	०.०१	०.००	०.००	०.००	०.००	३३.५६	११९.३५
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६४४.६४	४४०.९५	२५६.५१	०.००	१३.३३	७५.३८	०.००	०.००	०.००	०.००	१,४४०.७७
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०३२.९३	६४९.१७	०.००	७८३.३८	३.६४	०.००	०.२२	६५.८	१३.८	०.००	३,५४८.९५
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	७९३.९७	२३०.९५	५८८.१४	१९३.२१	१.०३	०.००	१.२	१३.८२	०.००	०.००	१,८२२.३३
५	मेट लाईफ (एलिको)	१०९.४७	४१.३६	०.००	०.००	५२.९९	०.००	२६.१४	०.००	०.००	२९३.२३	५२३.१८
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३५.९९	१३५.३३	१०७.२५	०.००	०.००	०.००	७.८८	०.००	१३.३	२०१.१७	७००.९२
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२९६.७९	१४९.०६	२९.८९	०.००	१३.७५	०.००	०.००	०.००	१३.६५	०.००	५०३.१५
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४७.६२	१३९.१५	०.००	२१.३	०.००	०.००	०.०१	०.००	१३.३	०.००	३२१.३८
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२८५.०४	१४०.९५	३५.४६	०.००	०.१९	०.००	०.००	०.००	१३.३	०.००	४७४.९३
१०	आई.एम.ई लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६८.१५	१५०.१५	२२.०५	०.००	४.४१	०.००	०.००	०.००	१३.३	०.००	३५८.०६
११	यूनियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३०६.३५	४२१.६८	०.००	४६.४५	१.८८	०.००	०.००	०.००	१३.३	०.००	७८९.६६
१२	ज्योती लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१६.२४	८०.४१	४१.०६	०.००	२२.१८	०.००	०.००	०.००	२३.२४	०.००	३८३.१३
१३	सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११५.२४	९५.०५	१२.८५	७.४७	२.२६	०.००	०.००	०.००	३७.६१	०.००	२७०.४७
१४	रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५९.१९	३२.५	१.८५	०.००	२७.५७	०.००	०.००	१२.१३	१२.५८	०.००	१४५.८२
१५	रिलायन्स नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५७.९४	१२२.५५	१३.०९	०.००	९५.०४	०.००	०.००	०.००	१४.२९	१.५	४०४.४१
१६	सिटीजन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८.२६	१५३.०५	७६.६२	०.००	६.७८	०.००	५५.४३	१४.२४	१७.१	०.००	५३१.४८
१७	सानिमा लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११०.०६	९०.३३	१५.१	०.००	०.५३	०.००	०.००	९.८८	११.४४	३.१५	२४०.४९
१८	प्रभु लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८९.८४	११९.०९	८.६	०.००	१२.१	०.००	०.००	०.००	१३.३	०.००	२४२.९३
१९	महालाक्ष्मी लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८०.५	३४.९३	१६.०२	०.००	१.०९	०.००	०.००	३.६६	१३.३	१३.११	१६२.६२
	जम्मा	६,१३९.१२	३,२३७.९८	१,२२४.५१	१,०५५.३५	२५८.७६	७५.३८	९०.८८	११९.५३	२३६.८	५४५.७३	१२,९८४.०३

*आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखापरिक्षण नभएको
 ** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची ८
आ.व. २०७८/७९ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानी विवरण

(रु. करोडमा)

क्र. सं.	कम्पनीको नाम	कुल		खुद		दाबी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी संख्या
		दाबी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी	दाबी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी		
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	४००.०२	३६.९९	३९३.४१	३६.९९	२८,११५	२२,१९८
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६२७.७०	४३.२३	६०४.३३	४०.४९	३८,५५६	११,३१४
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,४५६.५७	१२९.०३	१,४११.११	१२९.०३	६८,७५०	२२,१७५
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	५५५.२५	३८.२०	४१८.९६	२२.८७	२६,२१५	५,८५८
५	मेट लाईफ (एलिको)	४०८.१८	६०.९८	३९७.३४	६०.३२	१०,५११	४३६
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६४.६८	५.८९	१५७.८७	३.८७	८,६१९	१६९
७	सूर्य लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२६.६१	०.५६	११५.५४	०.३२	९,७६९	२२
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८०.९२	०.२२	१७४.५७	०.२१	४,४३८	१२
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४८.१७	१.२७	१३९.१४	१.१०	४,२७९	५१
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०९.३३	२.४१	१०२.८९	०.२९	६६६	१४
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२९८.८४	४.४६	२८०.४३	१.४४	१,५६५	३६
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३६.५३	४.००	२६.०९	२.०७	१२,१५०	९०
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५१.५३	१.२९	४६.७५	१.०८	६,७९६	५
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९४.८८	२६.४५	७७.९७	२६.४५	१,५२८	८
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११९.१०	०.२६	८८.५६	०.२६	१०,०३८	
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२८.६१	२१.४१	११६.९०	२१.१६	२,८००	१२४
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४६.५२	०.६७	४२.९९	०.६७	३,२६०	
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४६.६५	१.९०	४४.७३	१.९०	७५३	२७
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०.२६	०.९९	२.७६	०.९९	२,१६०	२६७
जम्मा		५,०२०	३८०	४,६४२	३५१	२,४०,९६८	६२,८०६

*आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखापरिक्षण नभएको

** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची ९

जीवन बीमकहरूको प्रमुख सूचकाङ्कहरू - आ. व. २०७८/७९

क्र सं	कम्पनीको नाम	प्रति सेयर क्विताबी मूल्य	प्रति सेयर आय	प्रति सेयर लाभांश	प्रति सेयर बजार मूल्य	मूल्य आम्दानी अनुपात (PE Ratio)	व्यवस्थापन खर्च / कुल बीमा शुल्क	सोलभेन्सी माजिन	घोषित बोनस दर
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान *	३२८.६५	३९.६४	०.००	०.००	०.००	१७.६९	१.००	६५.००
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३६.८८	१८.३२	१७.१६	५७७.००	३१.४९	९.३२	९.७८	६३ - ८५
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११०.५९	-३.०५	०.००	७४७.००	-२४४.९२	६.९१	२.६२	५३ - ८२
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	१३७.००	-३.३०	०.००	१,४१५.००	०.००	५.३१	३.३५	३९ - ६४
५	मेट लाईफ (एलिको)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१०.६०	३.८८	४५/५५/६५-३PM, ६०/७०/८०-END & ६०/७०/८०-IPP
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३३.००	१२.७७	८.९५	५७४.००	४४.९३	११.८२	४.२६	४२ - ७५
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२४.५५	८.९४	०.००	३८७.००	४३.३०	१५.७७	२.६४	४० - ९०
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३५.६४	११.४०	०.००	४८५.००	४२.५४	११.००	२.७६	२० - ७६
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११९.४५	१०.५०	०.००	५६९.००	५४.१९	१२.५१	३.९५	३५ - ९०
१०	आई.एम.ई लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७४.२८	२१.८१	०.००	०.००	०.००	१६.८३	२.३३	२० - ७०
११	यूनियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०१.४१	-२.१३	०.००	०.००	०.००	१२.४२	१.६६	१९ - ७४
१२	ज्योती लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४३.०१	१६.२४	०.००	३५१.९०	२१.६७	१८.४९	३४१.२४	२० - ७५
१३	सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४८.६५	८.२३	०.००	०.००	०.००	१९.५०	२५२.००	२९ - ७५
१४	रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१११.९७	५.८२	०.००	३३५.००	५७.६०	३६.०७	२.५५	१९ - ७५
१५	रिलायवल नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१६२.००	२२.४५	०.००	०.००	०.००	१७.२८	०.००	२० - ७५
१६	सिटिजन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७२.१८	६.९३	०.००	०.००	०.००	१४.५२	३.४९	२५ - ७५
१७	सानिमा लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११२.१०	०.३२	०.००	०.००	०.००	२०.०५	१.७४	३५ - ७०
१८	प्रभु लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११५.००	४.५६	०.००	३५७.००	७८९.००	२१.००	२.०८	३३ - ७०
१९	महालक्ष्मी लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११९.०८	७.२२	०.००	०.००	०.००	२०.४९	४.४३	४० - ५२

*आ.व. २०७८/७९ को सम्पूर्ण विवरण लेखापरिक्षण नभएको
 ** राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची १०

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु. करोडमा)

क्र. सं.	बीमकको नाम	२०७५/७६					२०७६/७७					२०७७/७८					२०७८/७९				
		चुक्ता पूँजी	जोडा तथा कोष	नर्जीवन बीमा कोष	महा बिपत्ति जगेडा	चुक्ता पूँजी	जोडा तथा कोष	नर्जीवन बीमाकोष	महा बिपत्ति जगेडा	चुक्ता पूँजी	जोडा तथा कोष	नर्जीवन बीमाकोष	महा बिपत्ति जगेडा	चुक्ता पूँजी	जोडा तथा कोष	नर्जीवन बीमाकोष	महा बिपत्ति जगेडा	चुक्ता पूँजी	जोडा तथा कोष	नर्जीवन बीमाकोष	महा बिपत्ति जगेडा
१	नेपाल इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१०१.९१	३३.३	२९.७७	२.२३	१०९.५५	३६.०१	४२.२१	३.६३	१२४.२३	३६.५५	५७.१२	२.९३	१३७.९	३५.७७	७५.३२	४.४३	१३७.९	३५.७७	७५.३२	४.४३
२	दि ऑफिएटल इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	-३३.६८	५१.३४	१.१४	-	-०.३४	८४.६९	१.१४	०.००	१७.२४	१०१.१३	०.००	०.००	३१.७२	११५.६७	०.०४	०.००	३१.७२	११५.६७	०.०४
३	नेपाल इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	-४६.२५	१०१.०९	२.६५	-	-३९.२७	१०८.०९	२.६५	०.००	-३९.७९	१०८.०९	०.००	१०८.२	-५२.३८	१०८.०९	०.००	१०८.२	-५२.३८	१०८.०९	०.००
४	हिमालयन जनरल इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१०२.७२	२०.६३	४७.६३	४.२७	१०६.८३	२०.११	५६.१९	५.१२	११०.०३	२४.९२	६१.७	१.९	११७.३५	२३.३२	६७.७७	२.६	११७.३५	२३.३२	६७.७७	२.६
५	यूनाईटेड इन्स्योर्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	३०.२४	३.०१	२८.९७	०.६९	१०२.८२	७.३७	२९.६२	०.६९	१०२.८२	१३.१	३५.०४	०.००	१०२.८२	२०.४३	४२.७१	०.८४	१०२.८२	२०.४३	४२.७१	०.८४
६	प्रिमियर इन्स्योर्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१०७.४६	१६.५५	४९.५५	४.५४	१०७.४६	२०.३६	६६.५७	६.२८	१०७.४६	३८.८४	५८.५४	४.२८	१२२.७७	३८.३७	१०१.४९	६.०३	१२२.७७	३८.३७	१०१.४९	६.०३
७	एम्प्लोई जनरल इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१०४.२९	११.२५	२२.३४	०.६७	१०९.५९	२६.४६	३२.४८	१.६९	११८.३६	२५.७४	४१.२१	१.८९	१२५.४६	१८.७७	४१.६७	१.९३	१२५.४६	१८.७७	४१.६७	१.९३
८	नेको इन्स्योर्स लिमिटेड	११७.६३	३६.१२	६१.३	५.७५	१३१.७४	४२.	८४.७	८.०९	१५२.१६	४६.८१	१०९.९४	६.८७	१७४.९९	५०.४९	१३५.४५	७.४५	१७४.९९	५०.४९	१३५.४५	७.४५
९	सागरमाथा इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१००.१२	१९.६३	६३.१४	९.५२	१००.१२	३५.०८	८१.९४	११.४५	१११.१४	४७.९४	१०३.८९	९.९३	१३३.३६	४२.२८	१२०.११	११.८६	१३३.३६	४२.२८	१२०.११	११.८६
१०	प्रभु इन्स्योर्स लिमिटेड	१००.५१	१७.४४	५७.७२	७.६७	१०५.६३	२३.७८	७०.९७	८.९९	११६.१९	२६.५७	८२.६४	६.४	१२८.९७	२१.४५	९१.५४	७.३	१२८.९७	२१.४५	९१.५४	७.३
११	आइएलई जनरल इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१०२.०६	१५.८१	२५.११	०.७७	१०८.१८	१६.	३५.९	१.८४	११५.७६	२१.८	४७.०५	२.१९	१७०.१७	२३.३१	५४.५७	२.९५	१७०.१७	२३.३१	५४.५७	२.९५
१२	पूडिसिल इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	६४.१५	१८.९१	४६.७५	४.१५	१०२.१	२४.७१	५३.५८	४.८४	११०.८५	२६.४५	५९.६८	१.६५	११८.६१	२५.९६	६७.५३	२.४८	११८.६१	२५.९६	६७.५३	२.४८
१३	शिखा इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	१०५.७३	३६.७१	१०५.७३	९.१६	१२५.२	७.३९	१०५.७३	१३.२४	१७५.८५	६०.४८	१२१.०९	११.०८	२२८.६१	७८.४४	१३३.५८	१२.५७	२२८.६१	७८.४४	१३३.५८	१२.५७
१४	लुम्बिनी जनरल इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	९६.४१	२३.५१	५४.२४	४.९९	११४.१८	२१.९८	६४.७७	५.९८	११९.८९	२६.६९	७२.८५	३.०६	१३१.२८	२०.६५	७९.३५	३.७१	१३१.२८	२०.६५	७९.३५	३.७१
१५	एनएलबी इन्स्योर्स कम्पनी लिमिटेड	६४.०४	२१.६७	७९.५८	६.५५	१००.८५	३२.८५	९२.४२	७.८६	१०९.६४	४२.४२	१०२.५	५.१२	१३२.६६	२८.८४	११४.९६	६.२५	१३२.६६	२८.८४	११४.९६	६.२५
१६	सिद्धार्थ इन्स्योर्स लिमिटेड	१००.००	१७.१४	६७.७४	८.०४	१००.००	२८.१७	८३.८	९.६९	११२.	३४.९९	१००.७८	७.६८	१३८.८	३३.५६	११८.४३	९.५१	१३८.८	३३.५६	११८.४३	९.५१
१७	*दिल्ली बीमा कम्पनी लिमिटेड	२६.६६	२४.६१	१७.४.३	०.००	२६.६६	२९.६.८३	२२.५.	०.००	२६.६६	३१.५.८५	२४.३.०२	०.००	२६.६६	३३.८.५३	२६.६.६९	०.००	२६.६६	३३.८.५३	२६.६.६९	०.००
१८	सानिमा जनरल इन्स्योर्स लिमिटेड	७०.००	२.४७	२.९६	०.३	७०.००	४.९८	५.६६	०.५७	७०.००	८.५७	९.२८	०.६४	१००.००	१५.२८	१६.५८	१.३९	१००.००	१५.२८	१६.५८	१.३९
१९	अजोड इन्स्योर्स लिमिटेड	७०.००	१.९४	३.०६	०.२२	१००.००	४.८	६.२४	०.५३	१००.००	९.७२	११.२२	०.८४	१००.००	१५.६७	१७.१६	१.५	१००.००	१५.६७	१७.१६	१.५
२०	जनरल इन्स्योर्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	७०.००	२.३८	२.५७	०.२६	७०.००	४.९९	५.६६	०.५५	१००.००	८.१७	८.९१	०.६१	१००.००	१०.६१	१२.०९	०.८८	१००.००	१०.६१	१२.०९	०.८८
	सबै बीमकको जम्मा	१५३३.९४	४६४.६९	१०७४.९	७३.५८	१७९०.९२	६८१.२४	१३३६.२२	९४.८५	२०१३.०५	७९१.५५	१५६१.१८	६७.०८	२३८८.६१	८२१.२८	१७८१.७७	८३.७२	२३८८.६१	८२१.२८	१७८१.७७	८३.७२

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची ११

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको खुद नाफाको विवरण

(रु.करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११.५१	११.८८	२१.०५	२६.२३	३०.६४	३६.४१
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८.६६	१७.	-३१.५७	६६.६८	३२.९	२९.०८
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२५.६७	-९.२२	२०.८३	१४.११	-३.१७	-१२.५६
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२.१८	१४.१९	२०.२३	१७.३५	११.०५	१३.१५
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२५.६७	१३.४	२.२२	१.७५	१०.५३	१६.११
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१५.५९	९.१३	२६.५८	३४.५२	३४.७९	३५.०४
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४.७२	५.४९	४.०१	२०.२६	१७.४७	०.९२
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०.८५	३०.२५	३५.४७	४६.८१	५०.४६	५४.४८
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२७.६२	३४.७८	२८.६८	३८.०८	४४.०७	३७.४८
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१६.४८	२४.२३	२५.११	२६.५	२३.३३	१८.६१
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८.३३	१७.०५	१४.४६	२१.५८	२२.३१	१५.०३
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७.१४	१५.८८	१४.०६	१३.८६	११.९७	१६.३३
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३६.००	३९.९३	४०.१४	४०.७६	३१.१४	२७.५१
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७.९३	२३.३८	२०.४१	२०.४२	१६.१८	१२.९८
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३.१०	२४.७८	२०.२४	२६.२६	२०.५७	२३.८६
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२२.४४	२९.५३	२४.४७	३३.०९	३५.०२	३६.९९
१७	*राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	२३.७०१	५५.१	७८.१३	६३.८६	३६.०३	४७.३५
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-०.१४	२.२९	३.६३	५.४९	७.२९	१४.७८
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-०.१	१.९९	४.१२	६.३६	१०.२	१२.५६
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	०.००	२.०२	३.२	५.८९	६.४९	५.९
	जम्मा	३२७.३३	३६३.०६	३७५.४९	५२९.८७	४४९.२५	४४२.०२
	बद्धि	-	१०.९१	३.४२	४१.११	-१५.२१	-१.६१

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची १२
आ. व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमालेखको संख्या

क्र. सं	कम्पनीको नाम	सम्पत्ति बीमा	मोटर बीमा	सामुद्रिक बीमा	इन्जिनियरिङ्ग तथा ठे. बीमा	हवाई बीमा	विविध	कृषि	लघु	जम्मा
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४३११८	१०४९४९	३९१८	१४३५	१	७२६२	३६४९	२	१६४३३४
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३५७८	२१८५६	२९६०	४९६		१४४२	३४८४	१५२	३३९६८
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४५१	८१८६	३५२९	४२७	०	७९८५	१३०३	६	२३८८७
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०२७१	६०१९०	२१५८	६९८	२	७४४१	१३८३१	१२	९४६०३
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१५४८९	११९५३०	७००२	१८३४	४	२८९७	५१००	८००	१५२६५६
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	३३७००	७७६२२	२७२९४	२८८९	७	८०५९	४०१२	३१५२	१५६७३५
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५९५४	८११०५	९०७०	२३३४	२	७३४९	२६१३	-	११८४२७
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६८७११	१८८४९४	९४२१	४३५८	-	१४६२१	७३६९	५८४६	२९८८२०
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४६४८१	१६७०४४	१५६९३	२६१०	८	९२५३	५८८९	३	२४६९८१
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१५२८२	८९८०९	२७४६	११५०	३५	९१९६	१२७२	९६५	१२०४५५
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३२५१	७४०७६	७४९१	३०११	२८	८१४३	१०१७०	२	१२६१७२
१२	पूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६८२६	८५१४६	३५६५	५७२		३६०३	२०९८७	१९४७	१३२६४६
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३८७०४	१३२१६१	९७०९	१५३२	९	१३९३९	३२८११	६३७७	२३५२४२
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२२३३२	८७२६५	७१३३	१८२९	४	९३२१	१४२३७	१९९	१४२३२०
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३१५१०	१३५६१५	५५००	२५३२	१०	७९९१	२७६०१	१७४७	२१२५०६
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लि.	४८८९१	१७४५५९	१७०७१	२१५०	३	१२५१९	५१६७	८७	२६०४४७
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लि.*									०
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११९४३	५९६९०	६५७९	९१८		३७०४	१८७२	१७३२	८६४३८
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१९३६८	६५८२९	१३४३३	२७०६	३	१४१५८	१२५९४	-	१२८०९१
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	१२२३५	४९९७३	२९४५	१००९	४	२८९६	२४४३	१४२२	७२९२७
	जम्मा	४८००९५	१७८३०९९	१५७२१७	३४४९०	१२०	१५१७७९	१७६४०४	२४४५१	२८०७६५५
	प्रतिशतमा	१७.१०	६३.५१	५.६०	१.२३	०.००	५.४१	६.२८	०.८७	१००.००

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची १३ (क)
निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी

(रु.करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९८.९४	१५८.०७	२०३.५८	२४२.५२	२५५.८२	३४७.०९
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५८.८६	१७७.८२	१९२.३६	२३७.७७	२६२.६२	२७१.८२
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७१.०३	१७७.६	१७०.१८	१९९.१७	२०९.९७	२०७.११
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०८.७२	१९४.९९	२१७.६१	२२५.४१	१८७.२९	२१४.०२
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	७५.६९	६७.२	६९.८४	१५९.८२	१८३.०७	२२१.७५
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१३५.५६	२१८.७२	२६५.४२	२७४.५२	२९४.९२	४५५.४८
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४७.३	५८.१२	१२६.३८	१७६.७७	१७५.८	१८२.९०
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१६४.४७	२५३.३१	२८९.८९	३१४.५३	३७२.०६	४४८.३२
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३०.६५	१७९.३७	२४८.४५	२९१.७१	३१९.२६	३७२.८५
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९१.३९	९१.७४	१२६.९	१२१.३७	१२८.६	१३९.१३
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४८.९२	९४.४७	१५१.३३	१६८.०१	१४६.३३	२०२.५९
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३०.५१	१४४.१२	१५५.५	१९४.८१	२१७.	२४०.८१
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०३.३५	२५३.३४	२९५.४४	३१०.७२	३१४.८३	४००.११
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२८.१६	१९५.२१	२२४.९४	२३३.३४	२२६.७८	२३२.१३
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७५.७६	१९६.२९	२१३.४८	२३१.०९	२५६.५८	२३९.५२
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४७.३९	१८९.४३	२३९.४२	२८०.३४	३०३.५३	३५८.७१
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड*	३३३.४७	४३४.६४	५१५.४१	५७५.२२	६०७.५७	६३६.४८
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	६९.२५	७५.६	८७.३२	१३४.७४	१५५.०५
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	७१.२३	८९.९२	११२.५२	१४५.३९	१७१.८५
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	०.००	६६.२५	८४.६३	८९.३१	१२४.३७	१३६.४९
	जम्मा	२३५०.१८	३२९१.१७	३९५६.२८	४५२६.२७	४८६६.५३	५६३४.२१
	बृद्धि	-	४०.०४	२०.२१	१४.४१	७.५२	१५.७७

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरीक्षण नभएको

**अनुसूची १३(ख)
निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट आ.व. २०७८/७९ मा भएको क्षेत्रगत लगानी (रु.करोडमा)**

क्र. सं.	कम्पनीको नाम	नेपाल सरकारको वचतपत्र	मुद्दती				सूचीकृत पिब्लिक कम्पनीको साधारण शेयर	सूचीकृत पिब्लिक कम्पनीको सुरक्षित डिविन्चर	अन्य लगानी				जम्मा
			क वर्गको बैंकको मुद्दती निक्षेप	ख वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप	ग वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेप	जम्मा मुद्दती निक्षेप			अन्य	अन्य व्याज प्रप्त हुने लगानी	जम्मा अन्य लगानी		
												म्यूचल फण्ड तथा नागरिक लगानी कोष	
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	२४४.५७	३०.६५	५.४५	२८४	१४.७८	१५.९९	१६.१८	१३.०२	३२.६६	३४७.०९	
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७.००	२१५.७१	५.४०	०.५०	२२५	११.३९	२५.४६	०.००	३.२६	३.२६	२७१.८२	
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३.७८	१६९.६४	०.००	०.००	१७०	०.००	०.००	९.८१	१३.८९	२३.६९	२०७.११	
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१३३.९०	१३.८५	१.८५	१५०	१५.४३	२.६९	१९.४०	२६.८९	४६.३०	२१४.०२	
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	०.००	१६३.९३	१८.८५	३.०५	१८६	७.४७	६.१८	१६.३०	५.९७	२२.२७	२२१.७५	
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	०.५०	२२४.८१	४५.६२	१०.९५	२८१	३१.७७	६.४२	२.६८	१३२.७३	१३५.४१	४५५.४८	
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१०७.४३	२८.४५	३.९५	१४०	२४.३७	१२.०७	-	६.६४	६.६४	१८२.९०	
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	३१२.०५	६५.१५	६.६५	३८४	३१.०९	३३.०७	०.३१	०.००	०.३१	४४८.३२	
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	२४२.३७	३९.४०	७.१०	२८९	३०.०६	१९.९६	२२.८७	११.१०	३३.९७	३७२.८५	
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.५०	५५.५१	१२.०५	१.३३	६९	१४.९६	६.००	१.२०	१७.६४	१८.७८	१३९.१३	
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.९३	१२७.९०	२२.६०	२.३५	१५३	१०.४८	१७.११	२०.२२	०.००	२०.२२	२०२.५९	
१२	प्रुडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१७३.८०	२४.९१	५.४०	२०४	९.५४	८.४५	१७.१८	१.५४	१८.७१	२४०.८१	
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	२३१.९७	३५.४०	४.६०	२७२	४१.५७	६६.३३	२०.२३	०.००	२०.२३	४००.११	
१४	लून्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.६५	१७१.४८	२२.४७	५.३५	१९९	३.६०	२.०५	१६.४९	१०.०४	२६.५४	२३२.१३	
१५	एनएलवी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१५७.२२	१९.६५	३.६०	१८०	११.६९	३०.१२	११.२६	५.९८	१७.२४	२३९.५२	
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	२४३.१८	४१.६५	१०.६०	२९५	११.३८	२९.४२	१८.२२	४.२७	२२.४९	३५८.७१	
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड*	०.००	०.००	०.००	०.००	०	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	
१८	सामिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	१३८.९८	९.७५	१.१५	१५०	०.५९	१.७४	०.०७	२.७८	२.८५	१५५.०५	
१९	अबोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	१३०.७६	१२.६०	१.७५	१४५	७.७५	१४.०२	०.९६	३.८९	४.९७	१७१.८५	
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	०.००	११३.६५	१०.५०	२.०५	१२६	३.६६	५.२४	०.००	१.४०	१.४०	१३६.४९	
	जम्मा	२४.३५	३,३५८.८५	४६२.०५	८०.६८	३,९०१.५८	२८१.५६	३०२.३१	५.६१	२०८.९८	४८७.९३	४,९९७.७३	
	प्रतिशतमा	०.४९	६७.२१	९.२५	१.६१	७८.०७	५.६३	६.०५	०.११	४.१८	९.७६	१००.००	

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरीक्षण नभएको, यसमा समावेश नगरिएको

अनुसूची १४
आ.व. २०७८/७९ मा समितिबाट स्वीकृत भएका निर्जीवन बीमालेखहरू

क्र. सं	बीमकको नाम	स्वीकृत बीमालेख	मिति	आवृत्ति
१	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Product Liability Insurance	२०७८/०६/१०	५
		Combined All Risk Insurance Policy	२०७९/०३/०२	
		Public Liability Insurance Policy	२०७९/०३/०३	
		Property Damage & Business Interruption Insurance	२०७९/०३/३०	
		Public and Product Liability Insurance	२०७९/०३/३०	
२	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Covid -19 Global Assistance Insurance Policy	२०७८/१०/०५	१
३	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बैदेशिक रोजगार कोरोना बीमालेख	२०७८/०९/२७	१
४	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	आईजिआई हेल्थ प्लस बीमालेख	२०७८/०६/१३	१
५	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	International COVID-19 Assistance Cover Insurance	२०७८/०६/१९	२
		Parametric Earthquake Insurance	२०७८/१०/०२	
६	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Covid -19 Global Assistance Insurance Policy	२०७८/१०/०५	१
७	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	Clinical Trials Liability Insurance	२०७८/०६/१५	२
		Covid -19 Insurance Policy	२०७८/१२/०८	
८	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	Clinical Trial Liability Insurance Policy	२०७८/१०/१२	१
जम्मा				१४

अनुसूची १५
आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्क

(रु.करोडमा)

क्र. सं.	कम्पनीको नाम	सम्पत्ती	मोटर	सामुन्द्रिक	इन्जिनियरिङ्ग	हवाई	विविध	कृषि	लघु	जम्मा
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४२.६७	५७.६१	५.७५	१८.४२	०.३२	२४.१९	९.०२	०.००	१५८.००
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५१.६९	२२.	२९.६४	२४.६३	०.००	९.६१	६.४२	०.०४	१४४.०४
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३२.२२	१५.४२	१२.५८	१८.८४	०.००	१०.२६	१.२९	०.००	९०.६१
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३.६४	३९.	२.४६	१७.७२	४७.३३	६४.२२	१३.१७	०.००	२०७.५३
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२३.०८	८९.९९	१२.१	१६.९८	०.०२	८.२५	५.८५	०.१९	१५६.४६
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	४१.९५	७८.२५	९.४६	३९.८२	२०.९२	१७.८४	२.६	०.८८	२११.७२
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१.०५	४५.१५	६.४६	२२.५६	०.३४	२०.६९	३.८८	०.००	१२०.१३
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७५.८५	१०८.४	८.४९	४९.१९	-	२२.१	२०.०६	१.३	२८५.३८
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६७.१८	१५८.७९	१९.९२	२३.३८	१४.५४	१५.६४	११.२४	०.००	३१०.६९
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१७.५४	५६.०२	२.८४	८.९९	२८.०९	२५.८४	३.३५	०.२३	१४२.९०
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३०.८१	६१.९२	९.२७	२४.२५	१७.९५	१८.०२	१४.९३	०.००	१७७.१६
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२९.९८	५५.९३	५.४८	५.५२	-	११.४३	२४.७३	०.४५	१३३.५३
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११०.६२	१५३.३४	३६.१७	९०.२७	१३.६९	४५.८८	३७.१६	०.४५	४८७.५८
१४	लूभ्वनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२७.८४	७६.४४	४.३३	२२.०६	४.३७	१२.८६	१०.४६	०.०५	१५८.४२
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४०.०९	१०४.४	६.३४	३६.८३	२.४५	१८.६७	२६.८९	०.४१	२३६.०८
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७९.०४	११८.३	१८.८१	१६.६१	०.४७	१९.२६	९.२३	०.०१	२६१.७४
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड									०.००
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२५.१९	४०.८६	६.३३	१८.५८	०.००	९.८८	३.७१	०.४१	१०४.९७
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३१.९६	६१.४७	७.५९	३७.७८	१.५४	१३.५४	१३.१६	०.००	१६७.०४
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	१८.५८	३८.४६	६.२३	२१.६३	०.०१	७.५९	३.१५	०.३६	९६.०२
	जम्मा	७९१.०१	१३८१.७५	२१०.२९	५१४.०५	१५२.०४	३७५.७८	२२०.३१	४.७८	३६५०.०१
	प्रतिशतमा	२१.६७	३७.८६	५.७६	१४.०८	४.१७	१०.३	६.०४	०.१३	१००.००

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरिक्षण नभएको, यसमा समावेश नगरिएको

अनुसूची १६
आ.व. २०७८/७९ मा निर्जीवन बीमकहरूको दाबी विवरण

(रु.करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	कुल		खुद		दाबी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी संख्या
		दाबी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी	दाबी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी		
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५१.०७	९५.५३	२८.१५	२७.४०	४,७८५	४,२६१
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८४.८६	७४.२०	५७.६२	३८.८२	३,२४४	४९०
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८१.०९	९४.४६	५९.७८	६३.२९	२,०१४	१,७४४
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७६.४८	७६.४८	१७.०५	१७.०५	६,०२३	५,६०६
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	६९.११	८८.८३	४.३५	२९.०४	४,५१६	७,३०३
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१०४.४२	२९०.२६	४४.८२	३२.४३	६,४०५	२,१२०
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०२.३७	११३.१६	४१.३२	२५.२३	६,३५८	५,५१६
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१३७.६४	१९३.७५	८७.२६	४७.३७	९,५७२	९,८५३
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८५.६१	१६२.२८	९८.२९	४६.६१	१०,५५५	४,७०६
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६२.४१	७७.७१	२१.२६	८.२८	२०,२५६	२,७६८
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९५.८६	१२५.९२	३९.५२	९.६३	५,५१८	२,५५०
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७१.५४	४६.३७	२९.२१	११.७४	७,३१६	२,३०२
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३८.१६	२२३.२१	१०४.०७	२१.७१	१६,३१२	१,९४६
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११४.७८	७५.७१	५२.८५	१४.१२	७,८७४	१,८४९
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१९३.७६	१३०.५८	५८.१३	२३.३२	११,३४८	२,७४९
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१३९.९६	१३५.१२	६९.१५	२९.७२	१०,१४१	४,६६३
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड*	१४०.९१	६२२.४४	४.०२	६२२.४४	१,७०३	२२३
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२६.४१	७९.०३	१०.१६	१०.४४	२,१६६	१,२८०
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७७.९१	१०१.७०	२६.६८	६.१३	५,३६६	५,५९८
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	२९.९७	७९.०३	१४.४२	१०.४४	२,७८१	३,३८६
	जम्मा	२,०८४.३२	२,८८५.७६	८६८.१२	१,०९५.१९	१४४,२५३	७०,९१३

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची १७
निर्जीवन बीमकहरुको प्रमुख सुचकाङ्कहरु - आ. व. २०७८/७९

क्र सं	कम्पनीको नाम	प्रति सेयर किताबी मूल्य	प्रति सेयर आय	प्रति सेयर लाभांश	प्रति सेयर बजार मूल्य	मूल्य आम्दानी अनुपात	व्यवस्थापन खर्च / कुल बीमा शुल्क	सोल्भेन्सी मार्जिन
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८३.७७	२६.४०	८.४२	४४५.९०	१६.८९	२१.२५	३.९६
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१०.६७	२.८८
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१०.७५	२.८८
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८०.१०	११.२०	-२.८९	५२०.००	४६.४६	१०.०९	४.१४
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१६२.२३	१५.६७	५.२६	३५०.००	२२.३४	१८.१८	३.८८
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२१८.८३	२८.५४	१५.००	५७६.००	२०.१८	१३.२५	७.०४
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४९.६६	०.७३	०.००	५००.००	६८०.३६	१८.११	३.१६
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२१०.८०	३१.१३	१५.७९	६९४.००	२२.२९	१७.१८	५.४९
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३०.६६	२८.१०	१३.०५	८७०.००	३०.९६	१३.१२	४.९७
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१९३.००	१४.००	७.०५	४२८.००	३०.००	१५.००	१.७३
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४७.४७	८.८३	६.३२	३७०.००	४१.८८	१६.९५	४.३४
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८१.००	१४.००	३.५०	३४८.००	२५.००	१८.००	४.१६
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४०.१५	१४.५८	१६.८४	८०७.००	५५.३६	१३.७५	३.४१
१४	लूम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७९.००	१०.००	७.३५	३८२.००	३६.००	१७.००	२.३६
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१३.००	१७.९९	१०.५३	४७८.००	२६.५७	१४.४९	३.७३
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२२५.३८	२८.७२	९.४७	५४३.७०	१८.९३	१५.६५	३.६२
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड*	१,५१४.४७	२८९.७३	०.००	१६,०९९.००	५५.५३	०.८२	३.४७
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१३३.००	१५.००	०.००	३६५.००	२५.००	१६.३९	२४७.५९
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१३४.३४	१२.५६	०.००	४४८.००	३५.६६	१८.३४	२४१.००
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	१२३.५९	५.९०	०.००	३७०.००	६२.७५	२३.२०	१.६५

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची १८
जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमाशुल्क

(रु.करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान*	-	-	१.२६	०.००	
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२६.८	१९.००	१७.१	२१.०९	२९.२०
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८.३३	२९.१४	३७.६८	४१.७१४	३८.००
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	५.१५	६.४७	८.५३३	९.४६२	८.८३
५	मेट लाईफ (एलिको)	८.४	१४.८	१७.५७८	२१.५६४	२४.९५
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२.३९	४.४४	६.८३६	१०.२८९	१७.५७
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८.०३	५.९६	७.०७	८.७२	१४.४५
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८.४५	३.१५	२.६३३	५.२८८	६.६५
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३.३२	८.९७	६.६७२	६.६०२	८.४३
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३.८	२.१	४.४०३	८.६६	१५.७३
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९.९९	११.२५	१४.८५२	२३.९५८	३१.१९
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.७५	३.१४	७.७९८	१२.११८	१६.३४
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.५३	३.५६	३.४१७	६.६७७	१३.५४
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.१८	२.५	४.८६	९.०३४	१९.०५
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९.६५	१२.५९	८.८६८	१८.४०९	२१.५१
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४.१५	३.९५	६.०८५	१०.७७८	३०.०७
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.३७	१.५८	१.१८७	२.५५२	६.३६
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.२४	१.७९	४.००२	७.२४३	११.६५
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		०.१५	१.०८२	२.६६८	६.२३
जम्मा		१२०.५९	१३४.५७	१६१.९१	२२६.८३	३१९.७३
वृद्धिदर (%)			११.५९	२०.३२	४०.०९	४०.९६

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची १९
निर्जीवन बीमकहरुको पुनर्बीमाशुल्क

(रु.करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४३.०८	६३.७७	५१.१२	७३.२५	९१.१
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७.०६	२५.०८	३३.६३	३७.४९	५३.४७
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२५.९५	४१.५६	३६.८१	३९.५७	४४.५५
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८६.२२	११७.९८	११३.६१	१०५.७६	१६७.३९
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२०.४१	२५.७३	३९.६३	६३.६४	८०.५
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	७४.५२	८५.२५	१०६.११	११५.६५	१४०.४
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५१	४२.३	५१.५३	६१.०८	७५.२
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	६७.५८	७७.१४	८०.३३	७६.४६	११२.४५
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९७.३१	११८.७४	१२६.७२	१४९.३६	१७८.१३
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४३.९	५०.५	१०९.४	८४.९४	९५.०२
११	आइ एम ई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५८.२	७९.११	९०.८९	९६.९३	११६.१
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८९.६५	७९.८३	६५.८२	७०.६२	९०.३७
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७४.४८	२१४.८७	२३२.४८	२७४.७४	३६०.४८
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५०.८३	७०.१६	६९.३८	७९.८१	१०२.५३
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८१.३३	९६.४३	११५.४३	१४३.२३	१६९.०४
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९०.३	१०१.९६	११६.७	१४३.३१	१५६.०७
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड**	७१.०४	-	५१.१२	१७.६९	०.००
१८	सानिमा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.०१	१२.१५	२२.५२	४८.९४	७७.२
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.२३	२५.९८	५८.१४	९४.२४	११९.३५
२०	जनरल इन्सुरेन्स कं.लिमिटेड	०.२	१९.४८	३४.	४५.५१	७०.९
जम्मा		१,१४२.७९	१,३४८.०२	१,६०५.३९	१,८२२.२१	२,३००.२३
वृद्धि(%)			१७.९६	१९.०९	१३.५१	२६.२३

**राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची २०
कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखको तथ्याङ्क
आ.व. २०७४/७५ देखि २०७८/७९

आ.व.	बीमाको प्रकार				
	कृषि	पशु	माछा	पन्छी	जम्मा
२०७४/७५					
बीमाङ्क	६१४०२८१५१.५	९०७९२४१८७३.१	१४३९६८०५८७.५६	२०८९६३८४१२.१४	१३२२२५८९०२४.३
बीमा शुल्क	२९८९०५९७.९६	४५२५९४६४९.७	२२७२०११४.५	६९१७२९२०.३	५७४३७८२८२.४६
अनुदान रकम	२२४१७९४८.४७	३३९४४५९८७.२८	१७०४००८५.८८	५१८७९६९०.२३	४३०७८३७११.८५
दाबी रकम	२३८९९९०६.६३	२६६०९५८०२.६६	१२४६४०३९.७६	१३८२४५१८.३१	३९६२८४२६७.३६
बीमालेख संख्या	१९३५.००	६२६२७.००	२९६.००	१०५०.००	६५९०८.००
२०७५/७६					
बीमाङ्क	११३३७३७९५२.०५	१४००६३५४४२६.३३	१८६९५२३३५५.९९	५०८५२६०३८०.३	२२०९४८७६११४.६७
बीमा शुल्क	६४९१२४२०.८२	६९९५१४०१२.८३	३६१३०४५१.८२	२०४२०६४६३.५२	१००४७६३३४८.९९
अनुदान रकम	४८६८४३१५.६२	५२४६३२७६०.५२	२७०९७८३८.८७	१५३१५४८४७.६४	७५३३६९७६२.६४
दाबी रकम	८०५९७९२६.९२	४३३६३५३७६.८५	६२०३५७१.३	४७३३०५६०.१	५६७७६७४३५.१७
बीमालेख संख्या	३४९७.००	१०९९४८.००	७८१.००	२६३२.००	११६८५८.००
२०७६/७७					
बीमाङ्क	१६०७०३४००६.९२	१६८६४६२४८२२.२५	२५१६१९९३६०.६७	५३९२३६१४०८.९२	२६३८०२९५९८.७६
बीमा शुल्क	८२९२३५३२.७३	८४५७७७७०९.१७	४८०९८९८२.५७	२०४८९९५६३.४७	११८१६९९७८७.९४
अनुदान रकम	६२१९२६४९.५५	६३४३३३२८१.८८	३६०७४२३६.९३	१५३६७४६७२.६	८८६२७४८४०.९५
दाबी रकम	५९९९६७७५.३१	४६९११२४८०.५५	७७४१०७८.१८	८५१८६२०७.१८	६२२०३६५४१.२२
बीमालेख संख्या	३८११.००	१२१८५५.००	८८७.००	२४४८.००	१२९००१.००
२०७७/७८					
बीमाङ्क	२८९७०७६८८६.४४	२८७५७२२६९१०.२७	४८५८३८९२७६.४१	६५७३६०७२७१.३३	४३०८६३००३४४.५
बीमा शुल्क	१५३११२९०६.१६	१४२८०११२६१.२९	९१३०९११०.८९	२५८७५८३१९.१९	१९३११९१५९७.५
अनुदान रकम	११४८३४६७९.६२	१०७१००८४४५.९७	६८४८१८३३.१७	१९४०६८७३९.३९	१४४८३९३६९८.१०
दाबी रकम	१०४०४७१७४.६३	५२४२४१०१०.५८	५३६५९७४.५	१५६५५६८५.९३	६४९३०९८४५.१०
बीमालेख संख्या	५१८२.००	१८३३४८.००	१४९१.००	३२२७.००	१९३२४८.००
२०७८/७९					
	कृषि	पशु तथा पंक्षी			जम्मा
बीमाङ्क	३७५७२७२३४७.७८	३८८२०१९०७४४.४४			४२५७७४६३०९२.२१
बीमा शुल्क	२१३४०१२१९.१९	१८४८९११६०१.९७			२०६२३१२८२१.१६
अनुदान रकम	१६१२०३३९४.५३	१३९९०४६७२१.०७			१५६०२५०११५.६
दाबी रकम	२१०१४८६६२.४१	३०३७९६१६०१.०४			३२४८११०२६३.४५
बीमालेख संख्या	७४८८.००	१८०४२७.००			१८७९१५.००
दाबी भुक्तानी संख्या					४३४९४.००

अनुसूची २१
कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखहरू - आ.व. २०७८/७९

क्र. सं	पशुपन्छी बीमालेखहरू	
१	पशुधन बीमालेख	
२	बाख्रा बीमालेख	
३	पन्छी बीमालेख	
४	अष्ट्रिच बीमालेख	
५	माछा बीमालेख	
६	घाँसेबाली बीमालेख	
७	कालिज बीमालेख (अनुदान नभएको)	
क्र. सं	कृषि बीमालेखहरू	
१	तरकारी बीमालेख (लागतमा आधारित)	१२ खाद्यान्न बाली बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
२	तरकारी बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)	१३ अन्नबीउ बाली बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
३	च्याउ बीमालेख (लागतमा आधारित)	१४ अदुवा खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
४	आलु खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)	१५ बेसार खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
५	फलफूल खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)	१६ अलैंची खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)
६	केरा खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)	१७ मौरीपालन बीमालेख (लागतमा आधारित)
७	सुन्तला खेती बीमालेख	१८ चिया खेती बीमालेख
८	जुनार खेती बीमालेख	१९ कफी खेती बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
९	कागती खेती बीमालेख	२० मौसम सूचाङ्क बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
१०	उखु खेती बीमालेख	२१ ड्रागन फल खेती बीमालेख
११	किवी खेती बीमालेख	

नेपाल बीमा प्राधिकरण (साविक बीमा समिति)
कुपण्डोल, ललितपुर
वासलात
३२ अषाढ २०७९ (१६ जुलाई, २०२२) को

विवरण	अनुसूची नं.	यस वर्षको रकम रु.	गत वर्षको रकम रु.
पूँजी कोष एवं दायित्व			
संचित र जगेडा			
क) संचित कोष	१	६,८२,२५,४६,३४१	५,२४,८६,१९,१४६
ख) विशेष कोष	२	-	-
जम्मा:		६,८२,२५,४६,३४१	५,२४,८६,१९,१४६
मध्यम तथा दिर्घकालीन ऋण	३		
क) सुरक्षित ऋण		-	-
ख) असुरक्षित ऋण		-	-
जम्मा:		-	-
कूल जम्मा		६,८२,२५,४६,३४१	५,२४,८६,१९,१४६
सम्पत्ति			
स्थिर सम्पत्ति			
क) परल मोल	४	६४,७२,४०,९२०	६२,५४,१९,३५४
ख) न्यून: हास		(७,१६,५९,७६७)	(६,७५,४६,४४२)
खुद मुल्य		५७,५५,८१,१५३	५५,७८,७२,९१२
निर्माणाधीन एवं कार्य प्रगति खर्च		१,१३,६२,५७२	१,०५,६५,५६६
लगानी	५	३,८२,०१,६३,९१२	२,६८,८४,६७,२९२
चालू सम्पत्ति, पेशकी र सापटी			
जिन्सी मौज्दात	६	७,०६,८१९	२,९८,६४३
व्यापारिक तथा अन्य प्राप्य रकम	७	१,९५,५०,२५,६७४	१,६४,७९,५२,५७१
नगद र अन्य मौज्दात	८	२,२२,३७,८४८	८,३२,९६,८४१
अग्रिम भुक्तानी रकम, पेशकी, सापटी र धरौटी	९	१,६७,३६,००,५४५	९३,५६,२४,३४२
कूल चालू सम्पत्ति		३,६५,१५,७०,८८६	२,६६,७१,७२,३९७
न्यून: चालू दायित्व र व्यवस्था			
व्यापारिक तथा अन्य भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम	१०	१,९०,८१,९७१	३३,७१,६५९
व्यवस्थाहरु	११	१,२१,७०,५०,२११	६७,२०,८७,३६२
कूल चालू दायित्व		१,२३,६१,३२,१८२	६७,५४,५९,०२१
खूद चालु सम्पत्ति		२,४१,५४,३६,७०४	१,९९,१७,१३,३७६
अपलेखन गर्न बाँकी	१२		
कूल जम्मा		६,८२,२५,४६,३४१	५,२४,८६,१९,१४६

नेपाल बीमा प्राधिकरण (साविक बीमा समिति)
कुपण्डोल, ललितपुर
आय व्यय विवरण
१ श्रावण २०७८ देखि ३२ अषाढ २०७९ (१६ जुलाई २०२१ देखि १६ जुलाई २०२२) सम्मको

विवरण	अनुसूची नं.	यस वर्षको रकम रु.	गत वर्षको रकम रु.
बीमा बजारबाट प्राप्त हुने आम्दानीहरु:			
सेवा शुल्क	१४	१,९०९,१३३,७१४	१,६२६,४२५,४०७
दर्ता एवं नवीकरण शुल्क	१५	१२१,५५३,७०५	१००,५००,०८९
तालिम शुल्क	१६	८,८०५,०००	-
दण्ड, जरिवना र अतिरिक्त शुल्क आम्दानी	१७	२३३,०००	११९,३०४
गैर संचालनबाट प्राप्त हुने आम्दानीहरु:			
नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान		-	-
विदेशी सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्राप्त अनुदान		-	-
व्याज आम्दानी	१८	२८३,६००,४२०	२३१,४०१,१४६
अन्य आम्दानी	१९	१,३७२,६१४	३,२४०,१६९
जम्मा आम्दानी		२,३२४,६९८,४५२	१,९६१,६८६,११५
खर्च			
कर्मचारीको खर्च एवं भत्ताहरु	१९	१२५,०८२,९९८	८७,०४१,५१५
संचालन खर्च	२०	८९,६०२,७५५	१,०३५,५९६,८४९
वित्तिय खर्च	२१	-	-
हास खर्च	४	१३,०५३,६५७	१२,०६०,६०९
जम्मा खर्च		२२७,७३९,४१०	१,१३४,६९८,९७३
आयकर कट्टी गर्नु अधिको खुद बचत		२,०९६,९५९,०४२	८२६,९८७,१४२
आयकरको व्यवस्था			
यस वर्षको संस्थागत आय कर व्यवस्था		५३०,४७५,८७४	२१२,६८०,६२८
आयकर कट्टी पछिको खुद बचत वासलातमा सारेको		१,५६६,४८३,१६८	६१४,३०६,५१४

नेपाल बीमा प्राधिकरण (साविक बीमा समिति)
कुपण्डोल, ललितपुर ।
नगद प्रवाह विवरण
१ श्रावण २०७८ देखि २०७९ अषाढ मसान्तसम्मको

विवरण	यस वर्षको रकम रु.	गत बर्षको रकम रु.
क) संचालन गतिविधिबाट भएको नगद प्रवाह		
खूद नाफा	१,५६,६४,८३,९६८	६१,४३,०६,५१४
आयकर व्यवस्था	५३,०४,७५,८७४	२१,२६,८०,६२८
गत वर्षको समायोजन	७४,२१,७९७	१,२९,२०,७९९
हास कट्टी व्यवस्थामा समायोजन भई वृद्धि	-	-
उपदान व्यवस्थामा समायोजन भई वृद्धि	-	-
विदा वापतको व्यवस्थामा समायोजन भई वृद्धि (कमी)	-	-
व्यक्तिगत पेशकी/अग्रिम खर्चमा समायोजन भई वृद्धि (कमी)	-	-
स्थिर सम्पत्ति बिक्री बाट नाफा	(२२२,७०१)	-
नगदमा नभएका कारोबारको समायोजन		
हास कट्टी	१३,०५३,६५७	१२,०६०,६०८
उपदान कोषको व्यवस्था	१४,२७३,१०७	३,१९४,१०४
सञ्चित विदाको व्यवस्था	२१३,८६८	१,३३७,१९८
चालू पूजीको परिवर्तन भन्दा अधिको नगद प्रवाह	२,१३१,६९८,७७०	८५६,४९९,८५०
चालू पूजीको परिवर्तनबाट भएको नगद प्रवाह	(१,०२९,७८५,९६८)	(७९६,६७९,०३६)
जिन्सी मौज्जातमा घटी (वृद्धि)	(४०८,१७५)	२३,९११
व्यापारिक तथा अन्य प्रप्य रकम घटी (वृद्धि)	(३०७,१११,१०२)	(३३०,६०८,८९७)
पेशिक, सापटी धरौटी घटी (वृद्धि)	(७३७,९७६,२०३)	(४५६,१३२,८१०)
चालू दायित्व वृद्धि (घटी)	१५,७१०,३११	(९,९९९,२४०)
संचालन गतिविधिको खूद नगद प्रवाह (क)	१,१०१,९१३,६०२	५९,८२०,८१४
ख) लगानी गतिविधिबाट भएको नगद प्रवाह		
लगानीमा भएको घटी (वृद्धि)	(१,१३१,६९६,६२१)	(४०,००२,७२२)
निर्माणाधीन एवं कार्य प्रगति खर्च वृद्धि	(७९७,००६)	-
स्थिर सम्पत्ति बिक्री बाट प्राप्त रकम	२२२,७०१	
स्थिर सम्पत्ति खरिद	(३०,७३९,६६९)	(९,६१४,७५०)
लगानी गतिविधिको खूद नगद प्रवाह (ख)	(१,१६३,०१०,५९४)	(४९,६१७,४७२)
ग) आर्थिक गतिविधिबाट भएको नगद प्रवाह		
बैंकबाट ऋण प्राप्त	-	-
नेपाल सरकारको कोषमा दाखिला रकम	-	-
आर्थिकगतिविधिको खूद नगद प्रवाह	-	-
प्रस्तुत वर्षको नगद प्रवाह (क+ख+ग)	(६१,०९६,९९३)	१०,२०३,३४२
सुरुको नगद तथा बैंक मौज्जात	८३,३३४,८४१	७३,१३१,४९८
अन्तिम नगद तथा बैंक मौज्जात	२२,२३७,८४८	८३,३३४,८४०

नेपाल बीमा प्राधिकरण

पो.ब.नं. : २१७२, ललितपुर-१०, कुपण्डोल

फोन : ०१-५४२१०७९, ५४३८७४३

फ्याक्स : ०१-५४२०११९

टोल फ्रि नं. : १६६०-०१-५६७८९

वेबसाइट : www.nia.gov.np

इमेल : info@nia.gov.np